

A black and white photograph of a large, multi-story building with a grid of windows. The building is light-colored and has a flat roof. In the foreground, there is a fence and a gate. To the right, there is a smaller building with a dark roof and a large window. The sky is clear.

MAUNONKATU 2
OULUN KAUPPAOPPILAITOS

RAKENNUSHISTORIASELVITYS
OULUSSA 10.6.2014 ARKKITEHTITOIMISTO JORMA TEPPÖ OY

Kannen kuva. Oulun kauppaoppilaitoksen uusi koulurakennus sen valmistuttua 1957.

Perustietolomake

Kohdetiedot

Rakennus Oulun kauppaoppilaitos

Kiinteistö (tunnus) -

Kaup.osa / kortteli / tontti Vanhatulli III / 38 / 3

Osoite Maunonkatu 2 90100 Oulu

Rakennuttaja Oulun kaupunki

Suunnitteluajankohta 1949-1955

Rakennusajankohta 1955-1957

Valmistumisvuosi 11.9.1957 (lopputarkastus)

Alkuperäinen käyttö koulurakennus

Nykyinen käyttö ei käyttöä

Omistaja Suomen Yliopistokiinteistöt Oy

Bruttoala * 4438 brm²

Hyötyala * 2655 m²

Tilavuus * 18560 m³

* tiedot perustuvat vuoden 1985 perus-

korjaustöiden asiakirjoihin

Käytettävissä olevat alkuperäiset asiakirjat:

☒ Rakennuslupapiirustukset ☐ ark. työpiirustuksia ☒ rakennusselostus ☒ rak. työpiirustuksia ☐ lvi /sähkötyöpiirustuksia ☒ peruskorjauksen 1985-86 asiakirjat

Suunnittelijatiedot

ARK Oulun kaupunginarkkitehti

Martti Heikura

RAK Oulun kaupungin rakennustoi-

misto rak.ins. M. Härö

LVI -

SÄHKÖ Oulun kaupungin sähkölaitos

Urakointi

RAKENNUSTYÖT Oulun kaupungin

rakennustoimiston insinööriosasto

LVI Oy vesijohtoliike Huber

SÄHKÖ Sortavalan Sähkö Oy

Keskeiset korjausvaiheet

juhlasalisiiven muutos liikunta-

kasvatus- ja opetustilaksi 1973

laaja peruskorjaus 1986-87

Suojelu

ei suojelua asemakaavassa,

Oulun yleiskaavassa 2020 luetteloitu

suojelukohteeksi

1 Johdanto.....	7
1.1 Toimeksianto ja työryhmä.....	7
1.2 Koulurakennuksen ympäristö lyhyesti.....	7
1.3 Aineisto.....	8
2 Koulun alueen asemakaavallinen kehitys	10
3 Oulun kauppakoulun historiaa	17
3.1 Kauppakoulu perustetaan	17
3.2 Opetus käynnistyy - kouluhuoneistot vaihtuvat.....	19
3.3 Oppilasmäärät kasvavat	21
3.4 Kohti omaa koulurakennusta	21
3.5 Rakennustyöt ja käyttöönotto	25
3.6 Kauppakoulu muuttaa pois Kuusiluodosta.....	26
4 Koulurakennus.....	28
4.1 Alkuperäisen rakennuksen kuvaus.....	28
4.2 Alkuperäiset rakenteet, rakennusosat ja pinnat.....	37
4.3 Talotekniikka.....	40
5 Koulurakennuksen korjaus- ja muutostyöt.....	40
5.1 1950-1960 -luvut	40
5.2 1970-1980 -luvut	40
5.3 1990-2010 -luvut.....	41
5.4 Laadittuja selvityksiä ja tutkimuksia.....	41
6 Koulurakennuksen säilyneisyys	57
6.1 Julkisivut.....	57
6.2 Huonetilajako.....	58
6.3 Sisäpinnat ja materiaalit	59
6.4 Talotekniikka.....	59
6.5 Kiinto- ja irtokalusteet	59
6.6 Piha.....	59
7 Taustoittavaa tietoa	65
7.1 Diplomiarkkitehti Martti Heikura	65
7.2 Oululaisia 1950- ja 60-lukujen koulurakennuksia.....	67
7.3 Madetojansali ja Oulun kaupunginorkesteri	70
7.4 Rakennuksen suojelutilanne	72
7.5 Arkeologia	72
8 Yhteenveto	73
Liitteet	78

1 JOHDANTO

1.1 Toimeksianto ja työryhmä

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n toimeksiannosta laaditussa rakennushistoriaselvityksessä tarkastellaan Oulun keskustassa osoitteessa Maunonkatu 2 sijaitsevaa koulurakennusta. Rakennus valmistui Oulun kaupungin rakennuttamana Oulun kauppaoppilaitoksen käyttöön vuonna 1957. Rakennus jäi tyhjilleen syksyllä 2013 Oulun yliopiston tilatiivistystohjelman mukaisesti. Rakennuksen viimeisin käyttäjä oli Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan musiikkikasvatus.

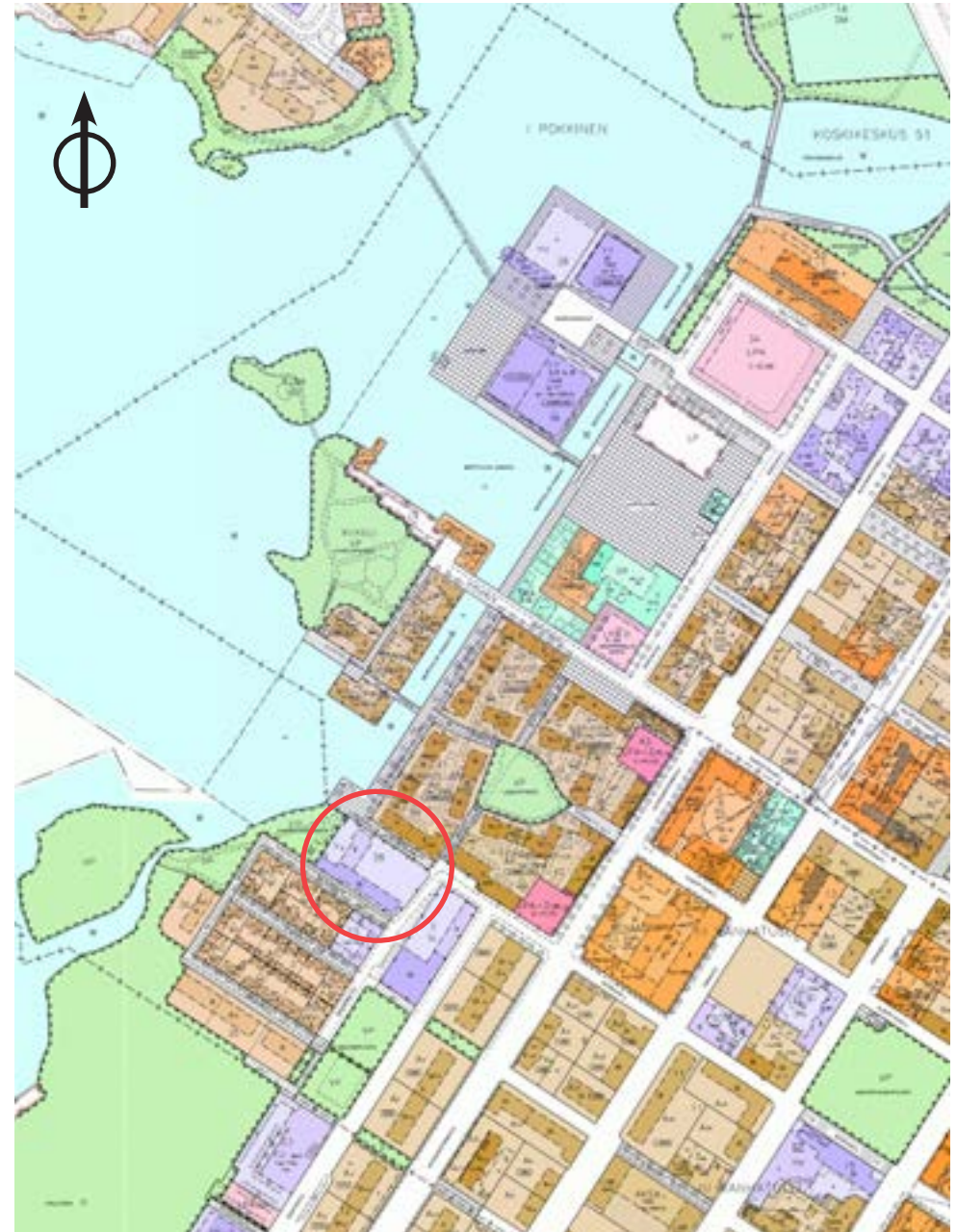
Tässä rakennushistoriaselvityksessä selvitetään kohteen rakennushistoriaa, käyttöhistoriaa sekä rakennuspaikan asemakaavahistoriaa. Inventointikäynneillä on selvitetty rakennuksen sisätilojen ja julkisivujen säilyneisyys. Tulokset esitetään kaaviokuvin sekä valikoiduin huonetilainventointikortein. Selvitystyötä havainnollistaa runsas määrä valokuvia ja piirustuksia.

Rakennushistoriaselvitystä voidaan hyödyntää koulurakennuksen tulevaisuutta koskevassa päätöksenteossa. Selvitys tarjoaa myös riittävät taustatiedot kohteen arvojen ja ominaispiirteiden määrittelyyn, suojelutarpeiden tarkastamiseen sekä korjauskentämisen tai mahdollisen täydennysrakentamisen suunnitteluun ja sopeuttamiseen itse rakennukseen ja lähiympäristöön.

Selvitystyöstä on vastannut arkkitehdit Jorma Teppo ja Tommi Koukkari arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy:stä.

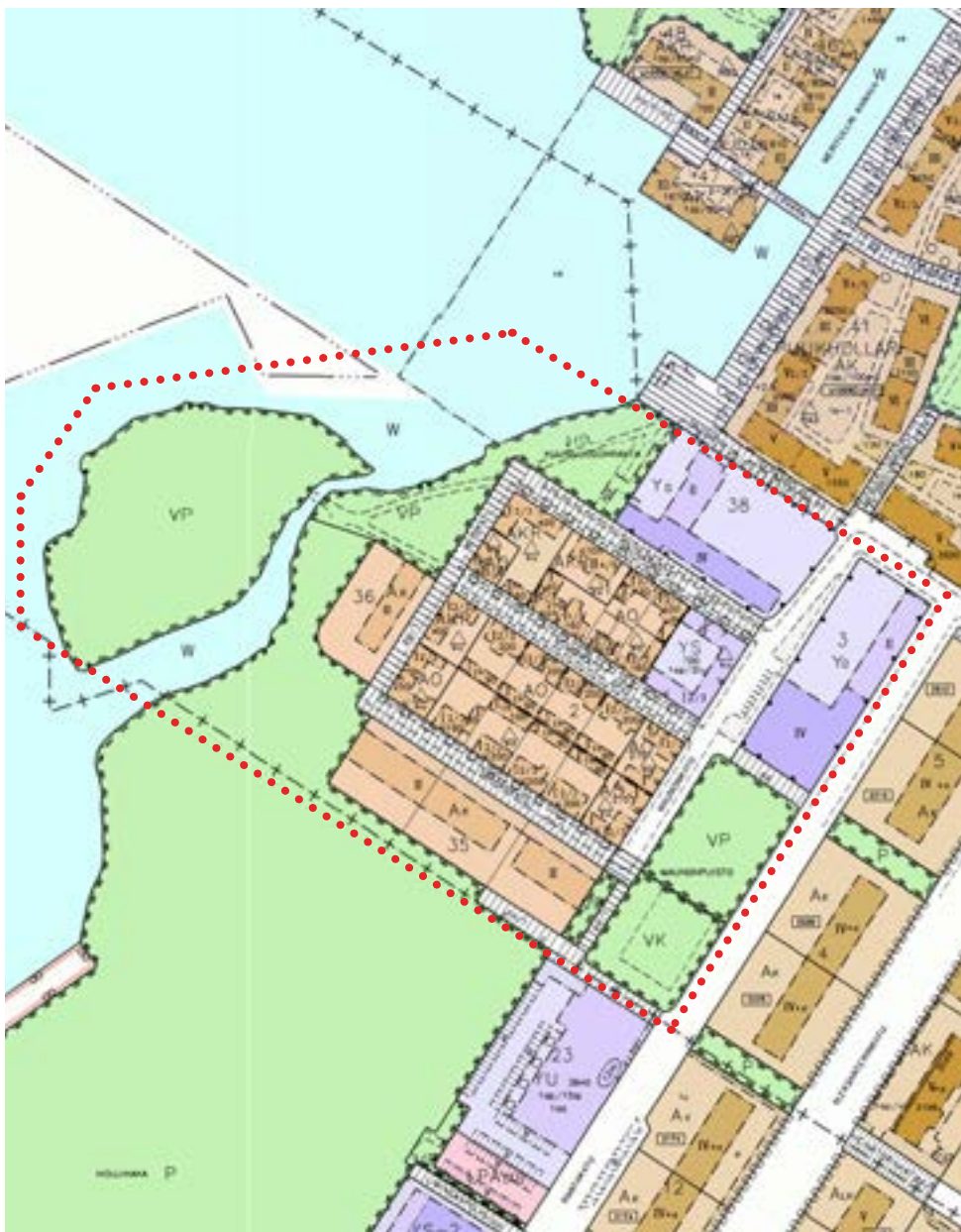
1.2 Koulurakennuksen ympäristö lyhyesti

Koulurakennus sijaitsee Oulun keskustassa, kolmannessa (III) Vanhatullin kaupunginosassa, alueella nimeltä Kuusiluoto. Kuusiluoto muodostui hiljalleen maannousun myötä Oulun edustan saarien yhdistyessä mantereeseen. Aluetta on myöhemmin laajennettu maantäytöillä rantaviivaa ulommaksi siirtäen. Alue rakentui osaksi keskustan kiinteää kaupunkirakennetta ja ruutukaava-aluetta vaiheittain 1800-luvun ensimmäisten vuosikymmenien jälkeen. Alueen ensimmäinen asemakaava valmistui 1824. Aluksi alueelle rakentui asuntoja merimiehille, käsityöläisille ja palveluskunnalle¹, tätä ennen alue toimi lammaslaitumena.

1. Kohteen sijainti.

1 Hautala 1975 s. 32-33

2. Kuusiluodon alue Oulun kaupungin kolmannessa kaupunginosassa (Vanhatulli). Kuusiluodon alueen raja-
 jaus vaihtelee eri julkaisujen välillä. Kuvan rajaus on julkaisun *Arvokkaita alueita Oulussa osa 1* mukainen.

Osa Kuusiluodon umpikorttelien puurakennuksista tuhoutui toisen maailmanso-
 dan pommituksissa. Tilalle toteutettiin 40- ja 50-luvuilla uusia puu- ja kivirakenteisia
 asuinrakennuksia.

Kuusiluoto rajautuu lännessä mereen. Eteläosia hallitsevat laajat puistoalueet ja las-
 ten liikennepuisto. Alueen itäosien näkyvimät rakennukset ovat 1908 valmistunut
 nykyisen Oulun suomalaisen yhteiskoulun lukion koulurakennus sekä 1960-luvulla
 valmistunut Oulun Urheilutalo. Pohjoisessa Kuusiluoto rajautuu 1990-luvun lopulla
 valmistuneeseen Meritullin asuinalueeseen.

Kuusiluodon nykyinen rakennuskanta on moni-ilmeinen. Alueella on voimassa useita
 eri asemakaavoja ja niiden kaavamerkintöinä ovat mm. erillispientalojen korttelialue
 (AO), asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialue (AKR), sosiaalitointa ja terveyden-
 huoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YS) ja opetustoimintaa palvelevien
 rakennusten korttelialue (YO). Voimassa olevien asemakaavojen mukaan alue on ny-
 kysellään valmiiksi rakennettu.

Kuusiluodon historiaan ja rakennuskantaan voi perehtyä esimerkiksi vuonna 2010
 valmistuneen Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston arkkitehtuurin historian labo-
 ratorion julkaisun *Historiallisen miljöö suojeluatlas* avulla, jonka osa 2 käsittelee kat-
 tavasti Kuusiluotoa.

1.3 Aineisto

Koulurakennuksen alkuperäiset rakennuslupapiirustukset löytyvät Oulun kaupun-
 ginarkistoista. Luvanvaraisten muutos- ja korjaustöiden asiakirjat löytyvät Oulun
 kaupungin rakennusvalvonnasta. Merkittävä osa rakennuksen toteutusvaiheen asia-
 kirja- ja piirustusmateriaalista löytyy Linnanmaan yliopistokampuksella sijaitsevasta
 Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n hallinnassa olevasta arkistosta. Asemakaavat ja muu
 kartta-aineisto on saatu Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kart-
 tapisteesta ja asemakaavoituksesta. Aineistoa löytyy myös Arkkitehtitoimisto Jorma
 Teppo Oy:n arkistoista.

Täydentävänä lähteenä ovat toimineet Oulun kauppakoulun (myöhemmin Oulun kaup-
 paoppilaitos) vuosikertomukset, jotka löytyvät Oulun kaupungin pääkirjaston maa-
 kuntakokoelmista.

Valokuvat tähän selvitykseen on kerätty Pohjois-Pohjanmaan museon valokuva-arkis-
 tosta ja sanomalehti Kalevan valokuvakokoelmista.

Inventointikäynnit ja rakennuksen valokuvaus on suoritettu helmi-huhtikuussa 2014.

3. Panoraamakuvia maaliskuulta 2014.

2 KOULUN ALUEEN ASEMAKAAVALLINEN KEHITYS

1649 - Kaupunkikartta

Kaupunkialueen ensimmäinen kartoitus ja regulointi käynnistyi Pietari Brahen kenraalikuvernöörikausien aikana. Kaupunki oli tuolloin rakentunut pääosin Pokkitörmän ympäristöön, nykyisten Kaupunginon ja Pokkisenväylän väliselle alueelle. Kaupunkia ympäröi tulliaita, joka erotti sen ulkopuolella olevista lahjoitusmaapelloista. Kaupunki oli rakennettu ilman järjestystä tai säännönmukaisuutta.

Vuonna 1649 valmistunut kaupunkikartta laadittiin vuonna 1651 valmistunutta Oulun ensimmäistä asemakaavaa varten. Kaupunkia laajennettiin etelään. Asemakaavaan oli myös luonnosteltu malli uusien korttelien tonttijaosta ja asuinrakennusten sijoittelusta. Kaava noudatteli renessanssin ajan kaupunki-ihanteiden mukaista ruutukaavaa. Säännöllinen ruutukaava ei ottanut huomioon kuitenkaan maanpinnan muodostumia.²

Kuusiluoto näkyy jo kaupunkikartassa saarena, mutta varsinainen koulun tontti on veden peitossa. Kuusiluodon vieressä mantereen puolella oli vielä toinen saari. Rakennettu kaupunki ei ulottunut lähelle Kuusiluotoa.

1763 - Kartta Märten Hackzell (kopio 1814 G.D. Andersin)

Vuoden 1750 uuden rakennuslainsäädännön jälkeen oli annettu määräys kaikkien kaupunkien uudelleenmittaamisesta. Työn sai Oulussa tehtäväkseen maanmittari Märten Hackzell.³ Valmistuneessa kaupunkikartassa laadittiin ensimmäisen kerran tonttien numerointi ja tontit saivat katuosoitteet. Kaupunki rakentui keskeisiltä alueiltaan jokseenkin säännönmukaisesti suorien katujen muodostamaan ruutukaavaan, vaikkakin asemakaavallisesta järjestyksestä piittaamattoman rakentamisen ja virheellisten tonttinjausten seurauksena rakennukset olivat työntyneet ulos oikeilta tonteiltaan.⁴

Kuusiluoto on edelleen saari, jonka erottaa mantereesta kapea salmi. Kaupunki on jo laajentunut kohti Kuusisaarta. Rakentaminen kaupungin eteläisissä osissa oli tapahtunut ilman säännönmukaisuutta eikä ruutukaavajakoa ollut havaittavissa. Kuusiluodon kohdalle mantereelle on merkitty Wacklins Rud dam (Wacklinin ruutana -lampi), joka oli muodostunut Kuusiluodon viereisen saaren yhdistyessä mantereeseen.

² Niskala s.20

³ Niskala s.32

⁴ Taidehistorian seura s.83

4. Kaupunkikartta 1649.

5. Kartta 1763.

1825 Asemakaava

Oulun vuoden 1822 suurpalon jälkeen kaupungin asemakaava päätettiin uusia täysin. Asemakaavan laativat J.A. Ehrenström ja C.L. Engel. Katualueita levennettiin paloturvallisuutta ajatellen. Rakennukset tuli läänin rakennusjärjestyksen mukaisesti rakentaa yksikerroksisina.⁵ Ruutukaavassa oli varattu tilaa kaupungin läpi virtaavalle Kaupunginojalle, joka virtasi luonnollisessa uomassaan puistoalueiden ympäröimänä. Kaavassa esitettiin laajenevalle kaupunkialueelle säännöllinen ruutuasemakaava pitkälle tulevaisuuteen. Asemakaava loi perustan nykyiselle keskusta-alueen ruutuasemakaavalle. Kaavan vahvisti keisari Aleksanteri I vuonna 1825.

Asemakaavassa esitettiin suunnitellut kaavalliset ratkaisut, joihin kuului myös ranta-alueiden käsittelyt. Asemakaavapiirroksen taustalta on erotettavissa mm. silloisen rantaviivan sijainti. Nykyisen Meritullin alueelle kaavassa esitettiin maatäyttöä ja uutta satamatoria.⁶

Kuusiluodon yhdisti mantereeseen ilmeisesti siltarakennelma. Myös Kuusiluotoon oli hahmoteltu korttelijako ja tontit. Kaavan vahvistamisen aikoihin saareen rakennettiin ensimmäiset asuinrakennukset.

1882 Asemakaava

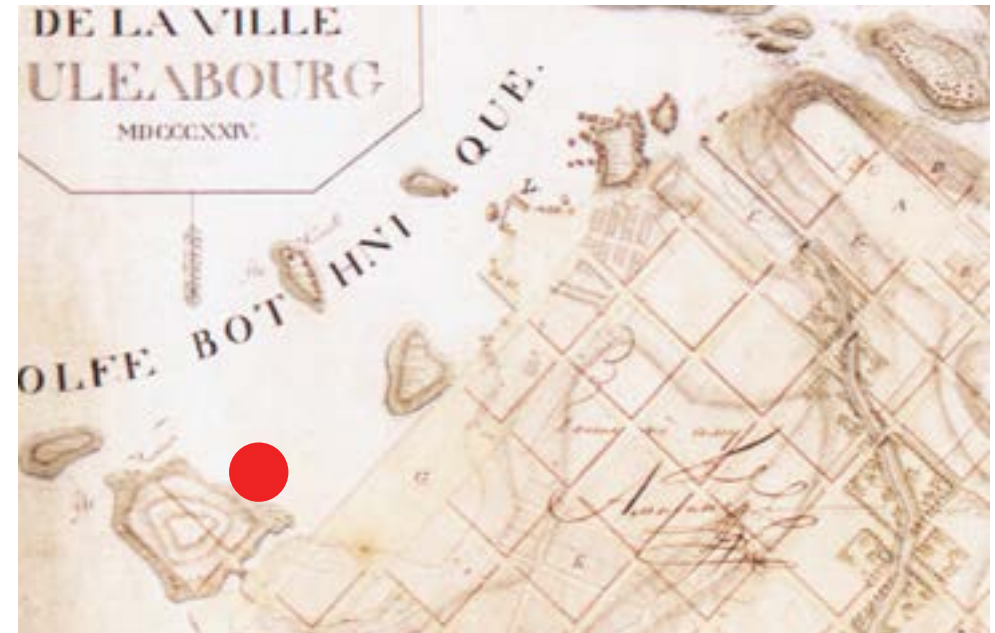
Tämä asemakaava laadittiin vuonna 1880 ja vahvistettiin Pietarissa juuri ennen Oulun loppuvuoden 1882 kaupunkipaloa. Kaavassa kaupunkikeskusta oli jaettu useamman korttelin muodostamiin lohkoihin leveillä suojavyöhykkeillä. Korttelit olivat neliön muotoisia ja ne jaettiin yleisesti neljään eri tonttiin. Tontit rajattiin puutarhoin ja levein palokujin toisistaan.⁷ Tämä paloturvallisuudella liioiteltu kaava ei toteutunut kuin muutamassa kaupunkikorttelissa, mm. Heinäpään alueella ja palossa tuhoutuneissa kortteleissa. Vuoden 1882 palo nimittäin tuhosi useita kortteleita Hallituskadun ja Pakkahuoneenkadun ympäristössä aina Isokadulta rantaan asti.

Kuusiluoto oli jaettu selkeisiin kortteleihin muun ruutukaava-alueen mukaisesti. Tuleva koulun rakennuspaikka oli vielä veden peitossa. Muutamaa vuotta myöhemmin laadituissa kartoissa koulun rakennuspaikalle oli jo merkitty maata ja teksti *Upplandningar* eli maatuva vesialue. Torinrannan ja Kuusiluodon välillä oleva Pikkusaari on yhdistynyt mantereeseen.

5 Niskala s.48

6 Niskala s.50

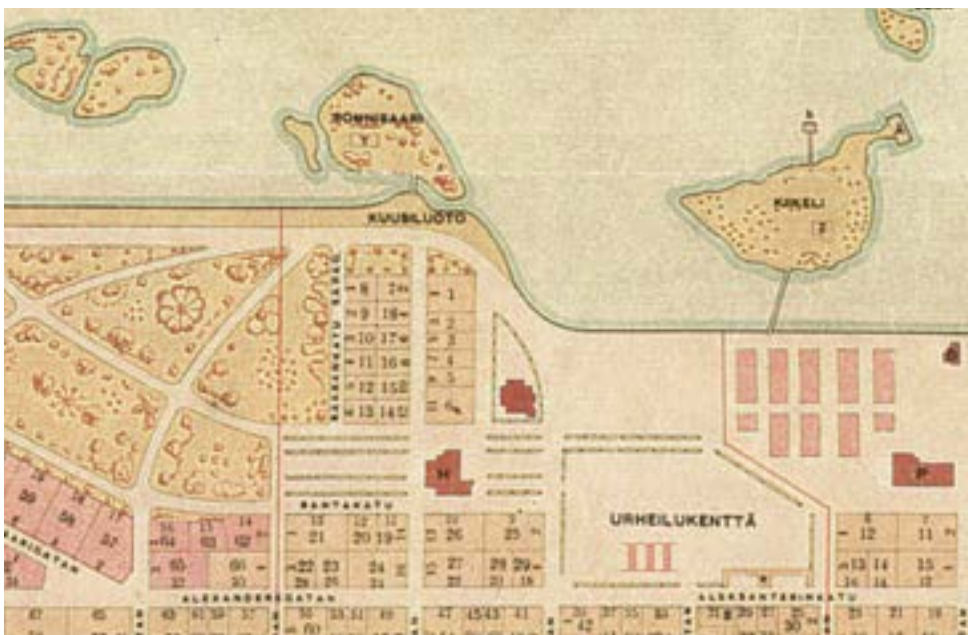
7 Niskala s.58

6. Asemakaava 1825.

7. Asemakaava 1882.

8. Asemakartta 1908.

9. Asemakartta 1940.

1908 asemakartta ak 1

Tämä asemakartta laadittiin kaupungin rakennuskonttorissa samana vuonna vahvistetun asemakaavan pohjalta. Kaavoitustyöhön oli kutsuttu asemakaavoihin perehtynyt arkkitehti Bertel Jung. Uusi asemakaava palasi aikaisempaa pienempään tonttijakoon ja leveistä puistovyöhykkeistä luovuttiin tarpeettomina. Kaavassa kaupunkia laajennettiin vuonna 1886 valmistuneen rautatien taakse sekä lounaaseen kohti Nuottasaarta. Kaavasta löytyi aukiosommitelmia, vaihtelevan kokoisia kortteleita ja vanhoihin katuihin nähden diagonaalisia katuja. Lisäksi kaavassa paranneltiin kulkuyhteyksiä kaupungin eri osien kesken ja sallittiin keskustan kortteleissa paluu ennen 1882 kaavaa vallinneeseen vanhaan tonttikokoon.⁸

Tuleva koulun rakennuspaikka on varattu julkiselle rakennukselle.

Torinrannan ja Kuusiluodon välisellä ranta-alueella oli suoritettu paljon maatäyttötöitä ja toteutettu satamalaitureita.

1940 Asemakartta

Tämä Oulun rakennuskonttorissa vuonna 1940 valmistunut asemakartta esittää edellisenä vuonna valmistuneen asemakaavamuutoksen sisältämät korttelinumeroinnit sekä joidenkin nimeämättömien katujen uudet nimet.

Koulun tuleva rakennuspaikka ei vielä saanut korttelinumeroa, koska julkiselle rakennukselle varatun rakennuspaikan rakentaminen ei ole ollut vielä ajankohtaista.

Torinrannan ja Kuusiluodon välisellä ranta-alueella ei ole tapahtunut suurempia muutoksia vuosikymmeniin.

⁸ Niskala s.64

1947 asemakaavamuutos ak 37

Tämä Oulun kaupungin keskeisten osien asemakaavamuutoksen laativat arkkitehdit Otto I. Meurman ja Arne Ervi. Kaavassa oli keskusta-alue otettu uudelleen kokonaisuutena käsittelyyn ja se pyrittiin jäsentämään toimivaksi, tehokkaaksi ja loogiseksi kokonaisuudeksi. Kaavamuutoksella haluttiin ratkaista mm. keskusta-alueen liikenneverkko ja kortteleiden käytössä olevat rakennusoikeudet.⁹ Kolmisen vuotta aikaisemmin kaupungista oli tuhoutunut kokonaisia kortteleita sodan pommituksissa ja nämä alueet tuli nyt uudelleen rakentaa. Tämän kaavamuutoksen pääteemoista vain osa toteutui.

Koulurakennuksen tulevalle tontille on varattu rakennusalaä yleiselle rakennukselle merkinnällä Y. Tontti on suhteellisen laaja ja ulottuu osittain urheilukentän taakse. Yhdeltä sivultaan se oli kiinni viereisen Oulun yhteislyseon tontissa.

Sepänkatu ja Saunaranta on osoitettu puistoalueiksi. Asemakaavassa näkyy merikosen voimalasta Nuottasaareen johtava vuonna 1947 pystytetty sähkölinja, joka kulkee tontin läpi.

Tämä asemakaavamuutos vahvistettiin 5.12.1947.

10. Asemakaavamuutos ak 37.

1956 asemakaavamuutos ak 109

Tuolloin jo rakenteilla olleen koulurakennuksen tontin rajat määriteltiin uudelleen ja tontille aikaisemmin osoitetun rakennusalan sijainti muuttui niin, että nyt Sepänkadun oli mahdollista ulottua rantaan asti. Sepänkatu erotti koulurakennuksen tontin ja pohjoispuolen laajennetun urheilualueen toisistaan. Meren ranta-alueet osoitettiin puistoalueeksi.

Koulun tontin rakennusosalalle oli osoitettu yleisen rakennuksen kaavamerkintä Y. Kerroskorkeudet rakennusosalalla olivat II, V ja VI. Koulun piha oli määrä aidata ja sen edusta oli osoitettu esipiha-alueeksi, joka tuli pitää puistomaisessa kunnossa.

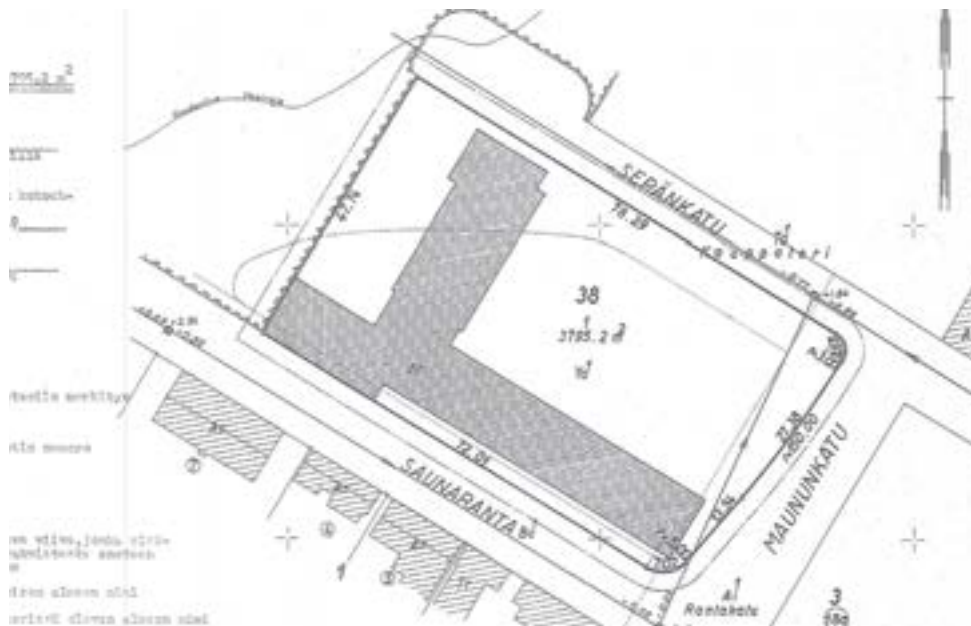
Kaavassa osoitettu *tontin likimääräinen rakennusala* on kohtalaisen tarkka versio rakenteella olleesta koulurakennuksesta, mutta se sijaitsee tontilla eri paikassa ja 180 astetta käännettynä.

Tämä asemakaavamuutos vahvistettiin 8.5.1956.

11. Asemakaavamuutos ak 109.

⁹ Niskala s. 88

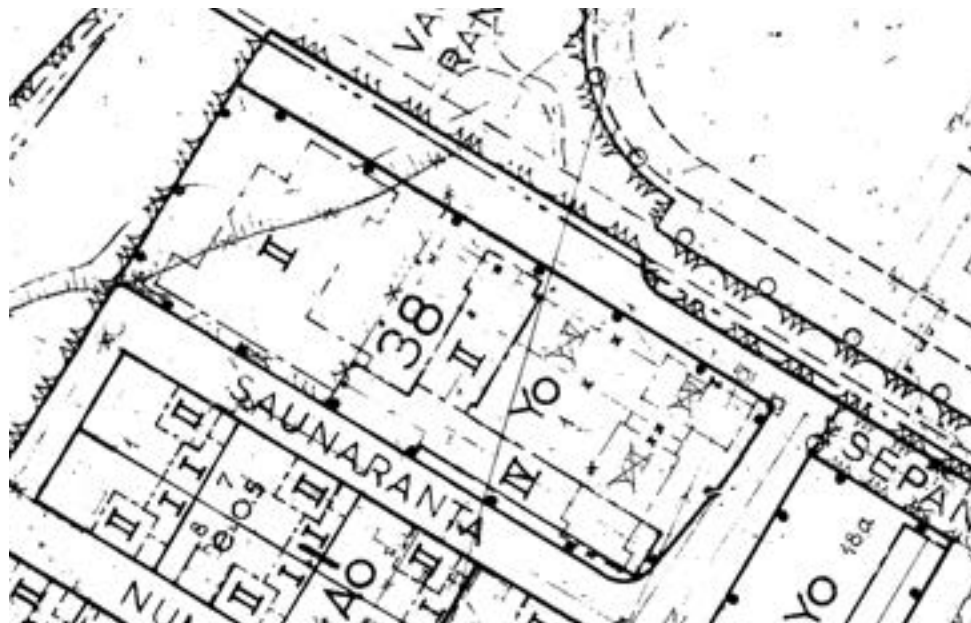

12. Tonttijako 157.

1957 tonttijako nro 157

Tämä tonttijako oli korttelin 38 ensimmäinen vahvistettu tonttijako. Tontti nro 1 muodosti koko korttelin 38. Uuden tontin pinta-alaksi muodostui 3795.2 m² ja siihen otettiin mukaan osia katualueista (Saunaranta ja Rantakatu/Maununkatu). Vasta valmistunut koulurakennus rajautui kahdelta sivultaan tontin rajaan kiinni.

Tämä tonttijako vahvistettiin 4.11.1957.

13. Asemakaavamuutos ak 491.

1969 asemakaavamuutos ak 491

Tämä asemakaavamuutos ja asemakaavalaajennus käsitti laajan alueen useammasta kaupunginosasta. Koulurakennuksen kortteli sijaitseen aivan tämän asemakaavamuutosalueen sisälaidalla. Korttelia 38 ja sillä sijaitsevaa tonttia 1 on laajennettu lännen eli meren puolelta ja laajennusosaan oli osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen kaavamerkintä YO sekä kaksikerroksista rakennusala. Tontin laajennusosa ylsi osittain rantaviivan yli vesialueelle. Ranta-aluetta oli tarkoitus täyttää ja muodostuva uusi rantapuistoalue oli nimetty Vacklinin rannaksi. Maununkadun nimi on vaihtunut Maunonkaduksi.

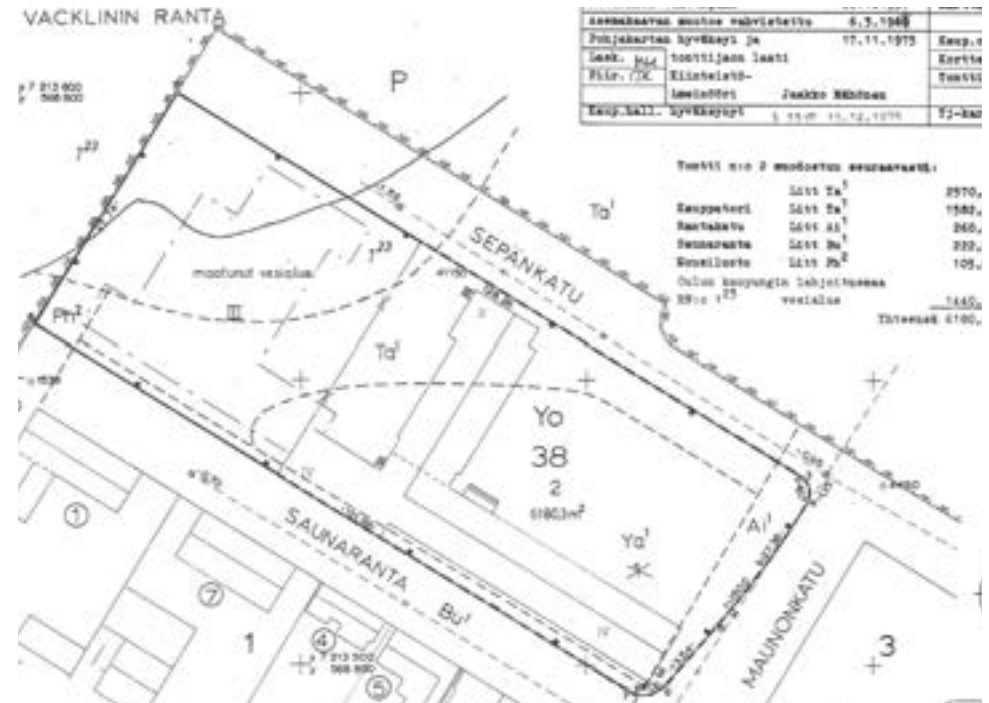
Asemakaava oli päivitetty rakennusalueen ja kerrokorkeuksien osalta olemassa olevan koulurakennuksen mukaan. Kaava laadittiin koulurakennuksen suunniteltua laajennusta varten.

Tämä asemakaavamuutos vahvistettiin 6.3.1969 ja on koulun korttelin/tontin osalta nykyisin voimassa oleva.

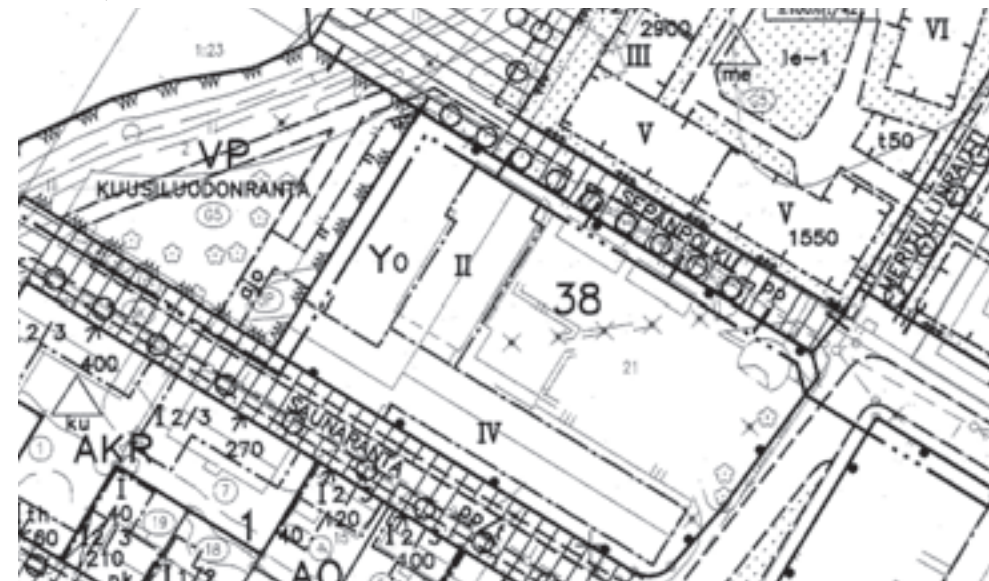
1975 tonttijako nro 1226

Tällä tonttijaolla vahvistettiin edellisen asemakaavamuutoksen muodostama tontti. Tontti sai uuden numeron 2. Osa uudesta tontista sijaitsi vesialueella. Uuden tontin pinta-alaksi muodostui 6180.3 m².

Tämä tonttijako vahvistettiin 15.12.1975.

14. Tonttijako nro 1226.

15. Asemakaavamuutos ak 1505.

1996 asemakaavamuutos ak 1505

Kaavamuutoksen taustalla oli kolmisen vuotta aikaisemmin järjestetty Oulun Meritullin aatekilpailu, jonka kilpailualue käsitti lähes kokonaan tämän kaavamuutosalueen. Aatekilpailun tavoitteena oli vanhan keskuskenttäalueen uudelleenkaavoitus, ydinkeskustan laajentaminen sekä keskusta-alueen aseman ja vetovoimaisuuden vahvistaminen.¹⁰ Keskuskentän alue kaavoitettiin pääsääntöisesti asuinkerrostalojen korttelialueiksi AK, joiden kerroskorkeus oli III-VI. Asuinkortteleiden autopaikoitus ratkaistiin pysäköintitaloin.

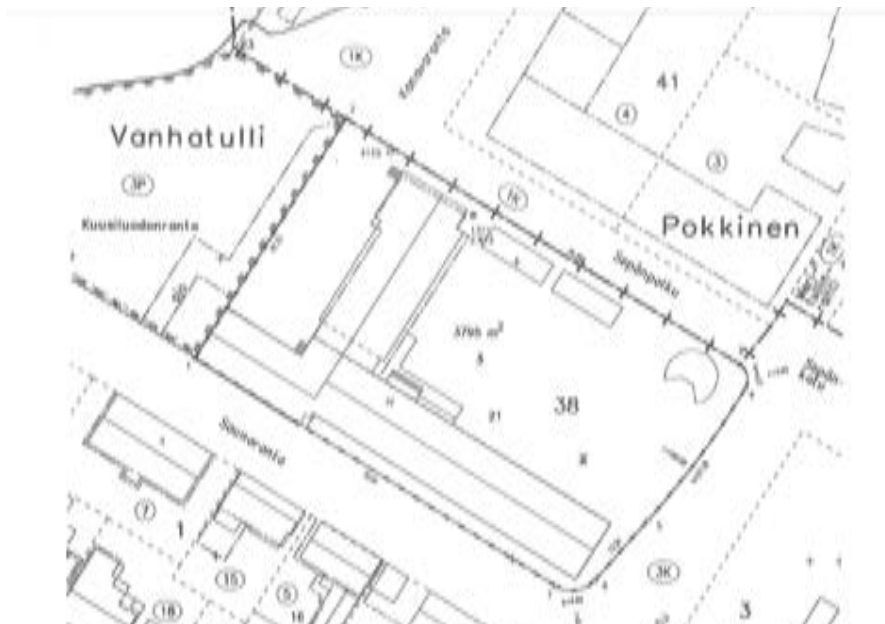
Koulun nykyinen kortteli/tontti sijaitsee heti kaavamuutosalueen ulkopuolella. Tämä kaavamuutos ei suoranaisesti koskenut koulun nykyistä korttelia/tonttia; koulun olemassa ollut kortteli/tontti palautettiin takaisin pienempään muotoonsa ja puistoalueeksi vapautunut osa sijaitsi kaavamuutosalueella. Puistoalue nimettiin Kuusiluodonrannaksi.

Koulurakennuksen kiinteistö oli siirtynyt vuonna 1983 valtion omistukseen.

Koulun kohdalla Sepänkatu on nyt osoitettu jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille varatuksi kaduksi Sepänpoluksi. Saunaranta on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi, jolta tontille ajo on sallittu.

Tämä asemakaavamuutos hyväksyttiin 28.8.1996.

10 Oulun kaupunki, Oulun Meritullin aatekilpailun kilpailuohjelma 1992 s.14

16. Tonttijako nro 433.

1999 tonttijako nro 4334

Tällä tonttijaon muutoksella tontista nro 2 muodostettiin pienempi määräala ja se numeroitiin uudeksi tontiksi nro 3:ksi. Tontin nro 3 pinta-alaksi muodostui 3795 m². Määräalan muodostamisesta oli päätetty jo vuonna 1983, kun se siirtyi valtion omistukseen.

Tämä tonttijako hyväksyttiin 15.12.1999.

3 OULUN KAUPPAKOULUN HISTORIAA

Oululaisen kauppatieteiden maisterin, pankinjohtaja Yrjö Hervan (1882-1966) kirjoittama Oulun kauppakoulun 100-vuotishistoriakatsaus on toiminut tämän luvun lähteenä. Kirja ilmestyi vuonna 1965.

3.1 Kauppakoulu perustetaan

Oulussa oli esitetty 1800-luvun puolivälissä asiaankuuluvan oppikoulutuksen järjestämistä niille, jotka halusivat ryhtyä kauppiaksi. Alalle pyrkijöiden tiedot ja taidot oli toistuvasti todettu vajavaisiksi, eikä kauppiaan oikeuksia voitu myöntää Oulun maistraatista useitakaan vuosittain.

Kansallisella tasolla kaupallisen alan koulutuksen tilasta kertoo J.V. Snellmanin kirjoitus Saima-lehdessä 19.12.1846: *"Maassa, joka harjoittaa niin suhteellisen suurta laivaliikennettä kuin Suomi, ei ole tehty mitään kauppiaan ammattisivistyksen hyväksi. Kun sanomme ei mitään, emme unohda, että Turussa on ollut kauppakoulu. Sitä vastoin tietää moni samoin kuin me, että maassamme on useita kaupunkia, joissa ei yksikään kauppias ole suorittanut mitään oppimäärää ammattiin perehtymiseksi, ja vain poikkeustapauksissa on joku maan kauppiasta lähettänyt poikiansa Lyypekin kauppaopistoon tai Englannin kauppakonttoreihin. Tiedot eivät vielä sinänsä ole sivistystä. Ne tekevät kuitenkin ihmisen kykeneväksi joihinkin yleisiin harrastuksiin ja toimimaan niiden hyväksi."*¹¹

Oulussa keskustelua koulutuksesta heräteltiin mm. Oulun läänin kuvernöörin Alexander Lavoniuksen toimesta. Asiasta keskusteltiin myös kenraalikuvernööri F.W.R Bergin kanssa tämän käydessä Oulussa v. 1856. Seuraava kenraalikuvernööri Bergin matka Ouluun suuntautui vuonna 1859. Vaikka tuon matkan varsinainen tarkoitus oli toisaalta, maistraatin pöytäkirjojen mukaan kenraalikuvernööri oli keskustellut kauppaporvariston edustajien kanssa mm. kauppakoulun perustamisen tarpeellisuudesta.¹²

Oulun porvaristo ja maistraatti päättivät lähestyä Hänen Keisarillista Majesteettia kirjeellä, jossa esitettäisiin koulutuksen uudistamista Oulussa. Kirjeen laatijoiksi määrättiin kauppaneuvokset Johan Wilhelm Snellman Gson, Ferdinand Granberg ja Frans Johan Franzen sekä seppämestari Petter Christian Björnström, nahkurimestari Sigfrid Tornberg ja satulaseppämestari Elias Reis. Kirjeessä esitettiin, että Ouluun perustettaisiin uudet kauppa- ja merenkulkukoulut, teknillinen reaalikoulu sekä kymnaasi tai kymnaasiluokkia alkeiskoulujen yhteyteen. Kirjeessä vannotettiin, että Oulun kaupunki järjestäisi omalla kustannuksellaan huoneistot perustettavia kouluja varten ja

11 Koulun vuosikertomus 1983-84 s.3

12 Herva s.34

17. Johan W. Snellman Gson (1809-1881), joka toimi Oulun kauppaseuran puheenjohtajana kauppakouluhankkeen aikana.

18. Kauppakoulun ensimmäinen rehtori August Ernst Biese (1833-1889).

Suurivaltaisain, Armollisin Keisari ja Suuriruhtinas!

Teidän Keisarilliselle Majesteetillenne alamaisesti osoitetussa kirjelmässä, jonka Suomen Kenraalikuvernööri kirjeen 12/24 päivästä marraskuuta 1860 ohella on jättänyt Senaatille, Oulun kaupungin porvaristo on sitä varten valitun toimikunnan kautta anonut muun muassa, että kauppakoulu valtion kustannuksella perustettaisiin mainittuun kaupunkiin, missä tarkoituksessa porvaristo on sitoutunut kustannuksitta (valtiolle) antamaan käytettäväksi laitoksen tarvitseman huoneiston lämpöineen ja valoineen.

Vaikka Senaatti katsoo, ettei ole vielä tullut aika perustaa kauppakouluja ja muita ammattikouluja maahan, niin kauan kuin ei ole (toiminnassa) mitään valmistavia sivistyslaitoksia tai pohjakouluja, joissa ammattikouluihin pääsyä varten tarpeelliset alkutiedot saataisiin, ei Senaatti kuitenkaan katso Oulun kaupungin porvariston esillä olevan vaatimuksen hallituksen myötävaikutuksesta kauppakoulun perustamiseen olevan perusteeton varsinkin kun pohjoisessa Pohjanmaata, jonka huomatuin, ensimmäinen ja mainioin kaupunki Oulu on, on vailla muita oppilaitoksia paitsi yhtä korkeampaa ja muutamia alempia alkeiskouluja, samaan aikaan kuin hallitus on merkittävien uhrauksien koettanut ajan vaatimalla tavalla kohottaa opetusta muissa osissa maata. Senaatti rohkeee sen takia alamaisesti esittää, että Teidän Keisarillinen Majesteettinne voisi havaita aiheelliseksi, siinä tapauksessa että Oulun porvaristo itse kustantaisi kauppakoulun perustamisen ja ylläpidon, tähän tarkoitukseen myöntää kaupungille kymmenen vuoden aikana apua yleisistä varoista saman erän, joka tätä ennen on myönnetty Turun kaupungille sellaiseen tarkoitukseen eli kahdeksansataaseitsemänkymmentäviisi hopearuplaa vuodessa, alkaen kulumassa olevasta vuodesta.

Kaikki asiaan kuuluvat asiakirjat samoja kuin pöytäkirja Senaatissa asian käsittelystä tapahtuneesta äänestyksestä oheen liitetään alamaisimmasti ja Senaatti vakuuttaa syvintä alamaista kunnioitustaan, uskollisuuttaan ja ahkeruuttaan.

Suurivaltaisain, Armollisin Keisari ja Suuriruhtinas!
Teidän Keisarillisen Majesteettinne

Alamaisimmat ja uskollisimmat
palvelijat ja alamaiset

I. M. Nordenstam
Fab. Langenskiöld
Robert Trapp

C. O. Cronstedt
M. W. Nordenheim
F. Edelman

B. Federley
A. L. von Born

/s. C. Gustafson

Helsinki 1 päivänä toukokuuta 1862

Hänen Keisarilliselle Majesteetillenne alamaisimmasti

»Hänen Keisarillisen Majesteettinsa annettua Armollisesti itsellensä esitellyttä Keisarillisen Suomen Senaatin Talousosaston kirjelmän mukana 1 päivästä viime Toukokuuta Hänen Majesteettinsa korkeaan harkintaan jätetyn kirjeen, jossa Oulun kaupungin porvaristo valitun toimikunnan kautta on muun muassa alamaisuudessa anonut, että kauppakoulu valtion kustannuksella perustettaisiin mainittuun kaupunkiin, on Hänen Keisarillinen Majesteettinsa yhdenmukaisesti sen kanssa mitä Keisarillinen Senaatti on ehdottanut ja Teidän Ylhäisyyttenne pooltanut, nähnyt hyväksi, että siinä tapauksessa että Oulun kaupunki tahtoo kustantaa kauppakoulun aikaansaamisen ja ylläpidon, tätä tarkoitusta varten Kaikkein Armollisimmin myöntää kaupungille Suomen yleisistä varoista kahdeksansataaseitsemänkymmentäviisi hopearuplaa vuosittain alkaen tästä vuodesta.»

»Hänen Keisarillisen Majesteettinsa mainitunlaisena ilmaistun Armollisen Tahdon suvainnee Teidän Ylhäisyyttenne saat-
taa Keisarillisen Senaatin tiedoksi ja toimenpiteisiin ryhtymiseksi; ja luovutettaneen oheiset asiaan kuuluvat asiakirjat Keisarilliselle Senaatille.

Kreivi Alex. Armfelt

/s. C. Meilen

18. 6. 1862

huolehtisi niiden ylläpidosta. Kirje luovutettiin senaatin käsiteltäväksi kuvernööri Lavoniukselle maistraattiin 10.8.1859.¹³

Valtakunnallisesti Suomen toista oppilaitosta kaavailtiin joko Helsinkiin, Poriin tai Viipuriin. Kenraalikuvernööri F.W.R. Borg lähetti vuonna 1861 tiedustelun asian tiimoilta kyseisten kaupunkien edustajille. Kaupunkien kauppiaskunnissa suunniteltiin suh- tauduttiin kuitenkin varauksella.¹⁴ Sen sijaan Oulun kaupungilta oli kenraalikuvernööri Borg saanut aikaisemmissa yhteyksissä positiivista signaalia.

Kenraalikuvernööri Bergin senaatin talousosastolle lähettämä kirjelmä 1862 koulu- järjestelyistä puolustaa Oulua seuraavasti. *”...Näillä perusteilla ja ottaen huomioon, et- tä Oulun kaupunki, joka sijaintinsa puolesta on melkein keskellä laajaa maakuntaa ja joka kärsii yllä selvitetystä oppilaitosten puutteesta, väkirikkautensa ja huomattavan kaupallisen toimintansa vuoksi on enemmän kuin muut Suomen kaupungit sellaisen tar- peessa...”*¹⁵

Senaatti käsitteli valtakunnallista koulukysymystä 1.5.1862. Senaatti puolsi esitystä kauppakoulun ja kymnaasinluokkien perustamisesta Ouluun. Hänen Keisarillisen ma- jesteetin päätös seurasi hieman myöhemmin. Ouluun perustettava kauppakoulu olisi Suomen toinen kauppakoulu, ensimmäinen oli perustettu Turkuun 1838.

3.2 Opetus käynnistyy - kouluhuoneistot vaihtuvat

Seuraavana oli vuorossa uuden koulun sääntöjen ja opetussuunnitelman laatiminen ja niiden vahvistaminen senaatissa. Valtionavustusta koulu saisi 1.7.1864 alkaen. Valtionavustuksen yli menevän osuuden kaupungin porvaristo ja kauppaseura sitou- tui maksamaan. Kaupungin osuudeksi jäi tarjota opetustilat, mukaan lukien halot ja valaistus.¹⁶

Uuden koulun oppilaat päätettiin ottaa sisään jo 18.2.1864, vaikka koulun sääntöjen mukaan ensimmäinen lukuvuosi alkaisi vasta syksyllä 1.9.1864. Koulun hankuteltiin oppilaita mm. lehti-ilmoituksilla.¹⁷ Keväiseen koulun aloitukseen ilmoitautui kui- tenkin vain neljä oppilasta. Koulun opettajistokaan ei ollut vielä järjestynyt ja koulu aloitettiin tilapäisluontoisen henkilökunnan avulla. Koulun johtajan valinta käynnistyi niin ikään lehti-ilmoitusten avulla. Heinäkuussa Ouluun saapui Ruotsin Norrköpingis- tä hakemusten perusteella toimeen valittu August Ernst Biese perheineen. Biese oli

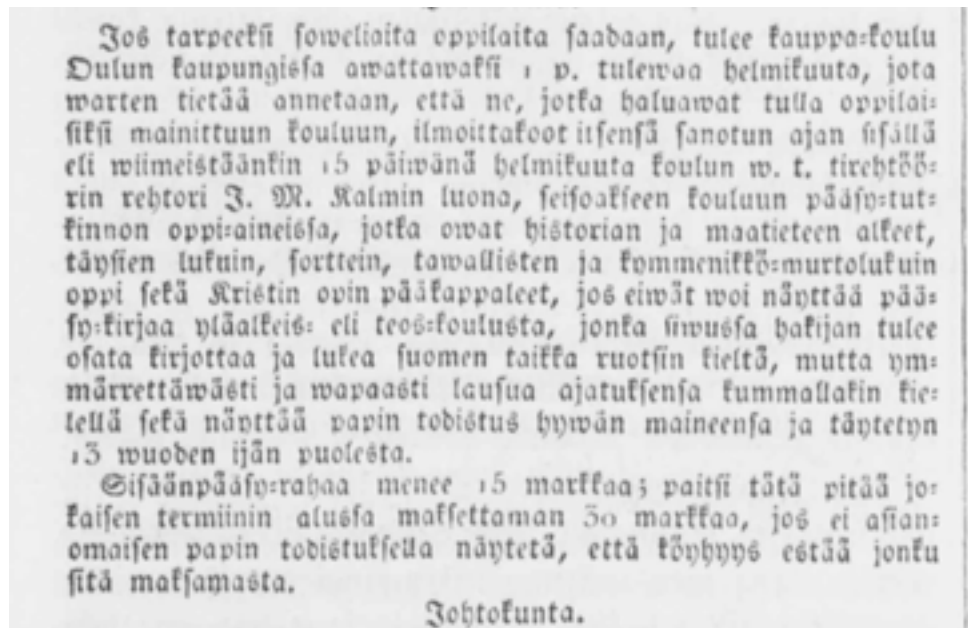
13 Herva s.35

14 Herva s.32

15 Herva s.39

16 Herva s.58

17 Oulun Wiikko-Sanomia 16.1.1864

”Jos tarpeeksi soveliaita oppilaita saadaan, tulee kauppakoulu Oulun kaupun- gissa avattaksi 1. päivänä tulevaa helmikuuta, jota varten tietää annetaan, että ne, jotka haluavat tulla oppilaisiksi mainittuun kouluun, ilmoittakoot itsensä sanotun ajan sisällä eli viimeistäänkin 15. päivänä helmikuuta koulun v.t. tirehtöörin rehtori J. W. Malmin luona, seisoakseen kouluun pääsy-tutkin- non oppi-aineissa, jotka ovat historian ja maantieteen alkeet, täysien lukuin, sorttein, tavallisten ja kymmenikkö-murtolukuin oppi sekä Kristin opin pää- kappaleet, jos eivät voi näyttää pääsy-kirjaa yläalkeis- eli teos-koulusta, jonka sivussa hakijan tulee osata kirjoittaa ja lukea suomen taikka ruotsin kieltä, mut- ta ymmärrettävästi ja vapaasti lausua ajatuksensa kummallakin kielellä sekä näyttää papin todistus hyvän maineensa ja täytetyn 13 vuoden iän puolesta.

Sisäänpääsy-rahaa menee 15 markkaa; paitsi tätä pitää jokaisen termiinin alus- sa maksamaan 30 markkaa, jos ei asianomaisen papin todistuksella näytetä, et- tä köyhyys estää jonku sitä maksamasta.

Johtokunta.

Ensimmäinen toimipaikka Oulun kauppakoululla on ollut sodansäikäisen yrittäjä Simon kassan Tuoksa 4:n L. E. Fehriniksen talossa (nykyinen Aa. Oy Kulmisen paikka), jossa koulu toimi vv. 1864–65.

Toinen toimipaikka kauppakoululla oli Tuoksa 1:nä (nykyinen Kivikatu 1:n koulusta). Koulu toimi siellä vv. 1865–76.

Nykyinen Hirsintien koulukoulu (Kivikatu 44) on rakennettu siinä koulun kiertäessä vv. 1877–90.

Hirsintien koulu siirtyi taas koulunomille kauppaan tarjottu Yrjönsalon taloon, mutta Tuoksa 34 (nykyinen elokuvateatteri Heria puolelta), jossa koulu toimi vuoteen 1890.

Merkkipaivien koulun talon Kivikatu 32 (nykyinen Vaparikatu) siirtyi tällöin koulun viides toimipaikka. Koulu toimi siinä vv. 1890–91.

Hirsintien koulun rakennuksen sijasta, Pakkalanpuolelta ja Kivikadun kulkemista (nykyinen paikalla Arina-Solus) koulu toimi vv. 1891–98.

Vuodesta kauppaopistusta, Tuoksa 8, tuli Oulun kauppakoulun tähän siirtyä jatkuvasti toimipaikka. Koulu toimi sen ylimmänä kerruksena vuodesta 1894 aina vuoteen 1916, jolloin Oulun kauppangymnasiumin ensimmäinen osa koulurakennusta valmistui.

Oulun kauppangymnasiumin rakennuksen on piirtänyt arkkitehti Matti Heikura, rakennus Oulun kaupungin rakennusviraston. 37.500 m²:n rakennus valmistui lokakuussa 1916.

21. Kuvasarja Yrjö Hervan teoksesta, joka esittää Oulun kauppakoulun eri opetustilat aina Maunonkadun uuteen koulurakennukseen asti. Koulu on toiminut tämän jälkeen vielä kahdessa eri osoitteessa eli Teuvo Pakkalan katu 19:ssä ja Kotkantie 2:ssa.

syntyjään saksalainen, mutta oli hankkinut Ruotsin kansalaisuuden - ja sai vielä myöhemmin vuonna 1869 Suomen kansalaisuuden.

Syksyllä koulu käynnistyi uuden johtajan ja hänen apulaisopettajakseen valitun fil. maisteri Anton Erik Snellmanin johdolla. Koulu oli aluksi kaksiluokkainen ja oppilasmäärä maltillinen. Pikkuhiljaa oppilasluku kasvoi ja lukuvuonna 1870-71 oli koulussa oppilaita yhteensä 16.¹⁸ Kun koulun johtokunta syksyllä 1871 totesi, ettei koulun säännöt varsinaisesti kiellä naisten ottamista koulun oppilaiksi, lisääntyi oppilasluku edelleen. 1890-luvulle tultaessa oli koulun oppilasmäärä vakiintunut 20-30 oppilaan tasolle. Kun koulun opetuskieli vaihtui ruotsista suomeen vuonna 1891, oli lukuvuonna 1891-92 koulussa jo 66 oppilasta.¹⁹

Koulun ensimmäinen luokkahuoneisto sijaitsi todennäköisesti koulun johtajan kotona mutta toimi siellä vain lyhyen aikaa. Alkuvuosina koulu vaihtoi sijaintia useaan otteeseen; kasvanut oppilasmäärä pakotti hankkimaan väljemmät opetustilat tai opetustilat osoittautuivat muutoin kouluopetukseen kelvottomiksi. Pitkäaikainen luokkahuoneisto löytyi lopulta Torikadun varrella sijaitsevasta nk. Granbergin kivitalosta osoittaessa Torikatu 6, jonka kaupunki oli hieman aikaisemmin hankkinut virastotalokseen. Muuttoluokkien tapahtui syksyllä 1894. Aluksi luokkatilat sijaitsivat rakennuksen toisessa kerroksessa mutta pian koulu sai hallintaansa rakennuksen koko ylimmän kolmannen kerroksen.²⁰

3.3 Oppilasmäärät kasvavat

Pysyvän koulutilan löydyttyä koulun toiminta vakiintui. Oppilasmäärät olivat kuitenkin jatkuvasti kasvussa. Oulun kaupunkikoulu laajeni kauppaopisto-osastolla syksyllä 1936 ja tällöin koulun nimi muuttui kauppaoppilaitokseksi. Opisto-osasto perustettiin niistä oppilaita varten, jotka olivat suorittaneet kansakoulun lisäksi vähintään kaksi luokkaa oppikoulua tai suorittaneet keskikoulun.

Koulun kunnallistaminen tapahtui virallisesti keväällä 1937. Valtion tuen turvin aloittanut kaupunkikoulu oli näennäisesti ollut valtiollinen vaikka Oulun kaupunginvaltuusto ohjasi koulun toimintaa valitsemansa johtokunnan kautta. Kaupunki myös vastasi koulun kuluista.

Kouluun opiskelemaan pyrkineiden määrä ylitti usein sisäänotettujen määrän; sodan jälkeen neljäkymmentäluvun lopulla hakijoita oli pyöreästi kaksinkertainen määrä ja viisikymmentäluvun alkupuolella jopa kolminkertainen määrä, niin kaupunkikoulun

kuin myös kauppaopiston puolella.²¹ Oppilaat järjestettiin erikoisluvalla rinnakkaisluokkiin syksystä 1948 alkaen.

3.4 Kohti omaa koulurakennusta

Koulun henkilökunta ja oppilaat olivat sopeutuneet tilanahtauden aiheuttamiin erityisjärjestelyihin, mutta koulussa säännöllisesti vierailleet koulutarkastajat kirjassivat raportteihin huomioita koulun puutteista ja tilojen ahtaudesta. Koulutarkastajat suosittelevat painokkaasti uutta huoneistoa koulun käyttöön.²²

Kun vanhasta kaupungintalosta saatavilla olleet kaikki mahdolliset tilat – talossa toimi myös poliisilaitos – oli otettu koulun käyttöön ja tilanahtaus muodostui oppilaitoksen laajentamisen esteeksi, oli koulun johtokunnan ja kaupungin hallinnon ryhdyttävä uuden sijoituspaikan etsimiseen.²³ Uuden koulurakennuksen toteuttamista ei kuitenkaan pidetty realistisena vaihtoehtona, koska neljäkymmentäluvun lopulla kaupungin rahat menivät Merikosken voimalaitoksen rakennusprojektiin ja kansakoulujen rakentaminen ja laajentaminen vei kasvavan kaupungin loput voimavarat. Uudeksi kouluksi ehdotettiin Aleksanterintorin koulurakennusta. Koulurakennus todettiin tarpeisiin nähden liian pieneksi. Puurakenteisen koulun purkamista uuden koulurakennuksen tieltä ehdittiin harkita. Samalta kaupungin laidalta löytyi kuitenkin vapaana ollut rakentamaton tontti, joka sijaitsi viereisen urheilukentän takana Kuusiluodossa. Tontti oli ollut varattuna asemakaavassa jo pitkään julkista rakennusta varten. Loppuvuodesta 1948 kaupunginvaltuusto varasi tontin kauppaoppilaitoksen rakennushanketta varten. Ehtona oli, että koulurakennus tulisi sijoittaa tontille niin, että urheilukentän suunniteltu laajennus olisi mahdollista toteuttaa.²⁴ Hieman aikaisemmin vahvistettu asemakaava tulisi muuttaa näiltä osin.

Kaupunginhallitus oli antanut syyskuussa 1949 kaupunginarkkitehti Martti Heikuralle tehtäväksi suunnitella koulun piirustukset ja rakennustöiden kustannusarvion. Työ joutuikin niin pian, että toukokuulla 1950 voitiin merkitä alustavat piirustukset hyväksytyiksi. Hyväksyminen tapahtui kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosastolla. Valtion rahallinen tukipäätös jäi kuitenkin viipymään ja asia jätettiin hetkeksi pöydälle. Oulun kaupunki ryhtyi kuitenkin siirtämään rahaa syrjään kouluun varten vaikka varsinaista rakentamispäätöstä ei vielä ollut.²⁵

Marraskuussa 1953 kauppa- ja teollisuusministeriössä hyväksyttiin lopulliset

21 Herva s.185

22 Herva s.188

23 Herva s.189

24 Herva s.190

25 Herva s.191

18 Herva s.61-63

19 Herva s.61-63

20 Herva s.108

22. Osasuurennos viistoilmakuvasta kaupungin yltä kohti merta. Kuva on otettu ennen vuotta 1939. Koulun tontti on vielä käyttämätöntä loivasti mereen viettävää ranta-aluetta ja osittain veden alla.

23. Viistoilmakuva Kuusiludosta 1950-luvun alkupuolelta. Koululle osoitettavalla tontilla on kaksi purakenteista varastorakennusta. Koulun tontin kohdalla rantaviivaa tullaan myöhemmin siirtämään täyttömaalla hieman ulommaksi. Taustalla kaksi urheilulle varattua kenttää, ranna puoleisella kentällä on pelattu pesäpalloa. Kuvassa näkyy myös sähkölinja, joka vedettiin Merikosken voimalasta Nuottasaareen kesällä 1947.

24. Viistoilmakuva Kuusiludosta 1950-luvun alkupuolelta.

työpiirustukset.²⁶ Taloon sijoitetun juhlasalin osalta ministeriöstä huomautettiin, että on kyseenalaista voidaanko sen osalta myöntää valtion avustusta, eikä tältä osin piirustuksia vahvistettu. Ministeriö kuitenkin piti juhlasalin toteuttamista suotavana kaupungin omalla rahoituksella, varsinkin jos tilan vuokraaminen koulun ulkopuoliselle toiminnalle auttaa tasoittamaan sen rakentamisesta kunnalle aiheutuvia kustannuksia.²⁷

Ministeriön ilmoituksen myötä mietittiin tarkkaan, mitä salitilalta haluttiin ja suunnitelmiin tehtiinkin muutoksia; salitilaa laajennettaisiin ja salitilan alle toteutettaisiin lämmintä näyttelytilaa. Oulun kaupungista nimittäin puuttui asiallinen konserttisali. Ouluun oli ollut vireillä jo pitempään valistustalo -hanke, jonka oli toivottu tuovan ratkaisun tilanteeseen. Puute päätettiin nyt korjata. Vielä rakennustöiden alkaessa oli kuitenkin varauduttu siihen, että jos valistustalo -hanke edistyy ja taloa mahdollisesti aletaan rakentamaan, voidaan koulun juhlasalin osalta konserttisali-suunnitelmista luopua.²⁸

Oulun kaupunginvaltuuston kokouksen nro 9 11.9.1956 pöytäkirjasta käy ilmi, että koulurakennukseen oli jossain vaiheessa harkittu myös taidemuseon sijoittamista.

3.5 Rakennustyöt ja käyttöönotto

Kaupunginhallitus oli pyytänyt koulun rakennustöistä urakkatarjouksia, mutta lopulta työ annettiin kaupungin rakennustoimiston insinööriosaston toteuttavaksi.

Suunnitelmia hiottiin vielä loppukesästä 1955. Heikura päiväsi rakennuslupapiirustukset 31.8.1955. Rakennuslupa myönnettiin 27.9.1955. Työt aloitettiin vielä saman vuoden marraskuussa.²⁹ Työmaan vastaavana mestarina toimi rakennusmestari Eino Kivipuro ja apulaisina rakennusmestarit Heikki Hilli ja Aaro Klemettilä.³⁰

Putkiasennuksissa aliurakoitsijoina toimi Oy Vesijohtoliike Huber ja sähkötöissä Sortavalan Sähkö Oy. Irtaimiston ja kalusteet toimittivat Asko Oy ja Oulun Puukaluste.³¹ Sisätilojen (betoni)mosaikkityöt suoritti Oulun Sementtirakennus Oy.³²

Rakennustöitä hidasti ankara pakkastalvi sekä yleislakko (1.3-20.3.1956). Muutto

26 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöskirje 17.11.1953 Oulun kaupungille

27 Herva s.191

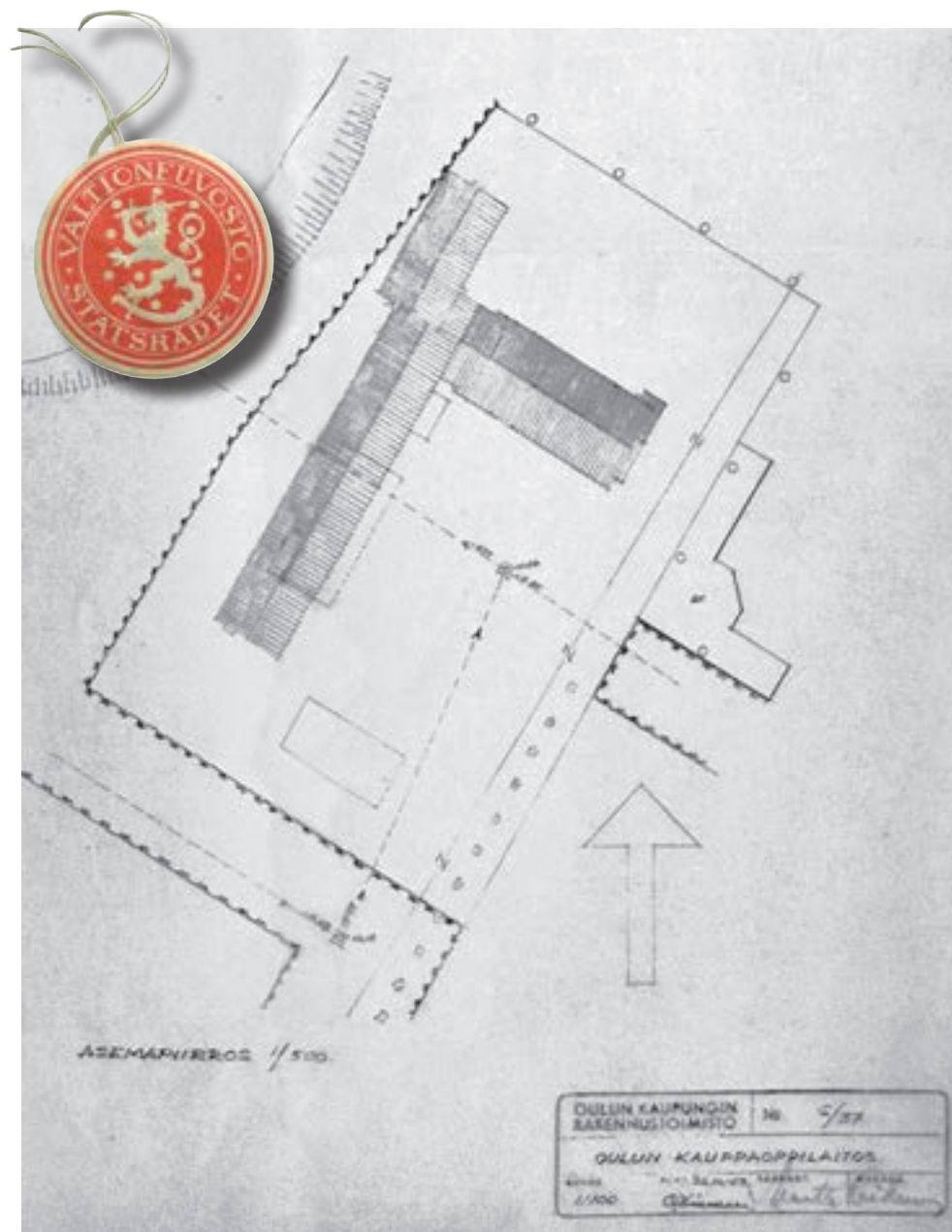
28 Kaleva 19.11.1955

29 Koulun vuosikertomus 1955-56 s.3

30 Oulun kaupungin kunnalliskertomus 1955 s.35

31 Koulun vuosikertomus 1956-57 s.4

32 Oulun kaupungin hankintatoimikunnan ilmoitus rakennustoimistolle 25.1.1956

25. Kauppa- ja teollisuusministeriössä marraskuussa 1953 hyväksytyjen piirustusten asemapiirros esittää koulurakennuksen sijainnin tontilla. Tontin rajat muuttuivat myöhemmin asemakaavamuutoksen seurauksena ja rakennus siirtyi tontilla toisaalle. Piirustusten päiväys oli 26.10.1953.

26. Sanomalehti Kalevassa 19.11.1955 ollut kuva koulurakennuksen työmaalta. Kuvassa perustustöiden muottirakenteita. Taustalla Kuusiluodon asuinrakennuksia.

27. Valmis koulurakennus. Kuva sanomalehti Kalevan artikkelista 23.2.1957.

hieman keskeneräiseen koulurakennukseen tapahtui 10.-11.10.1956. Muuton ajankohdaksi oli alkujaan haaveiltu jo syyskuuta. Rakennus saatiin kokonaisuudessaan käyttöön vasta tammikuun lopulla 1957, jolloin oppilasruokala viimeisenä valmistui.³³

Koulurakennuksen vihkiäisiä vietettiin lauantaina 23.2.1957. Juhlasalista itselleen esiintymispaikan saava Oulun Kaupunginorkesteri esiintyi vihkiäisilaisuudessa kapellimestari Urpo Pesosen johdolla.³⁴ Juhlasalista ja Oulun kaupunginorkesterista voi lukea tarkemmin kohdassa 7.3 sivulta 70.

Rakennuksen ulkomaalaus ja pihamaan kestopäällystys toteutettiin vasta kesällä 1957. Töiden jälkeen 11.9.1957 pidettiin viranomaisten lopputarkastus.³⁵

Koulu oli mitoitettu noin 350 oppilaalle. Koulurakennus tuli maksamaan Oulun kaupungille 107,8 Mmk.³⁶

3.6 Kauppakoulu muuttaa pois Kuusiluodosta

Koulun oppilasmäärän kasvun takia alkuperäistä tilajärjestelyä muutettiin jo parin vuoden kuluttua. Muutostöissä myynti- ja mainosopetus siirrettiin juhlasalin alla varattuina olleisiin taidenäyttelytiloihin. Samaisissa muutostöissä tehtiin myös järjestelyjä rehtorin huoneessa ja kansliassa, jolloin kanslia arkistotiloihin sai paremmat tilat.³⁷ Muutostöiden ansioista normaaliluokkien luku kasvoi kymmenestä kahtentoista.

Oppilasmäärän jatkuvan kasvun vuoksi ryhdyttiin 1960-luvun alkupuolella toden teolla toimenpiteisiin koulurakennuksen laajentamiseksi. Oppilaitoksen johtokunta esitti suunnitelman koulutalon lisärakennuksen huonetilaohjelmaksi, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.8.1963 ja Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti 15.10.1963. Laajennustöistä huolehtimaan nimetty lisärakennustoimikunta jätti 10.11.1964 kaupunginhallitukselle laadituttamansa luonnospiirustukset, jotka saatiin ns. virastokierrokselle.³⁸ Kävi kuitenkin ilmi, että laajennusosaa varten asemakaavassa varattu tontti on suunnitelmiin nähden riittämätön eikä aluella ollut enää maata tontin laajentamiseksi. Todennäköisimmäksi vaihtoehdoksi muodostui aivan uusi rakennuspaikka ja uusi koulurakennus.³⁹

33 Herva s.192

34 Liitto -lehti 24.2.1957

35 Oulun kunnalliskertomus 1956 s.46

36 Herva s.193

37 Koulun vuosikertomus 1959-60 s.6

38 Koulun vuosikertomus 1964-65 s.4

39 Koulun vuosikertomus 1965-66 s.4

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 25.6.1968, että kauppaoppilaitokselle varataan tontti Höyhtyältä Hanhitien ja Joutsentien väliseltä alueelta. Kyseinen, noin kahden hehtaarin tontti oli kaupungin ammattikoulun ja Oulun teknillisen oppilaitoksen uusien rakennusten yhteydessä, jotka yhdessä muodostaisivat ammatillisen koulutuksen koulutuskeskittymän.⁴⁰ Hieman myöhemmin laaditun Oulun kaupungin vuosien 1972-81 toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan oppilaitoksen uuden koulutalon rakentaminen päätettiin toteuttaa vasta vuosina 1978-79.⁴¹ Koska väljempään tiloihin muutto siirtyi tulevaisuuteen, päätti koulu vuokrata välttämättömät 200 m²:n lisäopetustilat läheisestä As Oy Nummitorin kiinteistöstä.⁴²

Suunnitelmat muuttuivat vielä kertaalleen. Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.4.1983 koulun uusien toimitilojen perustamissuunnitelman. Sen mukaisesti normaalikoulun tilat Teuvo Pakkalan katu 19:ssä saneerattaisiin kauppaoppilaitoksen käyttöön. Koulu aloitti kevätlukukauden 1986 uusissa tiloissa.⁴³ Tilojen vihkiäisjuhla pidettiin 28.2.1986. Myöhemmin vuonna 2003 valmistui kauppaoppilaitokselle uusi koulurakennus Oulun Kaukovainion Kotkantielle. Koulu on nykyisin osa Oulun seudun ammattiopistoa nimellä liiketalouden yksikkö.

Maunonkadun koulurakennus peruskorjattiin Oulun lastentarhanopettajaopiston käyttöön. Tarkemmin peruskorjauksesta voi lukea kohdassa 5.2 sivulta 41.

Oulun lastentarhanopettajaopiston jälkeen koulurakennuksessa on toiminut myös Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan varhaiskasvatus ja musiikkikasvatus.

28. Koulunkäynti on alkanut, meneillään kemian oppitunti. Kuva sanomalehti Kalevan artikkelista 23.2.1957.

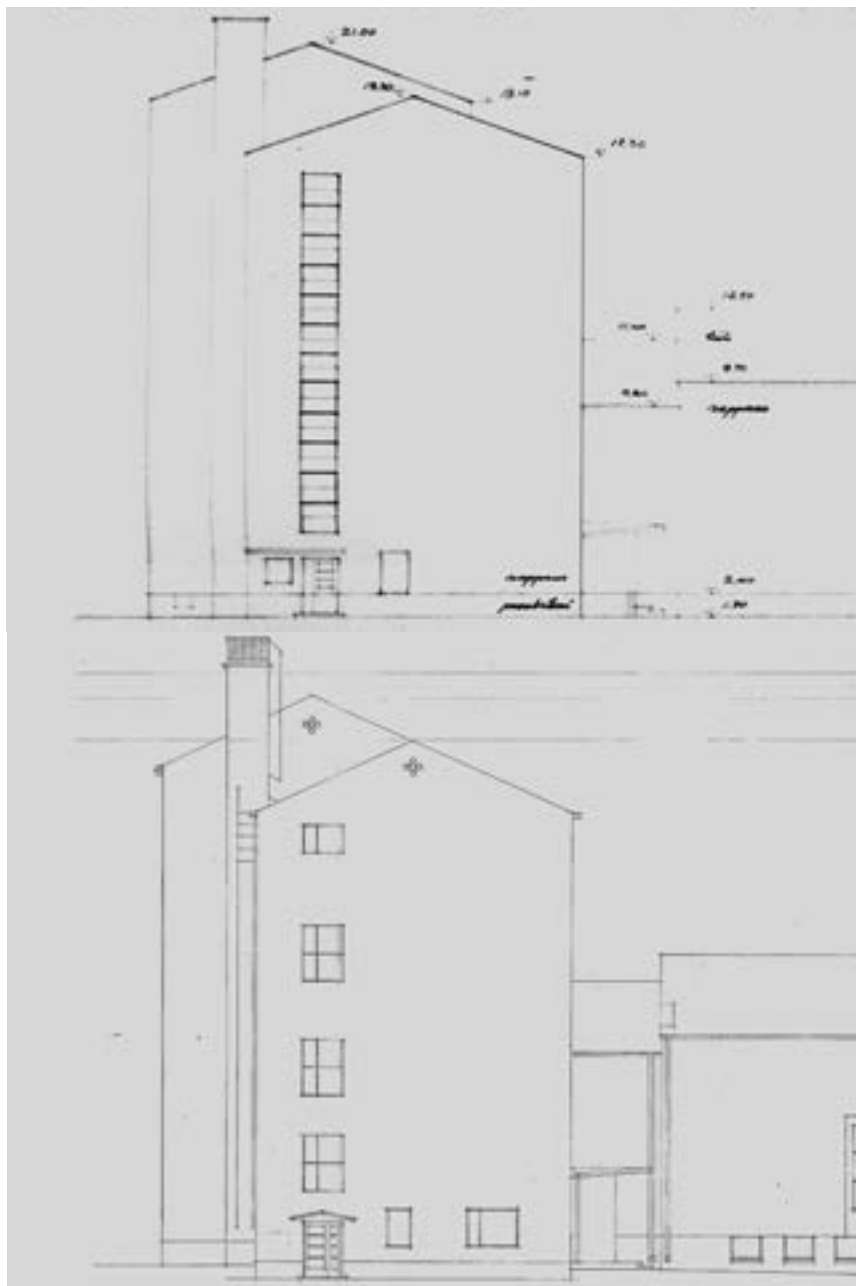
29. Koulun ruokalassa asioi päivittäin noin sata oppilasta. Ruokala oli vuokrattu Sotainvalidien Veljesliiton Oulun alaosaston Naisjaostolle. Vastaavana emäntänä toimi rouva Kersti Korkeakivi. Kuva sanomalehti Liiton artikkelista 23.2.1957.

40 Koulun vuosikertomus 1968-69 s.4

41 Koulun vuosikertomus 1971-72 s.4

42 Koulun vuosikertomus 1970-71 s.4

43 Koulun vuosikertomus 1982-83 s.3

30. Yllä vuonna 1953 laadittu julkisivu koulusiiven itäpäädyistä ja alla vastaava piirros vuoden 1955 rakennuslupakuvista. Päädyn porrashuoneen ikkuna oli alkujaan pystysuuntainen nauha.

4 KOULURAKENNUS

4.1 Alkuperäisen rakennuksen kuvaus

Seuraavat koulurakennuksen kuvaukset perustuvat alkuperäisiin Martti Heikuran laatimiin 31.8.1955 päivättyihin rakennuslupakuviin.

Suunnitteluratkaisut

Rakennuksen massa muodostuu kahdesta kaksikerroksisen yhdysosan toisiinsa liittämistä rakennusosista. Nämä rakennusosat - koulusiipi ja juhlasalisiipi - kohtaavat toisensa kohtisuoraan muodostaen T-kirjaimen muotoisen massan. Toinen T-kirjaimen yläsakarista on kuitenkin huomattavasti toista lyhyempi. Koulusiipi on nelikerroksinen ja huomattavan kapearunkoinen, juhlasalisiipi on puolestaan noin kolmen kerroksen korkuinen ja rungoltaan koulusiipeä hieman leveämpi. Pääsisäänkäynti rakennukseen on sijoitettu näiden kahden rakennusosan muodostamaan kainaloon.

Rakennuksen lähes 80 metrin pituiseen koulusiipeen on saatu vaihtelevuutta jakamalla massa kahteen osaan ja porrastamalla ne hieman toisistaan siiven pituussuunnassa. Juhlasalisiipi on puolestaan jaettu kahteen toisiinsa limittyvään massaan, jolloin sen massa on saatu hieman pienimittakaavaisemmaksi.

Rakennukseen on järjestetty yhteensä kolme sisäänkäyntiä; varsinaisen pääsisäänkäynnin lisäksi vaatimattomampi sisäänkäynti juhlasalin takatiloihin sekä yhteinen sisäänkäynti keittiötiloihin ja talonmiehen asuntoon.

Koulun piha jakautuu kahteen erilliseen alueeseen. Varsinainen koulupiha rajautuu rakennusmassojen väliin pääsisäänkäynnin puolelle. Koulun toinen piha jää juhlasiiiven taakse meren puolelle ja sinne on sijoitettu juhlasalin takatiloihin vievä sisäänkäynti sekä pysäköinti.

Koulurakennuksen suunnitteluprosessiin sisältyy eräs mielenkiintoinen piirre. Heikura oli suunnitellut koulurakennuksen käytännössä täysin valmiiksi jo loppuvuonna 1953 ja koulurakennus esitettiin Kauppa- ja teollisuusministeriölle lähetetyissä piirustuksissa sijoitettuna silloiselle vuoden 1947 asemakaavan mukaiselle tontille. Tontti sekä koulurakennuksen ohjeellinen rakennusala muuttuivat kuitenkin uuden asemakaavamuutoksen myötä. Uudessa asemakaavassa koulurakennuksen ohjeellinen rakennusala esitettiin muodoltaan täysin Heikuran jo suunnitteleman koulurakennuksen mukaisena ja 90 astetta myötäpäivään käännettynä. Mutta koulurakennuksen sijainti tontilla muuttui vielä kertaalleen. Lopullinen rakennuksen sijainti nimittäin poikke-

si asemakaavamuutoksessa esitetystä ohjeellisesta rakennusala-asta; rakennus toteutettiin 180 astetta vastapäivään käännettynä ja eri paikkaan tontilla. Heikura ei ole nähnyt tarpeelliseksi muuttaa rakennuksen suunnitelmia lainkaan näiden muutosten myötä. Koulurakennukseen suunniteltujen toimintojen muuttuneet suhteet ympäristöön ja ilmansuuntiin eivät olleet riittävän merkitseviä suunnitelmien muuttamiseksi.

Sisätilat

Koulusiiven varsinaisten kerrosten välillä (I-IV) on kahdet portaat. Rakennuksen nivelkohdassa oleva porras on leveä pääporras, joka on yhteydessä aulatiloihin. Toinen porras nk. varaporras on kapeampi ja sijaitsi siiven itäpäädyssä.

Kapearunkoisen koulusiiven tilaratkaisujen lähtökohdat ovat seuraavat: siiven länsipäätyyn on sijoitettu suurempia, rakennuksen koko runkoleveyden vaatimia salitiloja. Itäinen pääty koulusiivestä muodostui pitkän käytävän varrelle, joka oli sijoitettu rakennuksen Saunarannan puoleiseen laitaan niin, että luokka- ja huonetilat sijaitsivat käytävän pohjoispuolella. Pääportaan toisistaan erottamat länsi- ja itäpäädyt ovat toisiinsa nähden puolen kerroksen verran eri korkeustasolla.

Rakennuksen ensimmäisen kerroksen sisätilat on suunniteltu useampaan eri korkotasoon. Kellaritilat on mahdollisesti haluttu nostaa hieman ylemmäksi esimerkiksi pohjavesien vuoksi. Toisaalta kyseisellä ratkaisulla on juhlasalin alapuolelle alkujaan toteutettuun näyttelytilaan saatu huonekorkeutta ja ikkunoiden kautta valoa. Ylemmässä korkoasemassa sijaitsivat rakennuksen meren puoleiset läntiset osat.

Kerroskorkeus on ensimmäisessä kerroksessa vaihtelevasti noin 3 metriä ja ylemmissä kerroksissa 4 metriä. Juhlasalin aulan (lämpiötilan) osalta kerroskorkeus on kuitenkin 4.5 metriä.

Koulusiivessä oli kaksi erillistä kellaritilaa rakennuksen itä- ja länsipäädyssä. Lännen puoleisessa sijaitsi lämpökeskus polttoainevarastoineen ja sähköpääkeskus. Idän puoleisessa kellarissa sijaitsi keittiötä palvelevat ruoka-ainevarastot ja viileätilat. Molemmista kellaritiloista johtaa portaat ensimmäiseen kerrokseen. Lännen puoleisesta kellaritilasta johtaa lisäksi portaat suoraan ulos maan tasolle, huoltoluukut polttoaineiden varastointia varten sekä yhdyskäytävä juhlasalisiiven kellariin. Länsi- ja itäpäädytjen kellaritilojen väliin oli lisäksi toteutettu kaksi betonirakenteista talotekniikan asennuskanavaa heti pitkien ulkoseinien viereen.

Juhlasalisiiven kellarissa sijaitsee ikkunoin varustettu laaja näyttelytila, näyttelytilaa palveleva varastotila, orkesteritilat, eteistilat naulakkoineen sekä wc-tilat.

Koulusiiven 1. kerroksessa sijaitsee väljät eteis- ja aulatilat naulakkoineen ja wc-tiloineen, ruokailusali, keittiötilat, talonmiehen asunto sekä joitain harjoitustiloja.

Juhlasalisiiven 1. kerroksessa sijaitsi pienehkö aula/lämpio sekä itse juhlasali näyttämöineen ja takatiloineen.

Koulusiiven toisessa kerroksessa sijaitsi kirjanpitosali, oppilaiden oleskeluhuone, koulutarvike-, makeis- ja tupakkamyymälä, opettajainhuone sosiaalitiloineen, rehtorin huone ja kanslia, kirjastotilat sekä yksi luokkahuone.

Juhlasalin toisessa kerroksessa oli parvitila sekä näyttämöön liittyviä aputiloja.

Koulusiiven kolmannessa kerroksessa oli tavaraopin työsalin, varastotila ja viisi luokkahuonetta.

Koulusiiven neljännessä kerroksessa oli luentosali kokoelmahuoneineen, varastotiloja ja kolme luokkahuonetta.

Koulusiiven ullakkotiloihin ei esitetty muita tilavarauksia kuin tila paisuntasäiliölle. Ullakolle johti yhden kapeat porrasaskelmat rakennuksen nivelkohdasta.

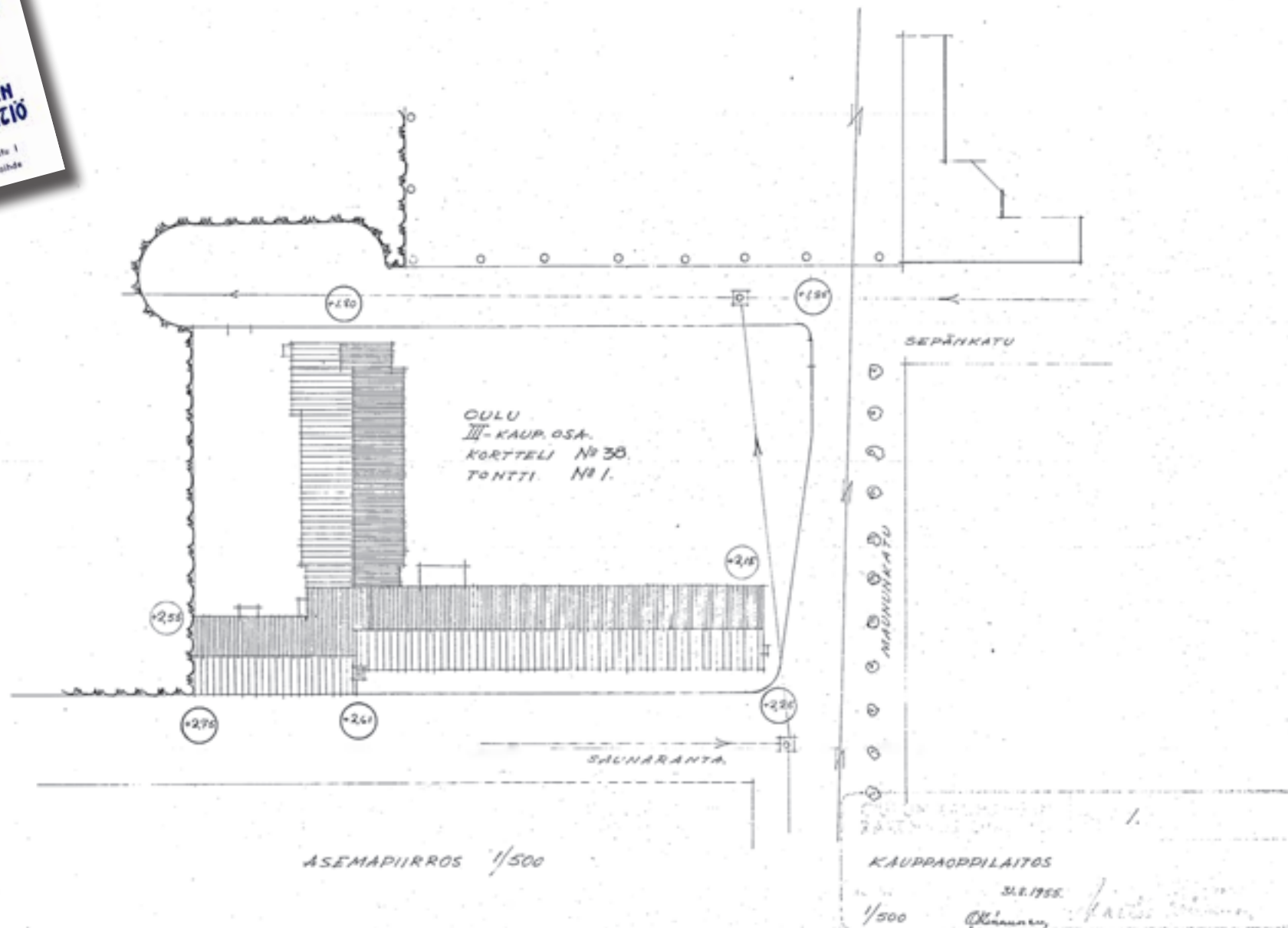
Arkkitehtuuri

Arkkitehtuuriltaan rakennus edustaa niin aikakaudelle kuin suunnittelijalle tyypillistä, asiallista ja rauhallista 50-luvun koulurakennusarkkitehtuuria. Koristeaiheita rakennuksessa ei ylimäärin ole. Rakennusosista korostettuja ovat lähinnä sisäänkäynnit ja juhlasalin suuri uloke-ikkunaratkaisu.

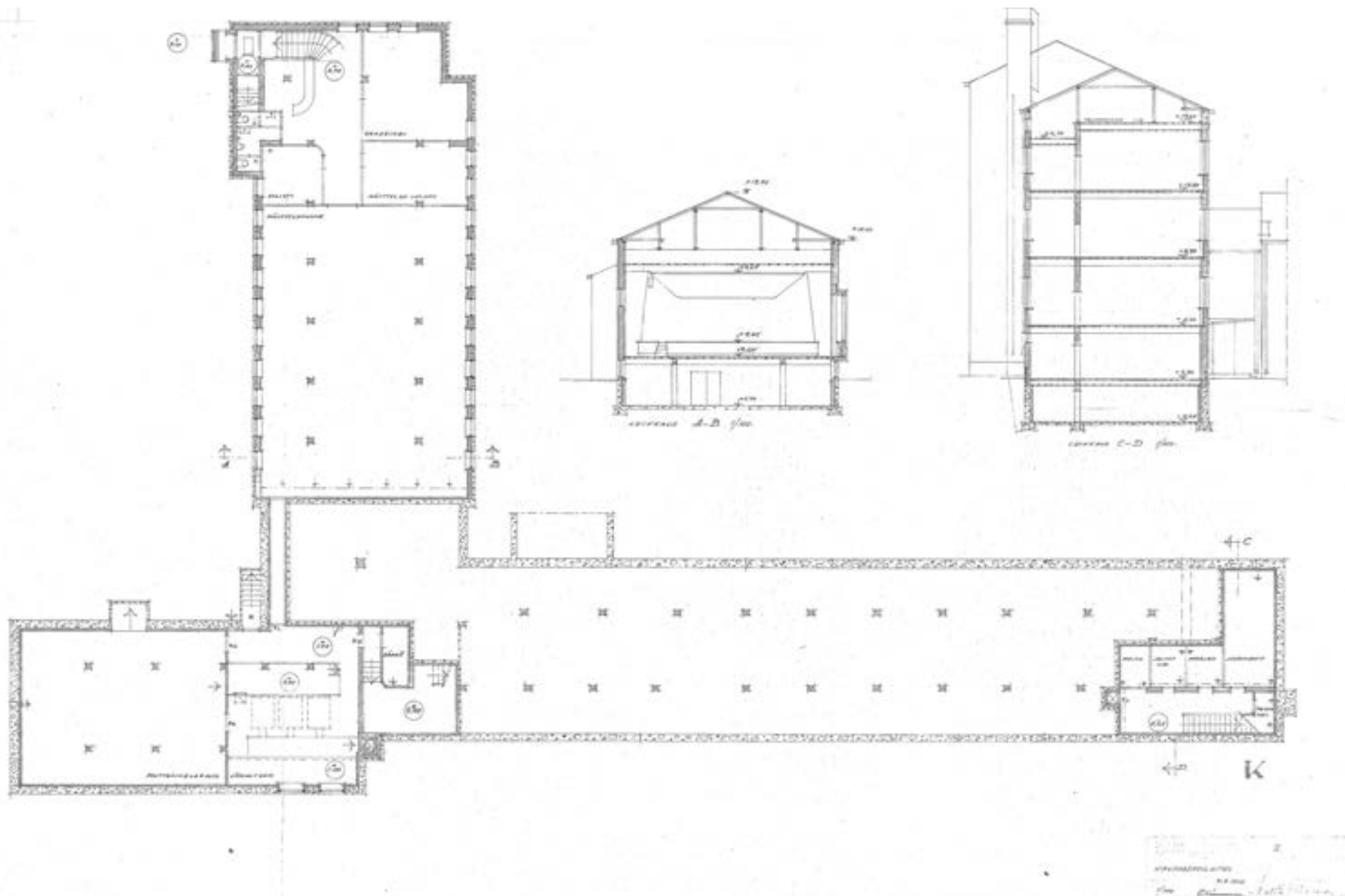
Julkisivut ovat kellertäväksi rapattuja. Sokkeli on verhoitu tummalla luonnokiviliuskeella. Ulkoseinät ovat massiivisia tiilimuurattuja kantavia seiniä ja antavat ikkunaukoille syvyyttä.

Ikkuna-aukoitus on säännöllinen ja toistuva. Puitejako on vanhoista malleista poiketen modernin epäsymmetrinen. Rakennuksen yksittäiset erimuotoiset ikkunat tuovat vaihtelua julkisivuihin. Ikkunoiden karmit ja puitteet on maalattu vaaleiksi, mahdollisesti murretun valkoisiksi.

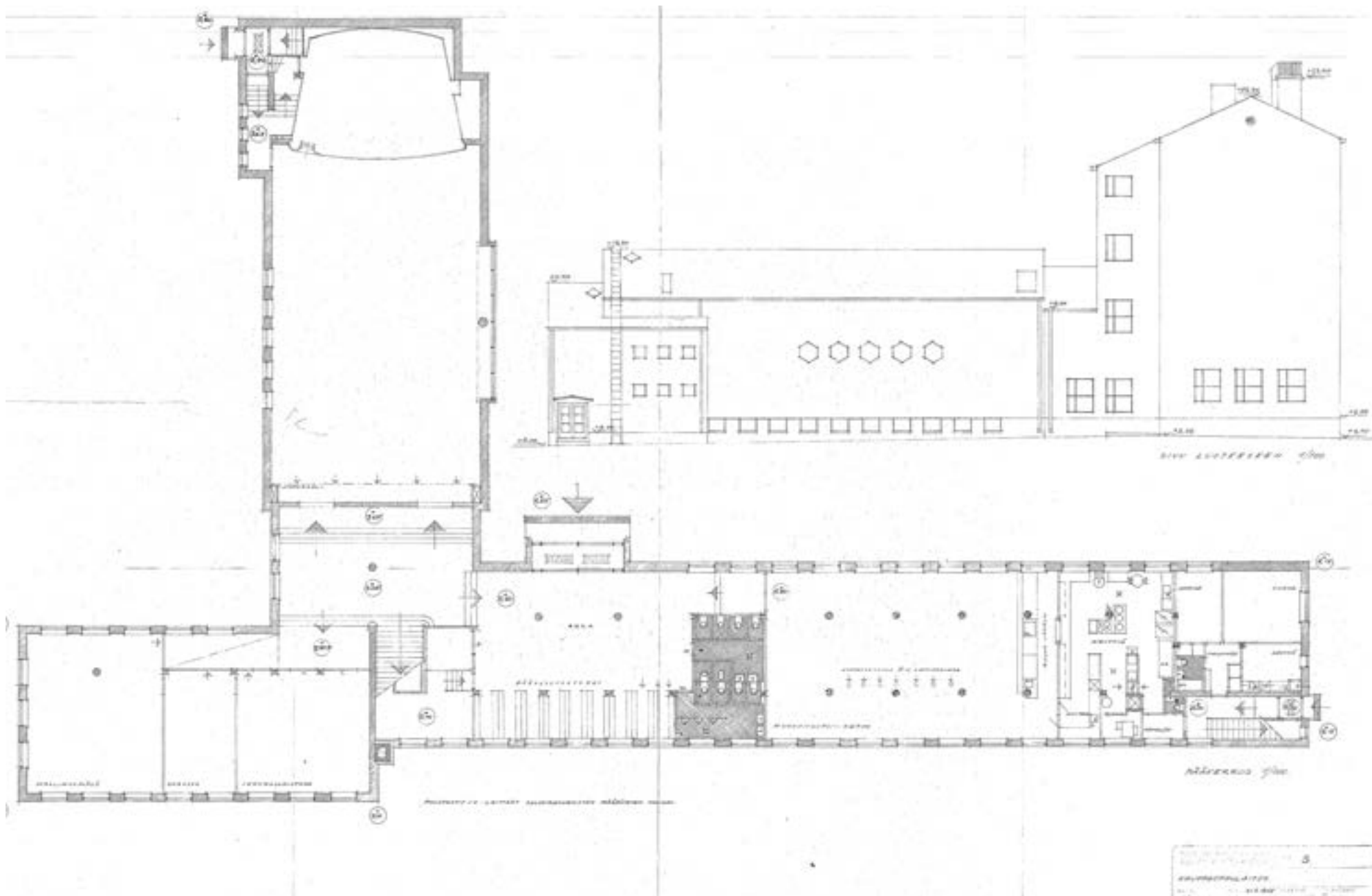
Oman ilmeen rakennuksen arkkitehtuuriin antavat hyvin lyhyet, lähes olemattomat räystät.

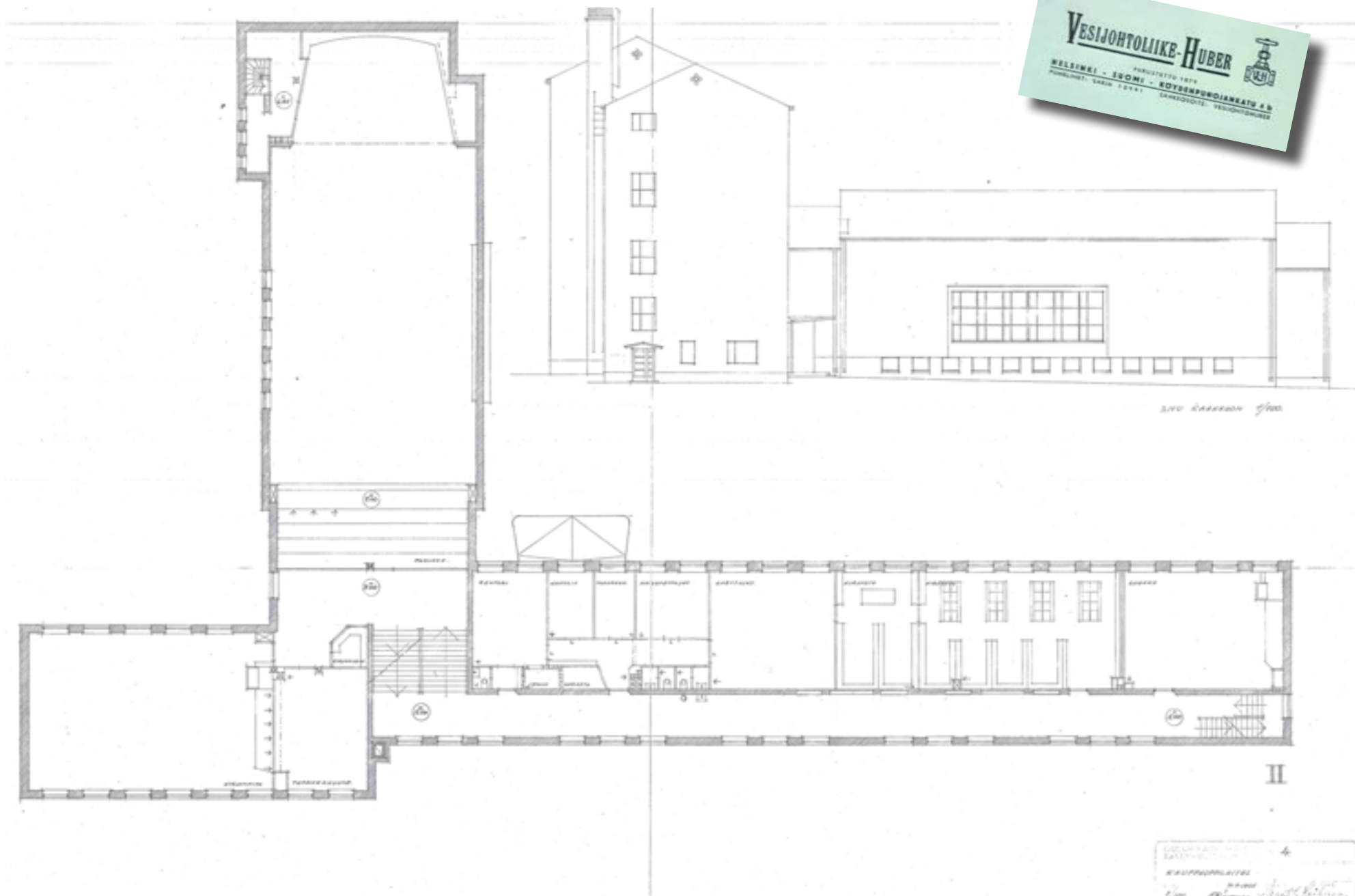
31. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - asemapiirros. Rakennusaikaan kohde oli palovakuutettu Kaupunkien Keskinäisen Vakuutusyhtiön kautta.

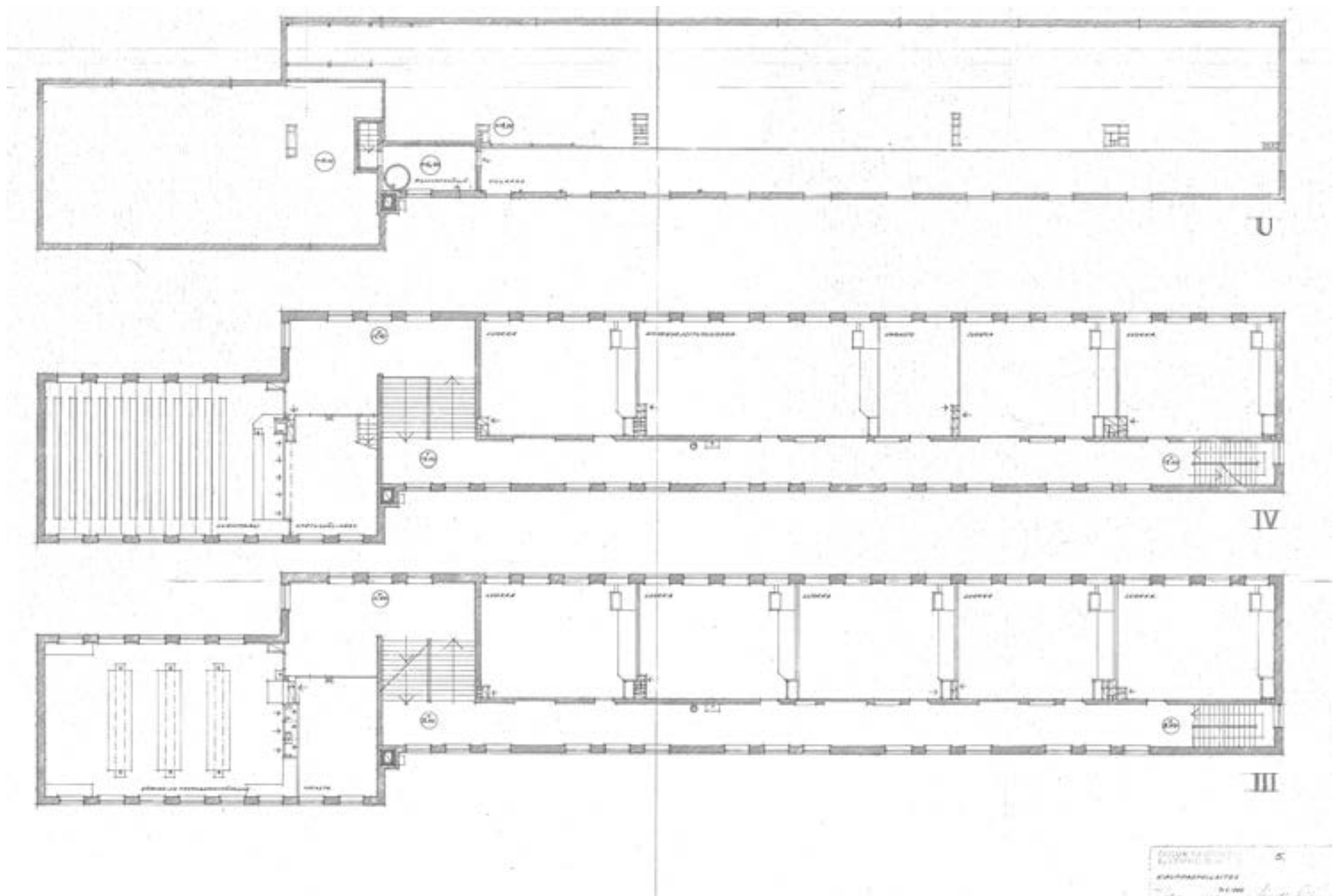
32. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - kellarikerros ja leikkaukset A-B ja C-D .

33. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - 1. kerros ja julkisivu luoteeseen. Porrasnuolet osoittavat portaan noususuunnan. Sisäänkäyntiaulan vasemmalla puolella oleva porrasnuoli osoittaa virheellisesti väärään suuntaan.

34. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - 2. kerros ja julkisivu kaakkoon. Kohteen LVI-työt urakoi Vesijohtoliike Huber.

35. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - kerrokset 3-4. ja ullakkokerros.

36. Alkuperäinen Heikuran laatima rakennuslupapiirustus - julkisivut lounaaseen ja koilliseen.

37. Koulurakennuksen pihalle toteutettiin asfaltointi kesällä 1957. Myös pääsisäänkäynnin viereen seinälle on ilmestynyt teksti *Kauppaoppilaitos*. Juhlasaliin ulkoseinässä on jo nähtävissä tuore pystyhalkeama, joka on nykyäänkin näkyvissä. Kuva on Kalevan arkistosta.

4.2 Alkuperäiset rakenteet, rakennusosat ja pinnat

Tämän luvun tiedot perustuvat Martti Heikuran Oulun kaupungin rakennustoimistossa syyskuulle 1955 päiväämään Oulun kauppaoppilaitoksen rakennustyöselitykseen. Alkuperäinen työselitys löytyy Oulun yliopistolla sijaitsevasta Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n hallinnoimasta arkistosta.

Maaperä ja rakenteet

Maaperä rakennuspaikalla oli täytemaata, jonka alla oli vanhan merenpohjan saven-sekaista hiekkaa ja savea. Perusmuurien ja pilarien anturat toteutettiin routarajan alapuolelle. Perusmuurit valettiin säästöbetonista ja pilarit valettiin teräsbetonista. Rakennuksen ympärille asennettiin tarpeelliset salaojat.

Maanvastaiset lattiat valettiin juntatun sora-alustan päälle. Lattiarakenteessa oli alusbetoni- ja kulutuskerros, joiden väliin tuli kosteuseristys.

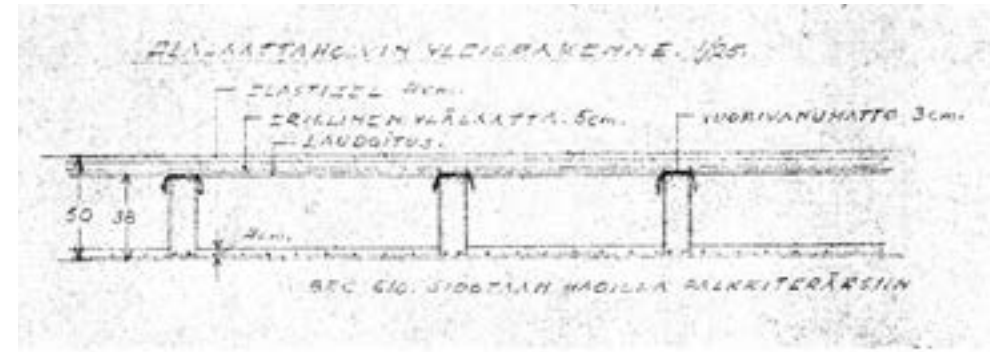
Muut välipohjat valettiin teräsbetonista nk. pukkiholveina altanäkyvin palkein (ylälaattapalkisto). Alkuperäisten rakennepiirustusten mukaan rakennuksessa käytettiin myös alalaattapalkistorakennetta ja kaksoislaattapalkistoa sekä pienissä määrin massivista teräsbetonilaattaa.

Kaikki lattiat ja ulkoseinät, jotka olivat korkeustason +1.50 alapuolella, varustettiin vesipaine-eristyksellä. Muut maanvastaiset aluslattiat sekä perusmuurien sisä- ja yläpinnat eristettiin yhdellä bitumiliuos- ja kahdella kuumabitumisivelyllä. Lisäksi wc-tiloihin, pesuhuoneisiin ja aamiaiskeittiön lattioihin tuli bitumihuopa bitumisivelyineen.

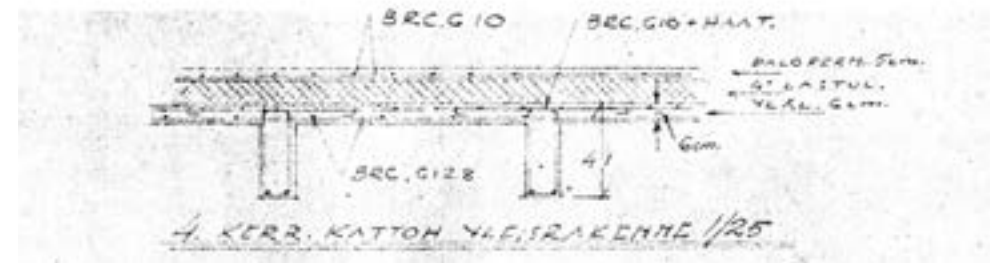
Ullakkotilan vastaisessa välipohjassa käytettiin kahta kerrosta kahden tuuman Toja-levyä. Samoin tavoin eristettiin juhlasalin alla olevien huoneiden ulkoseinät ja kaikki maanvastaiset lattiat lukuunottamatta teknisten- ja varastotilojen lattioita.

Patterisyyvennysten taustat verhoiltiin kahden tuuman korkkilevyllä, jotka verhoiltiin sisätilan puolelta $\frac{1}{2}$ kiven reikätiilimuurauksella. Kylmäsiltoja pyrittiin välttämään asentamalla erityispaikkoihin kyllästettyä korkkia tai Toja-levyä riittävän vahvana levyinä.

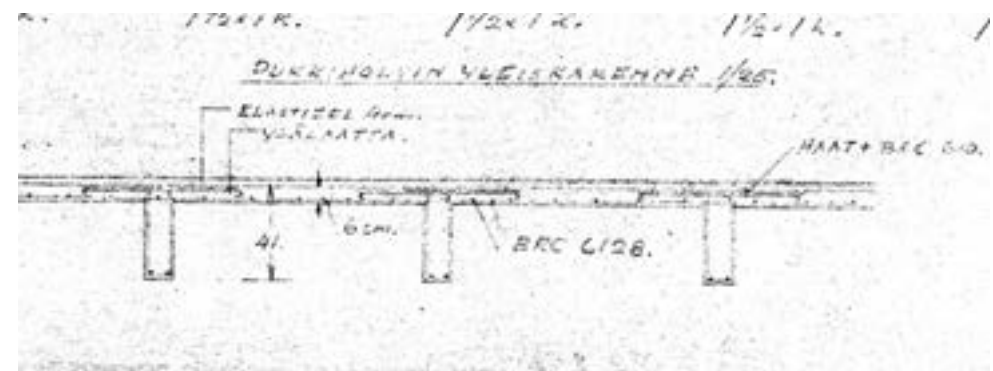
Tiilimuurauksissa käytettiin poltettuja harvareikätiiliä, väliseinätiiliä, raskaita muuritiiliä ja tulenkestäviä tiiliä. Seinät muurattiin *luotiin* ja niin suoriksi, ettei niitä tarvinnut oikaista rappauksella. Ulkoseinät olivat $1 \frac{1}{2}$ kiven tiilimuurauksia, joiden kokonaispaksuus tuli olla ulkopuolisen rappauksen kanssa yhteensä 47 cm. Kellarin seinät verhoiltiin sisäpuolelta $\frac{1}{2}$ kiven harvareikätiilimuurauksella.

38. Alalaattaholvin yleisrakenne.

39. Yläpohjan yleisrakenne.

40. Pukkiholvin (ylälaattapalkisto) yleisrakenne.

41. Valokuva Pikisaaresta kohti kaupungin keskustaa ja Kuusiluotoa. Uusi koulurakennus kehystää keskusta-aluetta muutoin matalan rakennuskannan taustalla. Koulun osoite oli alunperin Maununkatu 1, mutta muuttui Maunonkatu 2:ksi vuonna 1963.

Ullakon palopermanto valettiin lämpöeristyksen ja tervahuovan päälle 5 cm:ä vahvana.

Kattotuolit ja vesikaton muut rakenteet toteutettiin sahatavarasta lujin naulaliitoksin. Ruodelaudoituksen päälle asennettiin alushuopa ja tämän päälle tiilikatteen rimoitus ja lopuksi itse poltettu 1-kouruinen kankikattotiili.

Sisätilat ja -pinnat

Väliseinät olivat muurattuja joko $\frac{1}{4}$ kiven tai kaksinkertaisia $\frac{1}{4}$ kiven seiniä ilmaraolla.

Huonetilojen kattojen näkyvät palkkirakenteet olivat rapattuja ja palkkien väliset kentät verhoiltiin $\frac{1}{2}$ tuuman Haltex-levyin.

Sisäportaat toteutettiin betonista marmorimosaiikkipintaisina. Mosaiikkitasot jaettiin sinkkilistoilla ruutuihin.

Ikkunapenkit toteutettiin marmorimosaiikkipintaisina teräsbetonista.

Tuulikaappiovet sekä osa sisäovista olivat lasella varustettuja maalattuja mäntyovia. Juhlasalin ja parvekkeen ovet olivat jalavavaneriovia. Kellarissa ovet olivat yleisesti mäntypuusta valmistettuja maalattuja peiliovia. Lisäksi rakennuksessa oli myös sileitä koivuvaneriovia.

Huonetoissa oli mäntypuiset jalkalistat, Muovinol-lattiohin tuli lisäksi mattolista, joka maalattiin öljyvärillä lattian sävyyn.

Ovissa käytettiin Saurion kuulasaranoita sekä Abloyn ja Björkbodan lukkoja. Ulko-ovet varustettiin ruostumattomasta teräksestä valmistetuin potkulevyin. Ulko-ovien putkivetimet olivat Lampilan mallistosta. Yleisesti ovissa oli kromatut pukinsarvipainikkeet ja komeroissa Exon komeronsalvat.

Kellarin maanvastaiset lattiat olivat pinnoittamattomia teräshiottuja betonilattioita paitsi juhlasalin alla olevissa tiloissa, joissa lattia verhoiltiin 2.5 mm:n Muovinol-lattiapäälysteellä, joka käsiteltiin kaksi kertaa Neodonilla. Ensimmäisen kerroksen aula-tiloissa oli marmorimosaiikkilattiat. Pesutiloissa ja keittiötiloissa käytettiin Pukkilan kuusikulmaista lattialaattaa.

Näyttämön portaat ja lattia oli pinnoitettu 5.0 mm:n erikoispaksulla Muovinolin alusmassalla ja Muovinol-lattiapäälysteellä Neodon-käsittelyineen.

Opetus- ja luokkatiloissa käytettiin yleisesti lattiarakenteen pintalaattana 4 cm:n Elastizell-kuohubetonia, joka verhoiltiin Muovinol-lattiapäälysteellä.

Sisäpuolella ikkunat ja ovet viimeisteltiin lakkaväreillä. Puupinnalle jäivät ovet, kalusteet, kaidepuut sekä esiintymislavan etusivu petsattiin ja lakattiin.

Kovan kulutuksen tiloissa seinät ja kattopinnat maalattiin yleisesti öljyväreillä. Salitilojen ja yms. korkeimpien tilojen rapatut kattopinnat ja seinien yläosat yleisesti maalattiin kalkkiväreillä.

Rakennukseen tuli paljon erikoispiirustuksien mukaan valmistettuja kalusteita kuten vaatenaulakoita, tiskipöytiä, kaiderakenteita, hyllyjä ja keittiötä palvellut käsikäyttöinen tavarahissi (asiakirjat kuitenkin osoittavat, että tavarahissi jätettiin kuitenkin toteuttamatta, vaikka itse hissikuilu rakennettiin valmiiksi).

Julkisivut ja piha

Sokkeli verhoiltiin mustalla ”luonnonlustapintaisella” noin 3.5 cm paksulla liuskeella. Samaa liuskekiveä käytettiin myös ulkoportaiden verhoukseen ja sisäänkäyntejä ympäröivissä pinnoissa.

Ikkunat olivat mäntypuisia, sisäänaukeavia ja kaksipuitteisia. Poikkeuksena oli juhlasalin iso ikkuna, joka oli kolmipuitteinen. Ikkunoiden ulkopuitteet oli varustettu sokkanaulasaranoilla ja sisäpuitteet norjalaisilla saranoilla. Ikkunapuitteissa oli kussakin neljä kulmarautaa ja kaksi upotettua ikkunalukkoa. Avattavissa ikkunoissa oli kiinteät pukinsarvipainikkeet ja Y-säpit. Ikkunat öljymaalattiin. Tammipinnat öljyttiin ja lakattiin kahteen kertaan ulkoilmalakalla.

Pääsisäänkäynnin sekä juhlasalisiiven ulko-ovet olivat lasiaukoilla varustettuja tammi-ovia. Muut ulko-ovet olivat lasella varustettuja mäntyovia. Ovet öljymaalattiin. Tammipinnat öljyttiin ja lakattiin kahteen kertaan ulkoilmalakalla.

Vedenpoistosta huolehdittiin kaksinkertaisilla riippuränneillä, jotka valmistettiin 4.5 kg:n galvanoidusta levystä. Syöksytorvet olivat halkaisijaltaan 5 tuuman Pikaputki Oy:n galvanoituja putkia. Syöksytorvien alle asennettiin maahan upotetut loiskekourut.

Tontti aidattiin betonipylväiden varaan asennetulla panssariverkoitetulla aitarakenteella. Aitaan toteutettiin kaksi porttia. Piha-alueita nurmetettiin ja asfalttoitiin. Pihan varusteita olivat 17 metrin lipputanko, pölytysteline, ruuanjäte- ja tuhkaastiat sekä katetut polkupyörätelineet yhteensä 200 polkupyörää varten.

Julkisivujen rappaus maalattiin kahteen kertaan kalkkivärillä. Rautaosat mönjättiin ja maalattiin kahteen kertaan öljyväreillä. Galvanoidut rautaosat puhdistettiin hyvin ja katolla olevat vesikattoon liittyvät galvanoidut rautaosat maalattiin kahteen kertaan öljyväreillä vesikaton sävyyn.

4.3 Talotekniikka

LVI

Rakennus varustettiin täydellisillä keskuslämmitys-, vesi- ja viemärijohto-, lämminvesi- ja ilmanvaihtolaitteilla.

Keskuslämmitysjärjestelmä oli pumppukiertoinen matalapainevesilämmityslaitos paikallisin patterein (Kesto-, Taso- ja Puko B -radiaattorit). Lämmitys pystytettiin hoitamaan kivihillellä, haloilla, koneturpeella tai öljyllä.

Ilmanvaihto oli järjestetty tuuletusikkunoin, painovoimaisin hormonein sekä paikallisesti huippuimureilla. Juhlasaliin oli järjestetty lämmitetty raitisilmapuhallus.

Koulusiiven ullakolle asennettiin 750 litran paisuntasäiliö.

Vesikalusteet olivat yleisesti Arabian mallistosta.

Sähkö

Rakennus varustettiin normaalisti sähköjohdoin, -kojein ja -laittein sekä puhelin- ja antenniverkoin. Täydentäviä varusteita olivat huonepuhelinjärjestelmä, aikakellot, soittokellot, talotekniikan hälytyslaitteet sekä keskusradiolaitteisto, johon kuului lisäksi levysoitin ja magnetofoni.⁴⁴ Sähköjohtoasennukset toteutettiin pintaroiloihin tai rappauksen alle.

Kiinteistö liitettiin Oulun kaupungin sähkölaitoksen 380/220 V verkkoon 3 x 70 + 35 mm² maakaapelilla. Sähköpääkeskus sijaitsi kellaritiloissa.

Valaistuksen erityisiä ratkaisuja toteutettiin juhlasalin puolella, jossa käytettiin epäsuoraa valaistusta ja valonheittimiä. Käytetyt valaisimet olivat pääsääntöisesti Ornon mallistosta.

Oulun Puhelin Oy toteutti rakennukseen talokaapelin.

5 KOULURAKENNUKSEN KORJAUS- JA MUUTOSTYÖT

Tähän kappaleeseen on koottu tietoa rakennuksessa suoritetuista huolto-, korjaus- ja muutostöistä. Luvanvaraisten korjaustöiden tiedot ja asiakirjat löytyvät rakennusvalvontavirastosta. Tieto korjaustöistä jotka eivät ole vaatineet lupamenetelyä, on löydetty pääsääntöisesti Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n arkistosta.

Rakennuksessa on tehty säännöllisesti pienimuotoisempia vuosihuoltoja ja korjaustöitä mm. pintojen maalauksia ja paikallisia talotekniikan korjaustöitä.

5.1 1950-1960 -luvut

1950-luvun lopulla tilajärjestelyä muutettiin niin, että myynti- ja mainosopetus siirrettiin juhlasalin alla varattuina olleisiin taidenäyttelytiloihin. Samaisissa muutostöissä tehtiin myös järjestelyjä rehtorin huoneessa ja kansliassa, jolloin kanslia arkistotiloihin sai paremmat tilat.

Vuonna 1966 rakennukseen hankittiin uudet öljylämmityslaitteet. Työn tilaajana oli Oulun kaupungin rakennustoimisto ja sen suoritti Oulun Onninen Oy. Öljylämmityslaitteet asennettiin kellarin lämmityshuoneeseen.

5.2 1970-1980 -luvut

Kesällä 1973 muutettiin juhlasali liikuntakasvatus ym. opetustilaksi toteuttamalla puku- ja pesutilat sekä terveyssisaren vastaanottotilat kellarikerrokseen.⁴⁵ Juhlasali muutettiin liikuntasaliksi poistamalla penkit ja tila varustettiin urheiluvälineistöllä. Samassa yhteydessä muutettiin koulusiiven ensimmäisessä kerroksessa kioskitila puhelinkioskiksi ja kolmanteen kerrokseen toteutettiin kouluarvike- ja kirjamyyntitila. Suunnitelmat laati kaupunginarkkitehti Esko Tuulos.

Vuonna 1976 haettiin lupa juhlasalisiiven vesikatteen uusimiseksi. Punatiilikatto muutettiin punaiseksi Minerit- varttilevykatteeksi. Vanhoja tiiliä otettiin talteen koulusiiven vesikaton korjauksia varten. Samassa yhteydessä rakennuksen paloturvallisuus päivitettiin viranomaismääräysten mukaiseksi. Tämä tarkoitti mm. porrashuoneiden erottamista palo-osastoiksi (rautalankalasi -ovet) ja palopostien ja -laitteiden asennuksia. Lupa toimenpiteille myönnettiin 3.9.1976.

Vuosina 1977-78 suoritettiin keittiötilojen muutostyöt. Muutokset koskivat keittiöön liittyviä tiloja kellarikerroksessa ja ensimmäisessä kerroksessa. Kellariin järjestettiin henkilökunnan sosiaalitilat ja uusitut ruokavarastot. Ensimmäisessä kerroksessa keittiötilat uusittiin kokonaisuudessaan ruuanjakelulinjastoineen. Kerrosten välille

44 Koulun vuosikertomus 1956-57 s.12

45 Lupahakemus 11.6.1973

asennettiin nyt ensimmäistä kertaa tavarahissi alkuperäisissä suunnitelmissa esitettyyn paikkaan.⁴⁶ Saman luvan yhteydessä täydennettiin opettajainhuoneen wc-tiloja. Suunnitelmat laadittiin kaupungin rakennusviraston talonsuunnitteluosastolla ja lupa toimenpiteille myönnettiin 15.7.1977.

Laaja peruskorjaus 1986-87

Kiinteistö rakennuksineen siirtyi valtion omistukseen 4.11.1983. Hallintaoikeus säilytettiin Oulun kaupungilla kuitenkin vuoteen 1985.⁴⁷ Rakennuksen seuraavaksi käyttäjäksi valikoitui Oulun lastentarhanopettajaopisto, joka oli valtion oppilaitos. Oppilaitoksen koulutoiminta oli hajautunut kolmeen eri vuokratilaan, eivätkä tilat enää vastanneet toiminnan tarpeita ja laatua.⁴⁸

Koulurakennuksesta oli laadittu yleisluontoinen kuntoarvio perustamis- ja esisuunnitelmaa varten. Sen mukaan rakennuksessa ei ollut mitään merkittäviä vaurioita.

Koska rakennus oli alkujaan suunniteltu oppilaitokseksi, ei suuriin muutostöihin ollut aihetta. Muutostyöt kohdistuivat henkilöstötilojen parantamiseen sekä lvis-asennusten uusimiseen. Lisäksi rakennuksen heikkoon kuntoon päässyt ulkokuori korjattiin. Korjaustöissä parannettiin koulurakennuksen esteettömyyttä hissillä ja luiskarakenteilla.

Tässä vaiheessa oli myös tutkittu mahdollisuus toteuttaa laajennus vanhan koulu- rakennuksen yhteyteen; kaupungin ja valtion välillä oli sovittu, että asemakaava- muutoksessa varauduttaisiin osoittamaan tontille 1500 m² lisäkerrosalaa ja lisäksi kellarikerrostilat.⁴⁹ Laajennuksen rakennusosalaksi oli suunniteltu Maunonkadun vartta.

Opettajakunnan työtilat sijaitsivat vanhoissa tiloissa, mutta niitä laajennettiin huomattavasti. Juhlasalisiiven kellaritiloihin oli tarkoitus sijoittaa ne tilat, joiden käytön tulisi olla mahdollista myös ilta-aikaan oman sisäänkäynnin kautta. Oulun väestönsuojelulautakunnan suosittelun johdosta rakennuksen kellariin oli määrä toteuttaa rungonsäinen väestönsuoja. Talonmiehen asunto päätettiin säilyttää sellaisenaan.

Korjaustöiden rakennuttajana toimi Rakennushallituksen alainen Oulun piirirakennustoimisto ja pääsuunnittelijana arkkitehtitoimisto Huusko & Teppo. Rakennesuunnittelusta vastasi insinööri- toimisto Arvis Oy, LVI-suunnittelusta insinööri- toimisto Kouri Oy ja sähkösuunnittelusta insinööri- toimisto Kurvinen Ky. Maalaustöiden suunnittelusta vastasi Asiantuntijamestarit Oy.

46 Kauppaoppilaitoksen rehtorin kirje kaupungin rakennustoimistolle 24.4.1964

47 Korjaushankkeen perustamis- ja esisuunnitelma 13.11.1984 s.1

48 Korjaushankkeen perustamis- ja esisuunnitelma 13.11.1984 s.3-5

49 Korjaushankkeen perustamis- ja esisuunnitelma 13.11.1984 s.10

Rakennuslupaa haki Oulun piirirakennustoimisto. Rakennuslupa myönnettiin 30.10.1985.

Korjaustyöt alkoivat alkuvuodesta 1986 ja ne saatiin päätökseen keväällä 1987.

Rakennusselityksen mukaan merkittävimmät korjaustoimenpiteet olivat mm.:

- Piha-alueiden uudelleenrakentaminen ja uusi piha-aita
- Toisen kerroksen huonetila- ja käytävämuutokset
- Juhlasalisiiven kellarin huonetilamuutokset
- Henkilöhissi ja luiskarakenteet
- Kolme erillistä ilmanvaihtokonehuonetta
- Uudet ikkuna-aukot juhlasalin aulaan ja parvelle
- Uusia sisäovia
- Vesikatteiden korjaustyöt
- Julkisivurappausten korjaustyöt ja maalaus
- Julkisivupellityksien ja vedenpoistojärjestelmien uusiminen
- Sisäseinäpintojen rappaus- ja maalauskorjaukset
- Sisäkattopintojen korjaustyöt ja uusia talotekniikan alaslaskukattoja
- Uudet lattiapinnoitteet ja jalkalistat
- Uudet irtto- ja kiintokalusteet
- LVI- ja sähköasennusten ja -järjestelmien uusiminen

5.3 1990-2010 -luvut

Ajanjaksolta ei ole löytynyt tietoa luvanvaraisista muutostöistä. Rakennuksen ikkunat kuitenkin uusittiin lähes kokonaisuudessaan vuonna 1996. Rakennuksen lämmönjakokeskus ja ilmanvaihdon säätimet uusittiin vuonna 2005. Rakennuksessa on myös tehty pieniä huonetilamuutoksia, jotka eivät ole vaatineet lupamenettelyä.

5.4 Laadittuja selvityksiä ja tutkimuksia

Koulurakennuksesta on laadittu kuntoarvioraportti Pöyry Finland Oy:n toimesta vuonna 2012. Raportin sisältö tiivistetysti on seuraava:

- Pihan sadevesijärjestelmät tulee puhdistaa. Salaojat suositellaan uusittaviksi. Maanpinnan kallistuksen rakennuksen vierustoilla tulee korjata oikeaoppisiksi ja pihan pinnoitteita korjata.
- Perustuksiin ei kohdistu toimenpidesuosituksia. Näkyvät liuskekivipinnat sokkelissa tule osittain kunnostaa.
- Talouskellari koulusiiven itäpäädyssä on kosteusvaurioitunut ja syy tule poistaa tutkimuksin ja korjaustöin.
- Välipohjarakenteista alalaattapalkistojen kunto suositellaan tarkistettavaksi.

42. Keittiön ja talonmiehen asunnon alapuolisissa kellaritiloissa on merkittävä kosteusvaurio.

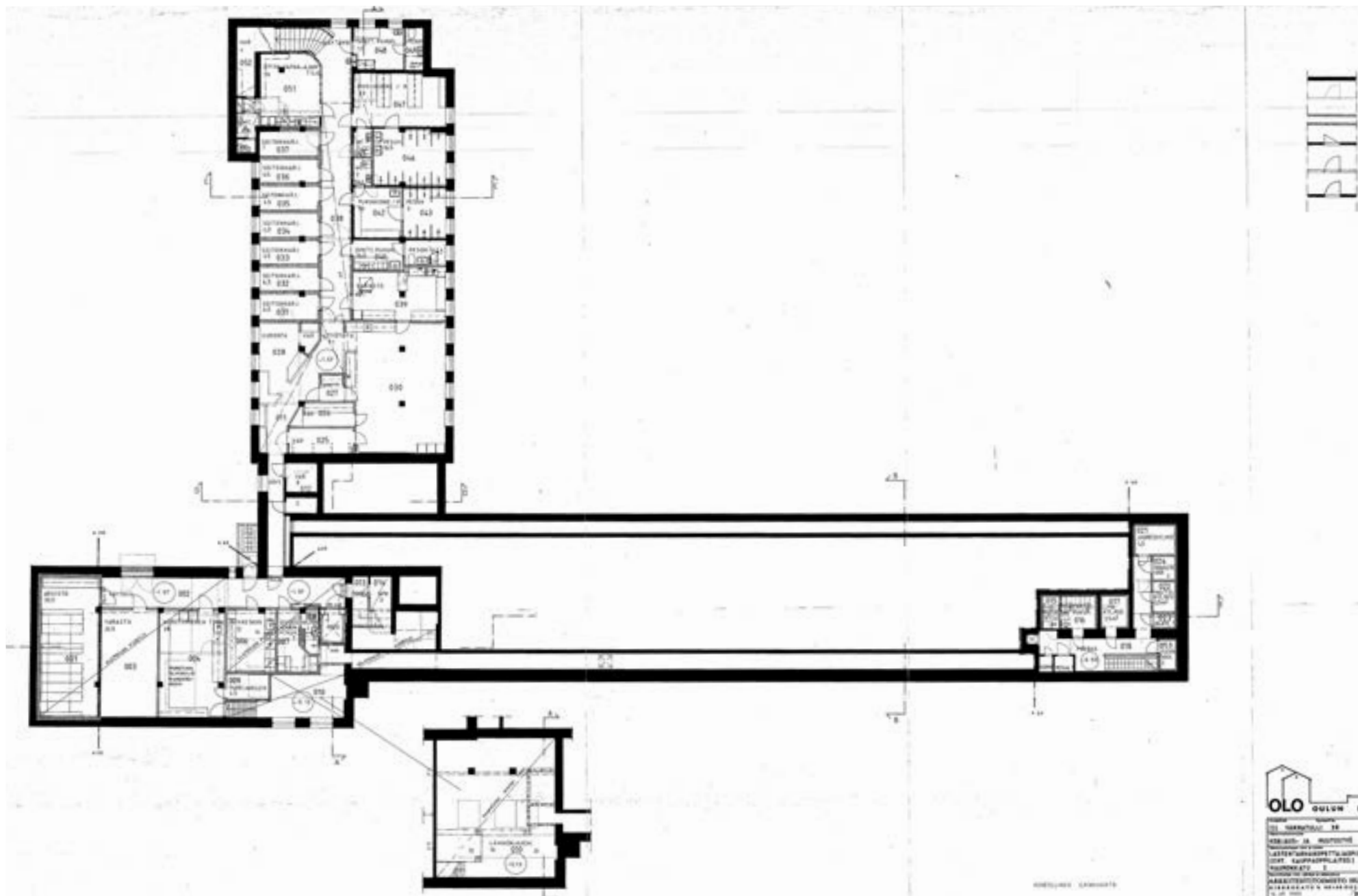
- Julkisivurappauksien kunto tulee tutkia tarkemmin, mutta on syytä varautua niiden täydelliseen uusimiseen. Ikkunat ja ulko-ovet varaudutaan huoltamaan.
- Vesikatteiden kunnostamista suositellaan. Vesikaton varusteiden ja sadevesijärjestelmien kunnostukseen tai osittaiseen uusimiseen tulee varautua.
- Pintarakenteita tulee varautua uusimaan joiltain osin tulevissa peruskorjaustöissä.
- Lämmitysverkoston kuntotutkimus suositellaan tehtäväksi ennen seuraavaa peruskorjausta. Säästöventtiilien ja yksittäisten radiatoreiden uusimista suositellaan.
- Käyttövesijärjestelmä ja viemäriverkoston kuntotarkastus suositellaan tehtäväksi ennen seuraavaa peruskorjausta.
- Ilmanvaihtojärjestelmän osalta suositellaan laitteiston ja kanaviston uusimista jos sisäilman vaihtomäärät halutaan nostaa nykyisen käyttötarkoituksen vaatimalle, tämän päivän määräykset täyttävälle tasolle. Myös rakennusautomaation uusimista suositellaan.
- Sähkötekniikan laajaa uusimista tulevaisuuden peruskorjauksen yhteydessä suositellaan.
- Rakennuksessa on tarpeen suorittaa kattavasti asbesti- ym. haitta-ainekartoitukset.

43. Juhlasaliin Minerit -vesikate ja puurakenteinen kattosilta.

45. Koulurakennus valokuvattuna keväällä 1984. Julkisivut olivat päässeet heikkoon kuntoon. Kalkkipohjainen pintamaali oli peseytynyt pois laajoilta alueilta. Juhlasalisiivessä näkyy pitkä pystyhalkeama, joka oli näkyvillä jo tuoreeltaan vuonna 1957 (kuva 37).

46. Peruskorjauksen 1986-87 rakennuslupapiirustusten kellarikerros.

47. Koulun piha-alue myllerryksessä kesällä 1986. Koulun vieressä oli vielä tuolloin pesäpallostadion katsomorakennelmineen.

49. Alkuperäinen pääsisäänkäynti katosrakennelmineen. Peruskorjauksen yhteydessä ovet korjattiin, mutta ne päädyttiin uusimaan teräsprofiilirakenteisiksi vuonna 1996.

50. Juhlasalisiiven lämpioon toteutettiin peruskorjauksessa uusia kaiderakenteita kahi-tiilestä, jotka viimeisteltiin ylitasoittamalla valkoiseksi.

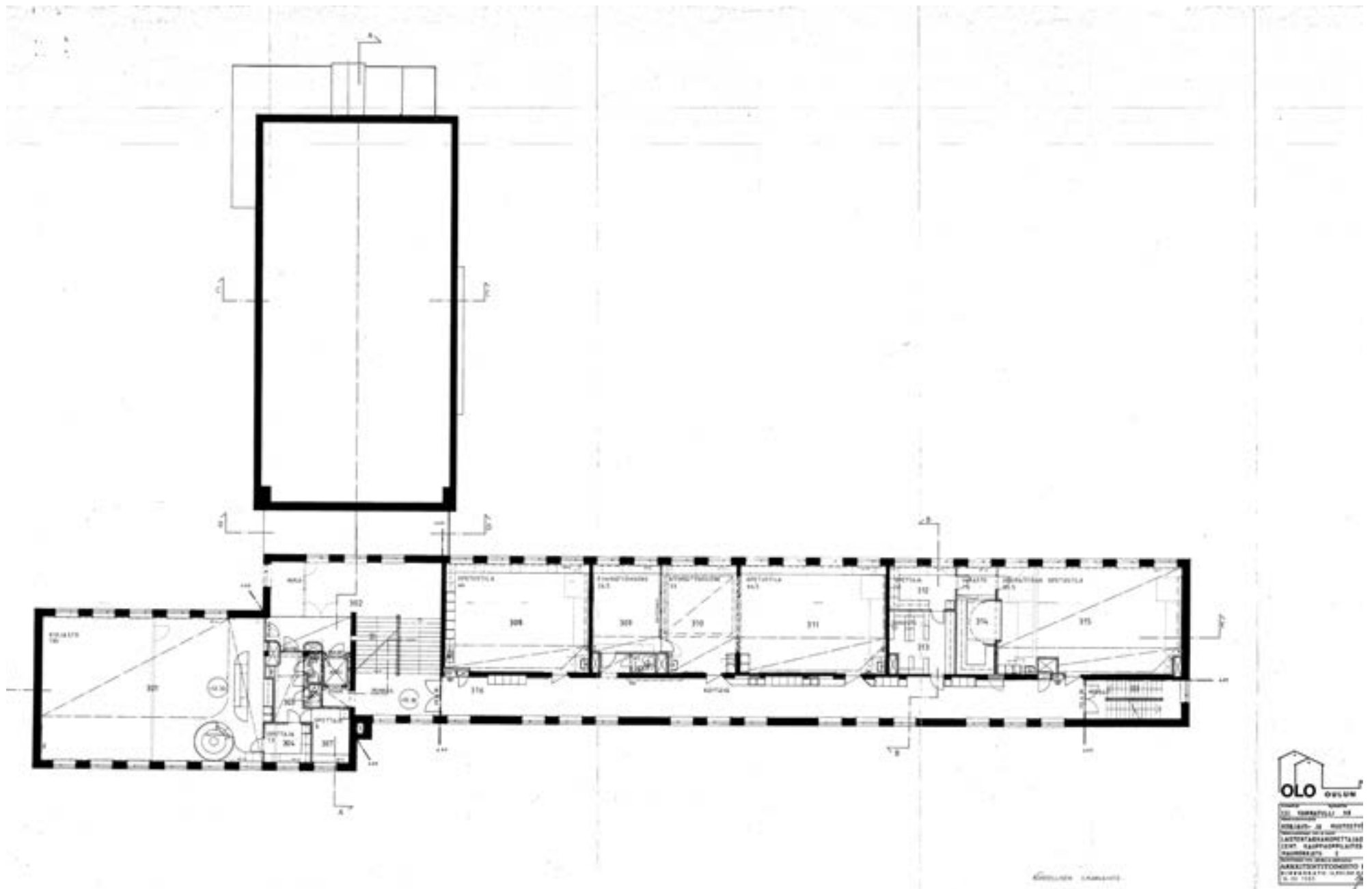
51. Ulko-ovet ja tuulikaappiovet uusittiin peruskorjauksen yhteydessä. Kuvassa alkuperäinen keittiöön ja talonmiehen asuntoon johtava sisäänkäynti. Ikkuna-aukoituksen viistetyt kulmat toistuvat rakennuksen sisäovissa.

53. Juhlasaliivin sisäänkäynti. Peruskorjauksen yhteydessä ovi korjattiin, mutta se päädyttiin uusimaan teräsprofiilirakenteiseksi vuonna 1996.

54. Koulusiiven pitkien käytävöiden seinäpinnoissa oli alkujaan syvennyksiä, jotka toimivat vitriini- ja kalustesyvennyksinä. Syvennyksistä osa on tallella, niiden ympärille on toteutettu lasi vitriiniejä ja opiskelijoiden henkilökohtaisia säilytyskappeja.

55. Peruskorjauksen 1986-87 rakennuslupapiirustusten 3. kerros.

56. Sisätiloihin toteutetaan kipsilevystä alaslaskukattoja.

60. Koulusiiven savitiilikateen vaurioituneet tiilet uusittiin ehjiin. Juhlasaliin vuosina 1976-77 uusittu Minerit-vesikatemateriaali säilytettiin myös.

61. Neljännessä kerroksessa sijainnut auditorio ajanmukaistettiin peruskorjauksen yhteydessä.

62. Peruskorjauksen yhteydessä toteutettiin ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevaan taukotilaan avotakka.

6 KOULURAKENNUKSEN SÄILYNEISYYS

Rakennuksesta ei ole laadittu ajantasapiirustuksia, joten säilyneisyyttä esittämissä pohjapiirustuksissa käytetään vuosien 1986-87 peruskorjauksen rakennuslupapiirustuksia. Selvitystyön inventointikäyntien yhteydessä suoritettu piirustusten vertailu olemassa oleviin huonetiloihin osoitti, että rakennuksessa on tehty hyvin vähän tilamuutoksia vuosien 1985-86 peruskorjauksen jälkeen. Näitä muutoksia ei ole esitetty tämän selvityksen piirustuksissa.

Säilyneisyyttä havainnollistavat julkisivupiirutukset on korjattu täsmäämään nykyistä tilannetta. Lähtökohtana on käytetty peruskorjauksen rakennusluvan julkisivupiirustuksia. Kuvista on selkeyden vuoksi poistettu julkisivujen edestä piharakenteita (pyöräkatokset, piha-aita jne.)

6.1 Julkisivut

Rakennuksen näkyvien sokkelien luiskekiviverhoukset ovat alkuperäiset. Sisäänkäyntipihan puolelle vuosien 1986-87 peruskorjauksessa toteutetut sokkelinviereiset istutusaltaat peittävät osittain alkuperäisiä sokkelipintoja. Takapihalla polttoainekellariin avautuneet alkuperäiset huoltoluukut on poistettu ja kellariin johtavat ulkoportaat kaiderateineen on uusittu.

Pääsisäänkäynnin rakennuksesta ulkonevaan tuulikaappiin liittynyt katos on purettu. Tilalle on toteutettu uusi laajempi sisäänkäyntikatos luiskarakenteineen.

Rakennuksen itäpäädyssä oleva keittiötilojen ja talonmiehen asunnon sisäänkäynti porras- ja katosrakennelmiseen uusittiin vuosien 1986-87 peruskorjauksessa.

Rakennuksen julkisivut on korjattu perusteellisesti vuosien 1986-87 peruskorjauksessa. Alkuperäisiä julkisivurappauksia ei poistettu, vaan rappaukseen syntyneet halkeamat ja kopo-alueet korjattiin ja julkisivu ylimaalattiin kokonaisuudessaan.

Ikkunat on uusittu ullakkotiloja myöten vanhan mukaisin puitejaoiin. Ainoastaan liikuntasalin kuusikulmaiset yläikkunat ovat alkuperäiset. Kaksi uutta ikkuna-aukkoa toteutettiin juhlasalin aulatilaan ja parvelle. Ulko-ovet on uusittu teräsprofiilioviksi.

Rakennuksen vesikatto on koulusiiven osalta alkuperäinen savitiilikate. Juhlasaliin vesikate on uusittu vuonna 1976 myönnetyllä rakennusluvalla. Liitososan vesikate on konesaumattu pelti, joka asennettiin vuosien 1986-87 peruskorjauksen yhteydessä. Juhlasaliin vesikatolla ja päätyjulkisivussa on nähtävissä vuosien 1986-87 peruskorjauksessa toteutetun ilmastointikonehuoneen laajennus ja ilmastointisäleiköt.

63. Pääsisäänkäynnin tuulikaapin alkuperäinen betonirakenteinen lipa purettiin peruskorjauksessa ja tilalle toteutettiin laajempi sisäänkäyntikatos. Taustalla uusi kuusikulmainen puuikkuna juhlasalin lämpiöön.

64. Alkuperäinen sisäänkäynti keittiötiloihin ja talonmiehen asuntoon palvelee edelleen samassa tarkoituksessa. Katos, portaat ja kaiderakennelma ovat kaikki uusia rakenteita peruskorjauksen ajoilta.

65. Rakennuksen ikkunat on uusittu vuonna 1996. Ikkunoiden uloimmat puitteet ovat alumiinia. Alkuperäinen puitejako säilytettiin. Ikkunat ovat hyväkuntoiset.

Samassa peruskorjauksessa koko koulurakennuksen osalle toteutettiin uusia poistoilmahormeja ja vanhoja hormirakenteita purettiin. Vesikatolle toteutettiin myös uudet puiset kattosillat, huoltoluukkuja ja tarpeellisin osin lumiesteet.

Rakennuksen sadevedenpoistojärjestelmä uusittiin kokonaisuudessaan.

6.2 Huonetilajako

Kellari

Koulusiiven länsipäädyn talotekniikan tilat ovat muuttuneet alkuperäisestä täysin. Tilat on jaettu pienempiin huoneisiin. Lattiakorkoja on myös osittain muutettu. Kellariin johtaneet ulko- ja sisäportaot on molemmat uusittu. Pääsääntöisesti nämä muutokset tehtiin vuosien 1986-87 peruskorjauksessa. Peruskorjauksessa toteutettu henkilöhis- si ulottuu myös kellarikerrokseen. Koulusiiven itäpäädyn kellarin käyttötarkoitus on säilytys alkuperäisen kaltaisena; se toimii edelleen keittiön varastotiloina. Peruskorjauksessa näihin tiloihin toteutettiin myös keittiöhenkilökunnan sosiaalityilat. Kellaritiloissa on nähtävissä alkuperäisiä betonisia välipohja- ja pilarirakenteita. Pinnat on uusittu kauttaaltaan. Kellaritiloihin johtavat portaot ovat alkuperäiset.

Juhlasalisiiven kellaritilat ovat myös muuttuneet täysin. Alkujaan kellarissa oli iso avoin näyttelytila, varastotila ja tiloja juhlasalin esiintyjien käyttöön. Myöhemmin tiloihin on järjestetty opetustiloja sekä laajat sosiaali- ja pesutilat liikuntasalin käyttäjille.

1. kerros

Koulusiiven huonetilojen perusjärjestely on säilynyt pitkälti alkuperäisen kaltaisina; talonmiehen asunto, keittiö, ruokala, wc-tilat, pääaula ja länsipäädyn luokkahuoneet - kaikki ovat alkuperäisillä sijoillaan. Ainoastaan länsipäädyn luokkahuoneet on järjestetty eri tavoin.

Salitila näyttämöineen ovat tiloina alkuperäisen kaltaisia. Lattia-, seinä- ja kattopinnat on kuitenkin uusittu kuten myös näyttämön rakenteet ja pinnat.

2. kerros

Koulusiiven toisessa kerroksessa on suoritettu eniten muutoksia. Kerroksen itäpääty on muutettu peruskorjauksessa kokonaisuudessaan opettajanhuoneiksi ja muiksi hallintotiloiksi. Pitkä käytävätila eteläisen julkisivun puolella on poistettu ja käytävä on järjestetty rungon keskelle. Toimenpiteet aiheuttivat kantavien rakenteiden muutoksia; muurattu kantava väliseinälinja on muutettu pilaripalkistoksi. Sama seinälinja oli

jo alunperin toteutettu ensimmäisessä kerroksessa pilaripalkistona, joten sama rakenne on toteutettu nyt kerrosta ylempänä.

Läntinen luokkahuonesiipi on säilynyt opetuskäytössä, mutta huonetilajakoa on muutettu tässäkin kerroksessa.

Juhlasalin toisessa kerroksessa oleva parvitiila on uusittu pinnoitteiltaan ja kalusteiltaan. Kaiderakennetta on korotettu.

3. kerros

Koulusiiven kolmas kerros on säilynyt alkuperäisen tilajärjestelyn mukaisesti opetuskäytössä. Luokkahuoneita on jaettu pienempiin tiloihin ja mukana on myös pieniä opettajien työhuoneita.

4. kerros

Myös tämä kerros on säilynyt alkuperäisen tilajärjestelyn mukaisesti opetuskäytössä. Luokkahuoneita on jaettu pienempiin tiloihin ja mukana on myös pieniä opettajien työhuoneita. Luentosali (auditorio) on säilynyt vanhalla paikallaan mutta se on uusittu kokonaisuudessaan.

Ullakko

Koulusiiven ullakkotiloista suuri osa on edelleen kylmää tilaa. Ullakolle johtaneet vanhat portaat on purettu ja uusi porraskäytävä on toteutettu koulusiiven itäpäädyn porraskäytävään yhteyteen. Myös vanha paisuntasäiliötila on purettu. Ullakolle on toteutettu uusina rakenteina kaksi ilmastointikonehuonetta ja yksi pienempi tekninen tila. Ullakolla risteilee ilmanvaihtoputkia. Ullakolle on talletettu mm. vanhoja vesikaton savitiilejä sekä yksi alkuperäinen ikkuna ja liitutaulu.

Ullakkotiloissa on näkyvillä alkuperäiset puiset vesikattorakenteet sekä tiili- ja betonirakenteita. Tilat ja rakenteet ovat siistin ja kuivan oloisia.

Juhlasiivessä ei ole varsinaista ullakkotilaa, ellei sellaiseksi lasketa vuosien 1986-87 peruskorjauksessa toteutettua iv-konehuonelaajennusta.

6.3 Sisäpinnat ja materiaalit

Sisäpinnat ovat pääsääntöisesti uusittuja koko koulurakennuksessa. Vuosien 1986-87 peruskorjauksessa mm. lattioiden kaikki pinnoitteet poistettiin. Varsinaisia alku-

peräisiä pintoja ovat mm. mosaikkibetonilattiat, joita löytyy aula- ja porrastiloista. Rakennuksessa on verrattain paljon uusia mosaikkibetonilattioita, kuten pääsisäänkäyntiaulan lattia ensimmäisessä kerroksessa. Myös mosaikkibetoniset ikkunapenkit ovat alkuperäiset, vain yksittäisiä kappaleita on uusittu.

Kerroksissa on nähtävissä laajasti alkuperäisiä betonisia välipohja- ja pilarirakenteita.

Rakennuksen alkuperäiset portaat ja porraskaiteet ovat tallella. Kaiderakennetta korotettiin ja kaide maalattiin korjaustöiden yhteydessä. Joissain kaiteissa on myös tallella alkuperäinen puinen käsijohde.

Salitilaan johtavat pariovet ovat alkuperäisiä. Muutoin rakennuksessa olevat sisäovet on pääsääntöisesti uusittu. Osa ovista on uusittu ilmeisesti alkuperäistä mallia noudattaen - esimerkkinä lasiaukolliset väliovet, joissa lasiaukon kulmat on viistetty.

6.4 Talotekniikka

Lämpö-, vesi-, ilmastointi- ja sähköjärjestelmät ja -asennukset on koulurakennuksessa uusittu kokonaisuudessaan. Rakennuksen vesipattereista osa vaikuttaa kuitenkin olevan alkuperäisiä. Kunnostettuihin ja huoltomaalattuihin pattereihin on lisätty nykyaikaiset termostaatit.

Rakennus liitettiin kaukolämpöön peruskorjauksen yhteydessä.

6.5 Kiinto- ja irtokalusteet

Vanhoja kiinto- ja irtokalusteita ei rakennuksessa juuri ole jäljellä. Pääsisäänkäynnin aulatilassa olevat vaatekalusteet ovat todennäköisesti alkuperäiset. Ullakolle on tallennettu yksi alkuperäinen liitutaulu. Rakennuksen olemassa olevat kiintokalusteet ovat kaikki vuosien 1986-87 peruskorjauksen ajoilta.

Koulusiiven ensimmäisen kerroksen taukotilan avotakka on toteutettu peruskorjauksen yhteydessä uutena rakenteena.

6.6 Piha

Piha-alueet on suunniteltu uusiksi vuosien 1986-87 peruskorjauksessa. Peruskorjauksessa piha-alueen pinnat ja rakenteet uusittiin kokonaisuudessaan. Piha sai uuden betonisen sisäänkäyntikatoksen, pyöräkatokset, kalustovaraston ja porraskäytävän, luiska- ja kaiderakenteita. Piha-alueen aitaus uusittiin pihan muiden rakenteiden kanssa samaan tyyliin betonirakenteisin pilarein.

66. Yksityiskohta juhlasaliin julkisivusta. Vuosien 1986-87 peruskorjauksessa pääsisäänkäynnin pihan sokkelien vierustoille toteutettiin betoniset istutusaltaat. Rappaus- ja betonipintojen maalauskäsittelyt ovat heikkokuntoiset. Rappaukset ovat useassa kohtaa halkeilleet. Rappauksia ei peruskorjauksessa uusittu, vaan ne paikkakorjattiin ja ylimaalattiin.

67. Näkymä lähestyttäessä pääsisäänkäyntiä.

68. Rakennuksen sisätilat ovat siistit ja suhteellisen hyväkuntoiset. Kuvassa juhlasaliin lämpiötila. Katon alkuperäisiä betonisia muotorakenteita korostettiin jo alkujaan valaisimilla.

69. Koulusiiven länsipäädyn luokahuoneet ovat valoisia, kuvan ensimmäisen kerroksen luokkatilaan tulvii valoa kolmesta ilmansuunnasta.

70. Juhlasaliiven kellarin tilat ovat muuttuneet suuresti, kuvassa kellarissa sijaitseva musiikkihuone.

71. Rakennuksen alkuperäiset vaatesäilytyskalusteet pääaulassa. Aulan lattia on uusittu 1986-87.

72. Sisäportaiden kaiderakenne on alkuperäinen, mutta puista käsijohdetta korotettiin määräysten mukaiseksi. Seinään tehty valoaukko on toteutettu 1986-87.

73. Koulusiiven käytävätila neljännessä kerroksessa. Käytävään on järjestetty oppilaille säilytyslokerikot.

74. Koulusiiven ullakko on siistissä kunnossa. Vesikaton puurakenteet ovat kuivat ja hyväkuntoiset.

7 TAUSTOITTAVAA TIETOA

7.1 Diplomiarkkitehti Martti Heikura

Martti Gunnar Heikura syntyi Oulussa 29.7.1909. Oulun lyseosta ylioppilaaksi valmistuttuaan aloitti hän opiskelut Helsingin Teknillisessä korkeakoulussa, josta valmistui arkkitehdiksi vuonna 1935. Heikura vapautui armeijasta vuonna 1936 sotilasarvonaan resrvin vänrikki. Työt arkkitehtina Heikura aloitti Oulussa arkkitehti Gustaf Strandbergin toimistossa vuosina 1936-38 sekä arkkitehti Viljo Laitsalmen toimistossa Turussa vuosina 1938-39. Turussa asunut Heikura valittiin Oulun vasta perustettuun kaupunginarkkitehdin virkaan alkuvuodesta 1939.⁵⁰

Heikuran oma toimisto toimi kaupunginarkkitehdin viran rinnalla aktiivisesti. Heikuran ura ajoittui jälleenrakentamiskauden ja sitä seuranneen kaupungistumisen aikaan, jolloin rakentaminen oli kiivasta. Heikuran suunnittelemien rakennusten määrä ja kirjo on laaja, joista suuri osa sijaitsee Oulussa. Kaupunginarkkitehdin pesti kesti aina Heikuran äkilliseen kuolemaan asti. Heikura kuoli Oulussa 6.1.1963 sydänhalvaukseen ja häntä jäivät suremaan vaimo Helena ja kolme lasta.

Heikuran jälkeen jääneiden rakennuskohteiden perusteella hän oli työurallaan erittäin tuottelias. Heikura oli myös ilmeisen arvostettu ammatissaan. Hän toimi Oulun maistraatissa asemakaava- ja rakennusalan asiantuntijajäsenenä vuodesta 1946. Vuonna 1953 Kauppa- ja teollisuusministeriöstä tiedusteltiin kirjeitse Heikuran halukkuutta ottaa vastaan Yhdistyneiden Kansakuntien teknillisen avun asiantuntijatehtävää, joka olisi vienyt Heikuran Turkin Ankarahan.⁵¹

Martti Heikura oli jäsen mm. seuraavissa yhdistyksissä: Suomen Kunnallistekninen Yhdistys, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, Oulun laakson diplomi-insinöörit ja arkkitehdit, Oulun teknillinen seura ja Oulun Reserviupseerikerho. Heikuran erikoisharrastukseksi mainitaan klassisen musiikin konsertit ja valokuvaus. Martti Heikura suunnitteli myös Oulun kaupungin vaakunan vuonna 1953.⁵²

Martti Heikuran suunnittelemia rakennuksia Oulussa (mm.):

- Oulun N.M.K.Y suurhalli, Kirkkokatu 3, Oulu, 1948
- As Oy Inkala, Kauppurienkatu 30, asuin- ja liikerakennus, 1949
- Teuvo Pakkalan koulu, Teuvo Pakkalan katu 17, 1950

75. Martti Heikura (1909-1963).

50 Oulun kaupunginvaltuuston kokouksen 31.1.1939 pöytäkirja §33

51 Kauppa- ja teollisuusministeriön kirje Heikuralle xx.xx.xxxx

52 Suomen korkeakouluinsinöörit ja arkkitehdit 1956.

76. As Oy Kirkkokatu 28 - Martti Heikura 1952.

77. As Oy Säästö Isokatu 11 - Martti Heikura 1956.

- Pohjois-Pohjanmaan keskusammattikoulun internaatti, 1951 (Niilo Mattilan kanssa)
- As Oy Kauppurienkatu 26-28 (Sotainvalidit ry), asuinrakennus, 1952
- Hiironen vanhainkoti, Merikotkantie 5, 1952
- As Oy Kirkkokatu 28, Kirkkokatu 28, asuin- ja liikerakennus, 1952
- As Oy Säästö, Isokatu 11, asuin- ja liikerakennus, 1953
- Haukiputaan keskuskansakoulu, Haukipudas, 1953
- As Oy Torikatu 27, Torikatu 27, asuinrakennus, 1954
- Oulaistalo Oy (nyk. As Oy) Oulainen, 1954
- As Oy Kajaaninkatu 7-9, asuinrakennukset, 1952 ja 1955
- Oulunsuun kansakoulu (nyk. Kastellin koulu), Aapistie 4, 1955
- As Oy Isokatu 28, Isokatu 28, asuin- ja liikerakennus, 1955
- As Oy Rautakaupankulma, Uusikatu 30, asuin- ja liikerakennus, 1955
- As Oy Heinätorinkatu 6, Heinätorinkatu 6, asuinrakennus, 1956
- **Oulun kauppaoppilaitos (viim. Oulun yliopiston varhaiskasvatuslaitos), Maunonkatu 2, 1956**
- Raatin uimahalli, Raatin saari, 1956
- Raatin urheilukeskuksen pääkatsomo, Raatin saari, 1957
- Hintan kansakoulu (nyk. Hintan koulu), Valjastie 19, 1957
- Tuiran yhteiskoulu (nyk. Merikosken koulu), Oulu, 1958
- Nokelan kansakoulu, (nyk. Lintulammen koulu), Oulu, 1959
- As Oy Hallituskatu 31, Hallituskatu 31, asuin- ja liikerakennus, 1961
- As Oy Kenkäkulma, Aleksanterinkatu 23, asuin- ja liikerakennus, 1961
- As Oy Rautavaara, Rautatienkatu 2 D, asuin- ja liikerakennus, 1962
- Puolivälänkankaan kansakoulu (nyk. Paulaharjun koulu), Oulu, 1962

Vuosiluvut rakennuskohteiden yhteydessä ovat pääsääntöisesti rakennusten suunnitteluvuotia.

7.2 Oululaisia 1950- ja 60-lukujen koulurakennuksia

Tähän osaan on koottu lyhyesti Oulussa toteutettuja koulurakennuksia sotien jälkeisiltä vuosikymmeniltä. Suurin osa kohteista on kansakouluja. Väestön kasvun myötä kansakoulujen rakentaminen lähti 1950-luvun alussa toden teolla käyntiin. Oulu laajeni nopeasti kolmeen eri ilmansuuntaan. Kansakoulurakennuksista suurin osa on silloisen kaupunginarkkitehti Martti Heikuran suunnittelemia, joka toimi kaupunginarkkitehtina vuosina 1939-1963. Oulussa toimi toki suuri määrä muitakin opinahjoja, mutta niitä varten ei juuri toteutettu uusia koulurakennuksia.

1950-luvulla Oulussa toteutetut koulurakennukset pohjautuivat rakenteellisesti vanhaan rakennustapaan, jossa julkisivut olivat tiilimuurattuja kantavia rakenteita. Yhdessä kantavien väliseinälinjojen kanssa ulkoseinät kannattelivat betonirakenteisia välipohjia. Julkisivujen osalta omaleimainen piirre oli sileäksi rapattu pinta ja säännöllinen ikkuna-aukkosommittelu.

Taloudellisesti heikot ajat suosivat riisuttua koriste- ja muotokieltä. Tärkeintä rakentamisessa oli keskittyä oleelliseen.

1960-luvulle tultaessa koulurakennuksien julkisivumateriaali alkoi vaihtua puhtaaksimuuruiksi punatiilijulkisivuiksi. Myös rakennusten rakennustapa ja arkkitehtuuri - massoittelu ja aukoitus - alkoivat uudistua. Esimerkkikohteista Martti Heikuran suunnittelemassa Puolivälinkankaan kansakoulussa ja Uki Heikkisen suunnitelmassa Nuottasaaren kansakoulussa on nämä muutokset nähtävissä.

78. Teuvo Pakkalan koulu - Martti Heikura 1950.

79. Pohjois-Pohjanmaan keskusammattikoulun internaatti - Niilo Mattila ja Martti Heikura 1951.

80. Oulunsuun kansakoulu - Martti Heikura 1955.

82. Tuiran yhteiskoulu - Martti Heikura 1958.

81. Hintan kansakoulu - Martti Heikura 1957.

83. Merikosken yhteislyseo - Sirkka ja Aarne Piirainen 1958.

84. Nokelan kansakoulu - Martti Heikura 1959.

86. Puolivälinkankaan kansakoulu - Martti Heikura 1962.

85. Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan laitos - Arkkitehtitoimisto Blomstedt-Lampen 1961.

87. Nuottasaaren kansakoulu - Uki Heikkinen 1965.

7.3 Madetojansali ja Oulun kaupunginorkesteri

Sali

Oulun kaupunki rakennutti omalla kustannuksellaan ilman valtionapua koulurakennuksen juhlasaliin. Itse juhlasali suunniteltiin ja varusteltiin erityisesti musiikkikonsertteja varten. Oulussa oli tuolloin puute riittävän tilavasta ja akustisesti toimivasta konserttitilasta. Konsertteja oli pidetty mm. kaupungintalon juhlasalissa ja Oulun lyseon salissa. Uusi kaunis juhlasali käsitti yhteensä 490 istumapaikkaa salissa ja parvella. Salin alapuolelle kellaritiloihin suunniteltiin taidenäyttelytilat ja tiloja kaupunginorkesteria varten.⁵³

Juhlasali nimettiin sen käyttöönoton yhteydessä Oulun Musiikkiyhdistyksen ehdotuksesta Madetojansaliksi oululaisen säveltäjän Leevi Madetojan (1887-1947) mukaan.⁵⁴

Ilmeisesti salin akustiikkaan ei oltu täysin tyytyväisiä. Vuonna 1966 salin akustiikan parantamiseksi pyydettiin neuvoja helsinkiläiseltä akustikko Mauri Parjolta.⁵⁵

Juhlasali muutettiin liikuntasaliksi kesällä 1973 alkaneiden korjaustöiden myötä.

Oulun kaupunginorkesteri

Syyskuussa 1934 Ouluun perustettiin musiikkiyhdistys. Yhdistyksen orkesteri perustettiin huhtikuussa 1937, joka koostui pääsääntöisesti yhdistyksen toimintaan mukaan tulleista työväenopiston yhtyeen jäsenistä. Ensimmäisen konsertin 30-henkinen orkesteri piti 19.4. 1937. Ensiesiintymisen jälkeen orkesterin toiminta jatkui menestyksellisesti, pieni suvantovaihe toiminnassa koettiin vain sotavuosien aikana.⁵⁶

Vuonna 1954 orkesteri sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vaikkakin se toimi edelleen yhdistyspohjalta. Vuonna 1960 orkesterin toiminta siirrettiin Oulun kaupungin musiikkilautakunnan alaisuuteen musiikkiyhdistyksen lakkauttamisen seurauksena.

Oulun kaupunginorkesteri harjoitteli ja esiintyi tiiviisti koulun juhlasalissa ja sen harjoitustiloissa. Samoissa tiloissa harjoittelivat myös musiikkiyhdistyksen ylläpitämän Oulun Musiikkiopiston oppilaat. Orkesteri piti kauppaoppilaitoksen salia kotisalinaan aina vuoteen 1966 asti, jolloin orkesteri siirsi toimintansa vasta valmistuneeseen

53 Herva s.192

54 Jakkula s.27

55 Parjon kirje 1.6.1966 Oulun kaupungin rakennustoimiston arkkitehtiosastolle

56 Julku s.406

88. Kauppaoppilaitoksen Madetojansalissa pidettyjen konserttien pääsylippuja 1950-60 luvuilta.

Pohjankartanon juhlasaliin. Uudet tilat olivat ajanmukaiset ja tilavat, yleisöpaikkojen määrä lähes kaksinkertaistui.⁵⁷

Orkesterin nimeksi vaihtui Oulun Sinfonia vuonna 2005. Nykyisin orkesteri koostuu 61 muusikosta. Orkesterin esiintymispaikkana toimii vuonna 1983 valmistunut Oulun Musiikkikeskus, jonka pääsali on nimetty Madetojan saliksi.⁵⁸

7.4 Rakennuksen suojelutilanne

Oulun yleiskaava 2010 / Arvokkaita alueita Oulussa Osa I

Oulun kaupungin arvokkaiden alueiden inventointi osa I valmistui 1999. Selvitystyö laadittiin Oulun yleiskaavan 2010 tarkistamista varten ja edelleen merkittävaksi yleiskaavaan 2010. Alueiden valinta perustui arviointikriteereihin ja työryhmän harkintaan. Selvitys oli tarkoitettu *keskustelun pohjaksi* mutta myös käytettäväksi perustietoineistona suunnittelussa ja alueita koskeissa toimenpiteissä. Selvitykseen mukaan otettujen harkitusti rajattujen suojelualueiden identiteettiä tulee vaalia.

Aluerajauksista mainitaan, että ne on rajattu laajoina kokonaisuuksina ja rajaukset voivat pitää sisällään myös itsessään ei niin merkittäviä, mutta kokonaisuuden kannalta olennaisia osa-alueita.

Koulurakennus sisältyy Kuusiluodon arvokkaaseen alueeseen.

Oulun yleiskaava 2020

Yleiskaavan suojelukohteissa on esitetty kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja rakennusryhmät. Koulurakennus on valittu suojelukohteeksi nro 92. Kohde on määritelty suojelukohteeksi yleiskaavaa varten laaditun kaupunkikuvaselvityksen pohjalta.

Oulun yleiskaava 2020 tuli voimaan 19.1.2007. Uuden Oulun yleiskaava on nyt keväällä 2014 kaavaluonnosvaiheessa.

Asemakaava

Koulurakennuksella ei ole suojelumerkintöjä voimassa olevassa asemakaavassa 564-419, joka vahvistettiin 6.3.1969.

⁵⁷ Jakkula s.53

⁵⁸ <http://www.oulusinfonia.fi> 18.2.2014

7.5 Arkeologia

Rakennuksen tontti sijaitsi vielä 1800-luvun lopulla vanhalla merenpohjalla ja on osittain täyttömaan päällä. Kaupunkiarkeologisesti korttelia ei ole luokiteltu mielenkiintoiseksi alueeksi. Alue sijaitsee arkeologisesti merkittävän Oulun vanhan asema-kaava-alueen ulkopuolella.⁵⁹

⁵⁹ Kallio-Seppä, liite 1

8 YHTEENVETO

Rakennus valmistui Oulun kaupungin rakennuttamana Oulun kauppaoppilaitoksen käyttöön vuonna 1957. Koulurakennus sijaitsee Oulun keskustassa, kolmannessa (III) Vanhatullin kaupunginosassa, alueella nimeltä Kuusiluoto. Kuusiluoto muodostui hiltalleen 1700-1800-lukujen aikana maannousun myötä Oulun edustan saarien yhdistyessä mantereeseen. Aluetta on myöhemmin laajennettu maantäytöillä rantaviivaa ulommaksi siirtäen. Alue rakentui osaksi keskustan kiinteää kaupunkirakennetta ja ruutukaava-aluetta vaihteittain 1800-luvun ensimmäisten vuosikymmenien jälkeen. Alueen ensimmäinen asemakaava valmistui 1824.

Rakennuksen on suunnitellut Oulun kaupunginarkkitehtina vuosina 1939-1963 toiminut Martti Heikura. Heikuran kädenjälkeä on erityisesti Oulun kaupungissa näkyvillä huomattava määrä. Kohteet ovat pääsääntöisesti liike- ja asuinrakennuksia sekä koulurakennuksia.

Oulun kaupungin kokonaan itse rahoittama rakennuksen juhlasalisiipi varustettiin erityisesti konserttisaliksi. Vuonna 1960 kunnallistettu Oulun Kaupunginorkesteri käytti salia ja sen alla kellaritiloissa olevia harjoitustiloja vuosikymmenen ajan ennen kuin sen toiminta siirtyi uuteen ja isompaan Pohjankartanon juhlasaliin vuonna 1967. Juhlasali muutettiin vuonna 1973 liikuntasaliksi.

Rakennus siirtyi vuonna 1983 valtion omistukseen ja se peruskorjattiin Oulun yliopiston lastentarhanopettajaopiston käyttöön vuosina 1986-87. Koulurakennus on ollut tyhjiään syksystä 2013 Oulun yliopiston tilatiivistysohjelman mukaisesti. Rakennuksen viimeisin käyttäjä oli Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan varhaiskasvatus ja musiikkikasvatus.

Koulurakennuksen korttelin/tontin osalta voimassa oleva asemakaava on vahvistettu 6.3.1969. Asemakaava laadittiin koulurakennuksen laajennusta varten, joka ei kuitenkaan koskaan toteutunut.

Rakennuksen merkittävimiksi muutostöiksi voidaan lukea 1973-74 juhlasalin ja sen alapuolisten tilojen muuttaminen terveys- ja liikuntakäyttöön sekä laaja peruskorjaus vuosina 1986-87. Tuolloin rakennus muutettiin esteettömäksi ja varustettiin mm. luis-karakenteilla ja henkilöhisillä.

Arkkituuraltaan rakennus edustaa niin aikakaudelle kuin suunnittelijalle tyypillistä, asiallista ja rauhallista 50-luvun koulurakennusarkkitehtuuria. Koristeaiheita rakennuksessa ei ylimäärin ole. Rakennusosista korostettuja ovat lähinnä sisäänkäynnit ja juhlasalin suuri uloke-ikkunaratkaisu. Oman lisän rakennuksen arkkitehtuuriin

91. Alkuperäisenä säilyneen betoniholvin lukituksesta vastasi tamperelainen Kaipio Oy.

92. Juhlasalisiiven julkisivussa nähtävä, ilmeisesti perustuksen pettämisestä johtuva pitkä halkeama on havaittavissa myös sisätilassa.

93. Pihan puu- ja betonirakenteet vaativat huolto- ja kunnostustöitä. Kuvassa pihavarasto/oleskelupaikka.

94. Koulurakennuksesta avautuu hyvät näkymät Meritullin kanavaan. Kuva on otettu neljännen kerroksen auditoriotilasta.

antavat hyvin lyhyet, lähes olemattomat räystäät.

Julkisivuiltaan koulurakennus on säilynyt huomattavan alkuperäisenä. Rakennusta ei ole laajennettu eikä siitä toisaalta ole purettu merkittäviä rakennusosia pois. Rakennuksen julkisivujen kunto nykyisellään on välttävä. Sisätilat ovat siistit ja hyväkuntoiset. Rakennuksen talotekniikka ja erityisesti ilmanvaihto ei täytä koulurakennukselle nykyisin määriteltyjä laatuvaatimuksia.

Säilyneitä alkuperäisiä rakennusosia ja -materiaaleja ovat koulusiiven savitiilikatto, liitososan peltikate ja näkyvän sokkelipinnan liuskekiviverhous. Sisätiloissa alkuperäisyyttä on nähtävissä lähinnä porrashuoneiden mosaiikkibetonipinnoissa ja kaiderakenteissa, mosaiikkibetonisissa ikkunapenkeissä ja näkyviin jätetyissä välipohjarakenteissa.

Rakennusta ei ole suojeltu asemakaavassa. Voimassa olevassa Oulun yleiskaavassa 2020 rakennus on luetteloitu suojelukohteiden luetteloon.

KUVALÄHTEET

Kansi. Pohjois-Pohjanmaan museo, Albin Aaltonen

1. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
2. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
3. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
4. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
5. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
6. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
7. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
8. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
9. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
10. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
11. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
12. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
13. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
14. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
15. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
16. Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
17. Yrjö Herva *Oulun kauppaoppilaitoksen historia*
18. Yrjö Herva *Oulun kauppaoppilaitoksen historia*
19. Yrjö Herva *Oulun kauppaoppilaitoksen historia*
20. Oulun Wiikko-Sanomia 16.1.1864
21. Yrjö Herva *Oulun kauppaoppilaitoksen historia*
22. Pohjois-Pohjanmaan museo, Veljekset Karhumäki Oy
23. Pohjois-Pohjanmaan museo, Veljekset Karhumäki Oy
24. Pohjois-Pohjanmaan museo
25. Oulun maakunta-arkisto, Kauppa- ja teollisuusministeriön ammatikasvatusosaston arkisto
26. Sanomalehti Kaleva 19.11.1955
27. Sanomalehti Kaleva 23.2.1957
28. Sanomalehti Kaleva 23.2.1957
29. Liitto 23.2.1957
30. (yllä) Oulun maakunta-arkisto, Kauppa- ja teollisuusministeriön ammatikasvatusosaston arkisto
30. (alla) Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
31. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
32. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
33. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
34. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
35. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
36. Oulun kaupunginarkisto, lupapiirustukset
37. Kalevan arkisto

38. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, rakennepiirustukset
39. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, rakennepiirustukset
40. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, rakennepiirustukset
41. Pohjois-Pohjanmaan museo, Uuno Laukan kokoelma
42. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
43. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
44. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
45. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
46. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
47. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
48. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
49. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
50. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
51. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
52. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
53. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
54. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
55. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
56. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
57. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
58. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
59. Suomen yliopistokiinteistön Oy:n arkisto, peruskorjauksen lupapiirustukset
60. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
61. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
62. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
63. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
64. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
65. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
66. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
67. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
68. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
69. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
70. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
71. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
72. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
73. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
74. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
75. Kuvamuokkaus Oulun kaupunginarkisto / Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
76. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
77. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
78. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari

79. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 80. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 81. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 82. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 83. Sanomalehti Kaleva 8.1.1963 muistokirjoituksen yhteydessä
 84. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 85. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 86. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 87. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 88. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 89. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 90. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 91. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 92. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 93. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 94. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 95. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 96. Oulun maakunta-arkisto, Yleisradio Oy:n Oulun ohjelmalautakunnan arkisto, Oulun kaupunginorkesteri
 97. Oulun maakunta-arkisto, Yleisradio Oy:n Oulun ohjelmalautakunnan arkisto, Oulun kaupunginorkesteri
 98. Oulun maakunta-arkisto, Yleisradio Oy:n Oulun ohjelmalautakunnan arkisto, Oulun kaupunginorkesteri
 99. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 100. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 101. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
 102. Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, Tommi Koukkari
- Takakansi. Vanhan tilikirjan kansi

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

I Painamattomat lähteet

Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden Asemakaavoitus, Karttapiste ja Rakennusvalvonta

- asemakaavat, kartat, rakennuslupapiirustukset

Oulun kaupunginarkisto

- rakennuslupapiirustukset

Oulun maakunta-arkisto

- Martti Heikuran arkisto, Yleisradio Oy:n Oulun ohjelmalautakunnan arkisto, Kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosaston arkisto

Pohjois-Pohjanmaan museo

- valokuva-arkisto, Uuno Laukan kokoelma

Oulun kaupungin pääkirjaston maakuntakokoelma
- Oulun teknillisen oppilaitoksen vuosikertomukset,
Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy:n arkisto
- valokuvat, vuosien 1985-86 peruskorjauksen asiakirjat

II Painetut lähteet

Ahonen, Raimo. Broner-Bauer, Kaisa (toim.) Historiallisen miljöön suojeluatlas. Oulun yliopiston arkkitehtuurin osasto. Oulu 2010.
Arvokkaita alueita Oulussa osa I. Oulun kaupungin keskusvirasto/suunnittelupalvelut/Aluesuojelutyöryhmä. Oulu 1999.
Hautala, Kustaa. Oulun kaupungin historia III 1809-1856. Oulun kaupunki. Oulu 1975.
Hautala, Kustaa. Oulun kaupungin historia V 1918-1945. Oulun kaupunki. Oulu 1982.
Herva, Yrjö. Oulun kauppaoppilaitos 1864-1964. Oulun kaupunki. Oulu 1965.
Jakkula, Virva. Oulun konservatorio 1952-2002. Oulun konservatorio. Oulu 2002.
Julku, Kyösti (toim.). Valkean kaupungin vaiheet. Pohjois-Suomen historiallinen yhdistys. Rovaniemi 1987.
Kallio-Seppä, Titta. Oulu-Uleåborg - Kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys. Museoviraston rakennushistoriallinen osasto, Helsinki 2007.
Marelius, G. et al. Oulun koulujen 300 vuoden muistoksi. Oulu 1911.
Oulun kauppaoppilaitos. Vuosikertomukset. Oulun kaupunki, Oulu.
Oulun kauppaoppilaitos 100 vuotta 18.2.1964. Oppilaskunnan Juhlajulkaisu. Oulun kauppaoppilaitos. Oulu 1964.
Oulun kaupunginorkesteri 60 vuotta. Oulun kaupunginorkesteri. Oulu 1997.
Oulun kaupungin rakennussuojelutyöryhmä. Oulun kulttuuriympäristöohjelma. Oulun kaupunki. Oulu 2013.
Suomen korkeakouluinsinöörit ja arkkitehdit 1956. STS:n ja TFiF:n julkaisema matrikkeli. Helsinki 1956.
Tervonen, Seppo. Oulun kaupungin opetustoimi vuosina 1957-1966. Tampereen Yliopisto. Tampere 1968.
Teräväinen, Helena. Kuusiluodon miljöösuunnitelma. Diplomityö Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastossa. Oulu 1979.

LIITTEET

Liite 1.

Ote kaupungin maistraatin pöytäkirjasta 27.9. 1956 rakennusluvan käsittelystä. (2 sivua)

Liite 2.

Alkuperäinen rakennuskortti Oulun kaupungin rakennusvalvonnasta. (1 sivu)

Liite 3.

Alkuperäisiä rakenneleikkauksia: juhlasalin teräsbetoninen yläpohja ja juhlasalin lämpiön erikoismuotoiltu teräsbetoninen välipohja . (2 sivua)

Liite 4.

Kauppaoppilaitoksen opintosuunnitelma lukuvuonna 1963-64. (1 sivu)

Liite 5.

Kaupunginarkkitehti Pentti Talan vuonna 1964 laatima suunnitelma koulurakennuksen laajentamiseksi. (1 sivu)

Liite 6.

Kaupunginarkkitehti Esko Tuuloksen vuonna 1973 luonnostelema ehdotus kauppaopetuskorttelin järjestämiseksi Kuusiluotoon. (1 sivu)

Liite 7.

Julkisivujen ja sisätilojen säilyneisyys. (8 sivua)

Liite 8.

Huonetilainventointikortit valikoiduista huonetiloista. (6 sivua)

Liite 9.

Valokuvavertailua vuosien 1984 ja 2014 sisätilainventoinneista. (2 sivua)

Ote pöytäkirjasta, mikä on tehty Oulun kaupungin maistraatin istunnossa kaupungin raatihuoneella kuussa 1956.

Syys kuu 27 päivä
4 7 4 38

Tässä kaupungin Oulun kaupungin - - - - -
- - - - - laillisesti valtuuttamana asiamiehenä
saapui, luvun siihen saatuaan istuntohuoneeseen vahtimestari Vilho Krekilä sekä jäi
ti maistraatille valtakirjansa kirjallisen rakennuslupa-anomuksen ja kaupungin ra-
kennuskatselusmiesten sen johdosta antaman lausunnon, mikä asiakirjat luettiin
palki ja tähän johennettiin näin kuuluvina:

"Avoin asiansaavaltakirja annettu
Oulussa, syys kuu 22 pnt 1956.
Oulun kaupunginhallitus
Eino J. Leino Urho Ristiluoma
Todistavat: Helmi Hellman Salli Pesonen

"Oulun kaupungin maistraatille.
Anon kunnioittaen, että minulle, piirustukset vahvistaen, myönnetään lupa ryh-
tyä rakentamaan ohjeellisten piirustusten mukaisesti tontille No 1 kort-
telissa No 38 III. kaupunginosassa tässä kaupungissa.
Oulussa, syys kuu 22 päivänä 19 55.
Oulun Kauppaoppilaitos
Kirjoitti: V. Krekilä Oulun kaupunki
Maistr. vahtimestari, Oulu
"Oulun kaupungin rakennuskatselusmiesten lausun-
ta, kosken Oulun kaupungin anomusta
hallinnassa olevalle tontille No -
Oulun kaupungin III-kaupunginosaan
korttelin No 38
uudisrakennuksen rakentamiseksi.
Oulun kaupunki.

Lun 435:-
Leima 600:-
Tod. 2477:-
Ma 5435:-

Annettu 22 pnt syys kuu 19 56.

Piirustuksessa havaittiin rakennushakkeen sisältävän

I-kerros: juhlasali, mullinsyymälä, varasto, ikkunasocistamo,
ruokasali, keittiö ja 2 huoneen ja keittiön huoneisto.
II-kerros: kirjanspito., tupakkahuone, opettajainhuoneet,
rehtorinhuone, kirjasto, ja luokkahuone.
III-kerros: 5 luokkahuonetta, varasto ja kemian- ja tavaras-
opin työhuone.
IV-kerros: 4 luokkahuonetta, varasto ja luentosali.
Kellarikerros: lämmityshuone, polttoainevaramo, näyttely-
huone, orkesterihuone, varastohuone, talouskellarit.
Rakennuksen kuittilavuus on 10,765 m³.

Katselmuksessa, jonka allekirjoittaneet olivat
toimittaneet, havaittiin osoitukset piirustuksessa yhdenmukaisesti paikalla olevien
olojen kanssa eikä mitään tulenvaaraa, terveydenhoidollisessa tahi muussa suhteessa
muistutettavaa huomattu.

Harkittuaan asiaa ja tarkastettuaan piirustusta esittävät
katselusmiehet piirustukset maistraatille vahvistettaviksi.
Puh. joht. palkkio 500:-
Kaup. 50,295:-
Kokouksen puolesta:
J. Karvonen puheenjohtaja
Millo Mattila sihteeri

LIITE 1. Ote Oulun kaupungin maistraatin pöytäkirjasta 27.9. 1956 rakennusluvan käsittelystä (sivut 1 ja 2).

lisäksi jätti asiamies Kreekä maistraatille vielä seuraavat asiakirjat:

- 1) edellämainitut rakennuspiirustukset ynnä asemapiirroksen kolmin kappalein
 - 2) rakennettavaa tonttia koskevan tonttikartan syysk. kuun 19 päivästä 19 55 : sekä
 - 3) selvitykseksi siitä että hakija hallitsee rakennettavaa tonttia
-

Sitenkin rakennuspiirustukset oli maistraatissa vielä tarkastettu, tehtiin maistraatissa, neuvoitehous, seuraava

Päätös

Maistraatti on tutkinut tämän asian, ja kun kaupungin katselemusmiehillä ei ole ollut mitään rakennushanketta vastaan huomautettavana ja rakennuspiirustukset ovat havaitut olevan Oulun kaupungille syyskuun 27 päivänä 1948 vahvistetun rakennusjärjestyksen säästösten mukaiset, harkitsee maistraatti, nojautuen tammikuun 29 päivänä 1932 annettuun rakennussääntöön ja edellämainittuun rakennusjärjestykseen, oikeaksi asomuksen suostua ja piirustukset vahvistaa, oikeuttaa hakijan

Oulun kaupungin rakennuttamaan tämän kaupungin III:osa, kaupunginosassa, korttelissa N:o 38, tontilla N:o 1, hakesuhteessa mainitun ja piirustusten lähemmin osoittaman kauppaoppilaitoksen, - - - - -

ehdolla, että piirustuksia ja rakennusjärjestyksen määräysää työtä tehtäessä tarkoin noudatetaan, ja että työ aikanaan jätetään rakennustarkastajan ja rakennuskatselemusmiesten tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Julistettiin valitusosoituksin. Aika ja paikka edellämainitut.

Maistraatin puolesta:

H. A. Kannisto
H. A. Kannisto.

LIITE 1. Ote Oulun kaupungin maistraatin pöytäkirjasta 27.9. 1956 rakennusluvan käsittelystä (sivut 3 ja 4).

K-osa <u>III</u>	Kortti N:o <u>38</u>	T. N:o <u>1</u> R. N:o	Nimi: <u>Rauppapöytä</u>	Osoite: <u>Saimaranta</u>	Palo- luokka	Työ N:o <u>204 14155</u> <u>16.7/5m²</u>
Uutis-, lisä-, muutostyö (Maistr. lupa)					Huoneustoja <u>50</u> m²	Pääpiir. hyväks. <u>27.9.56</u>
Rakennustark. lupa					<u>1</u> kpl.	Työt aloitettu
Rakennuttaja <u>Oulun kaupunki</u>					Huoneita	Pohjakatselmus
Suunnittelija (Pää- ja työpiirustukset) <u>Matti Heikura</u>					<u>3</u> kpl.	Perus - " -
Rakennepiirustukset					Läikehuoneita	Rakenne - " -
Rakentaja					m²	Hormi - " -
Vast. työnjohtaja					Varastoja	Sisus - " -
Rakenteiden valvoja					<u>1002</u> m²	Loppu - " - <u>11.9.57</u>
Rakennuttajan valvoja						
Pääpiirustukset	Työpiirustukset	Rakenne- piirustukset			Huomautuksia	
					muutospin. 8.6.73	
					työ n:o 331/73	
					julkaisalin muutaja	
					kellarikorr. muutaja	
					muutosp. pöytä-osa-	
					tointi hyväks. 3.9.76,	
					TH 572/76	
					muutosp. (osa. kikat)	
					hyväks. 15.7.77 TH 513/77	

LIITE 2. Oulun rakennusvalvonnasta löytynyt alkuperäinen rakennuskortti, jota on täydennetty huomautuksin vielä 70-luvulla.

A. Ylioppilaskoululla:

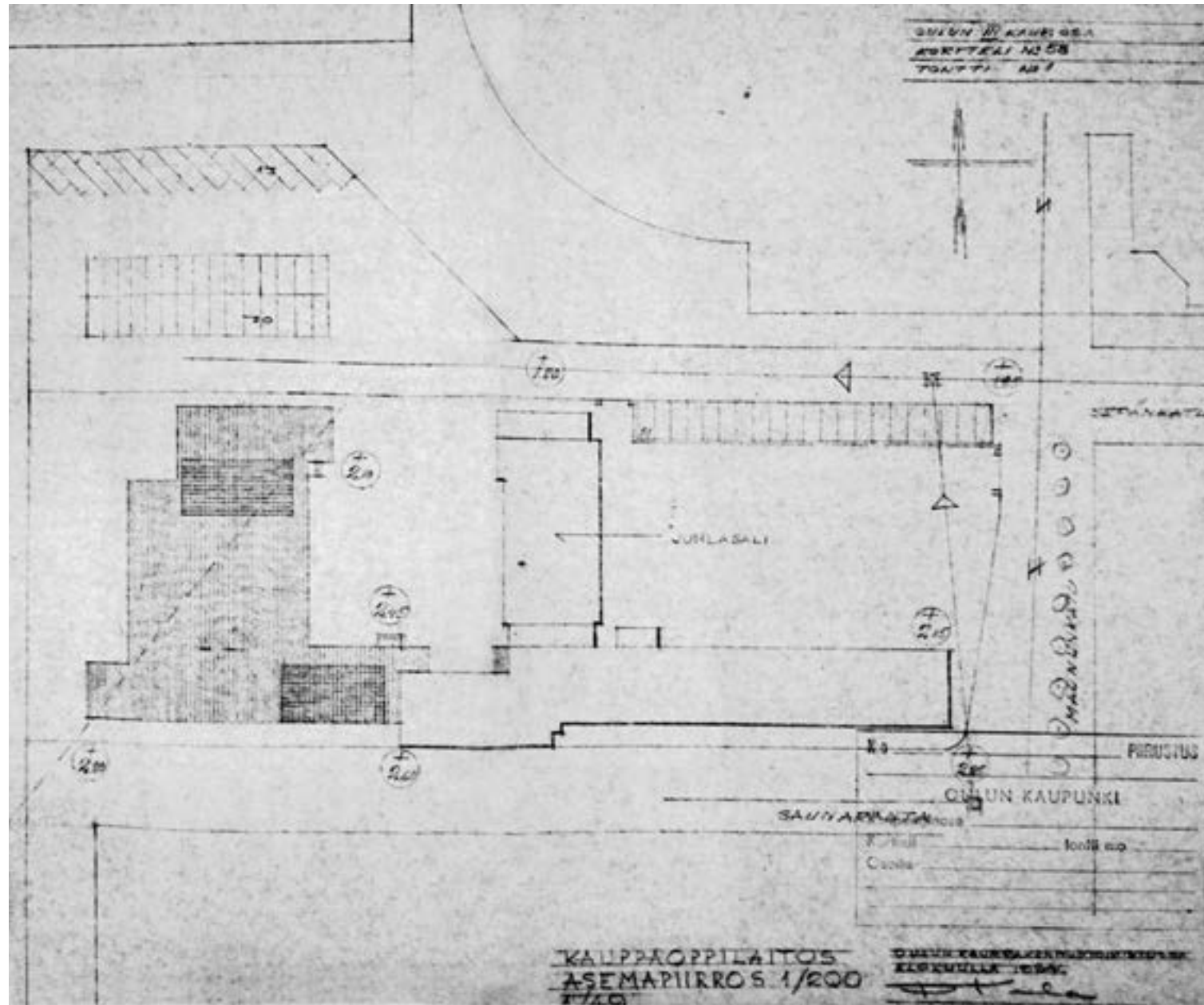
Pakolliset aineet:	Yleisiä	Kieittäisiä
Kauppaoppi ja -oikeus, konttorityöt	3	3
Liikkeenhoito-oppi	2	1
Kansantalous	2	2
Talousmaantieto	1	—
Talousmaantieto ja tavaraoppi	—	2
Tavaraoppi	2	—
Kirjanpito ja taseoppi	8	3
Kauppamatematiikka	4	3
Kauppakirjeenvaihto	2	3
Konekirjoitus	3	4
Valinnaiset aineet, joista kaksi pakollista:		
Ruotsin kieli ja kauppakirjeenvaihto	4	6
Englannin kieli	4	6
Saksan kieli	4	6
Vapaaehtoiset aineet:		
Venäjän kieli ja kauppakirjeenvaihto	4	6
Tavaraopin työt	3	3
Pikakirjoitus	3	3
Urheilu ja maanpuolustus	1	1
Vähin pakollinen tuntimäärä	35	35

B. Kauppaopistossa:

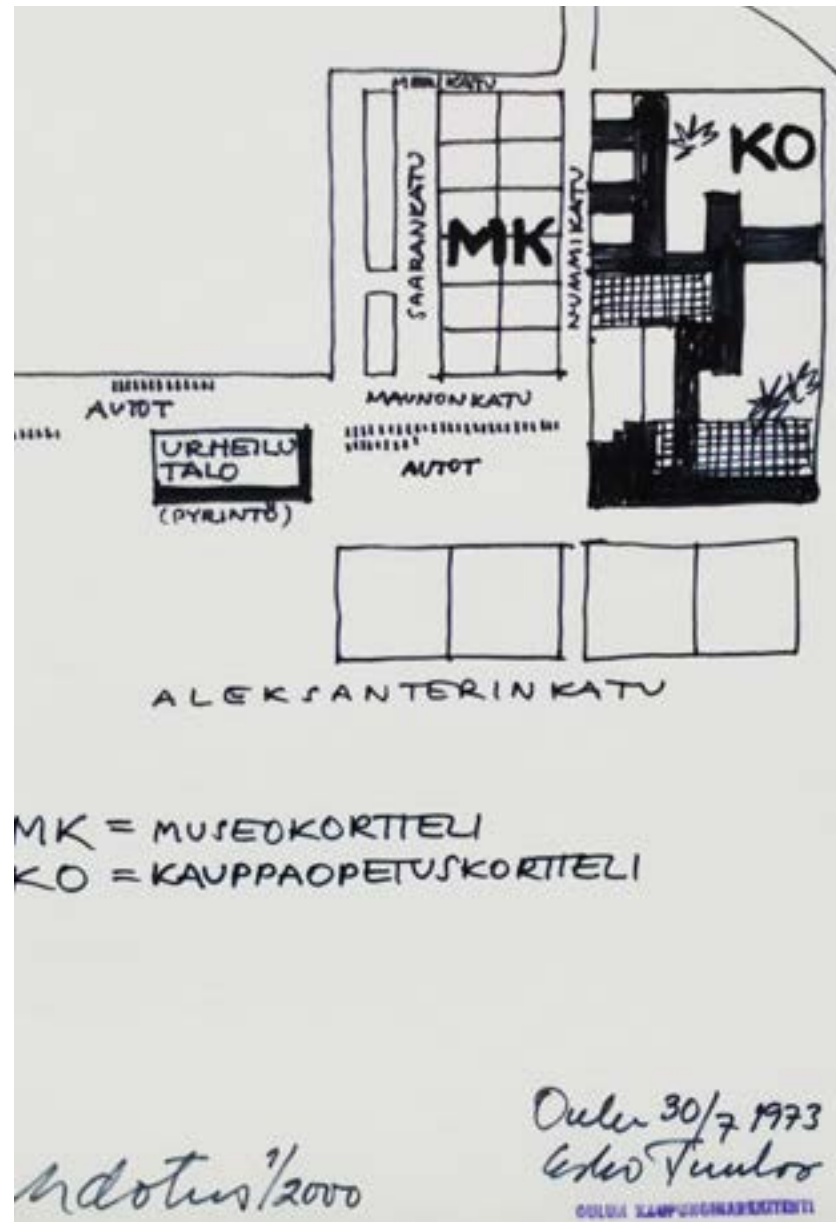
Pakolliset aineet:	I luokka	II luokka	myynti- linja
	yleinen linja	myynti- linja	
Kauppaoppi ja -oikeus, konttorityöt	3	3	3
Liikkeenhoito-oppi	2	2	2
Kansantalous	—	2	2
Talousmaantieto	3	—	—
Tavaraoppi ja kemia harjoitustöineen	2	2	3
Kirjanpito ja taseoppi	5	7	3
Kauppamatematiikka	4	4	4
Suomen kieli	2	2	2
Kauppakirjeenvaihto	1	2	2
Myynti- ja mainosoppi harjoitustöineen	—	—	3
Käsialanharjoitus ja tekstaus	1	—	1
Konekirjoitus	2	3	3
Valinnaiset aineet, joista kaksi pakollista:			
Ruotsin kieli ja kauppakirjeenvaihto	5	4	4
Englannin kieli	5	4	4
Saksan kieli	5	4	4
Vapaaehtoiset aineet:			
Venäjän kieli ja kauppakirjeenvaihto	4	4	4
Tavaraopin työt	—	2	2
Pikakirjoitus	2	2	2
Urheilu ja maanpuolustus	1	1	1
Vähin pakollinen tuntimäärä	35	35	35

C. Kauppakoulussa:

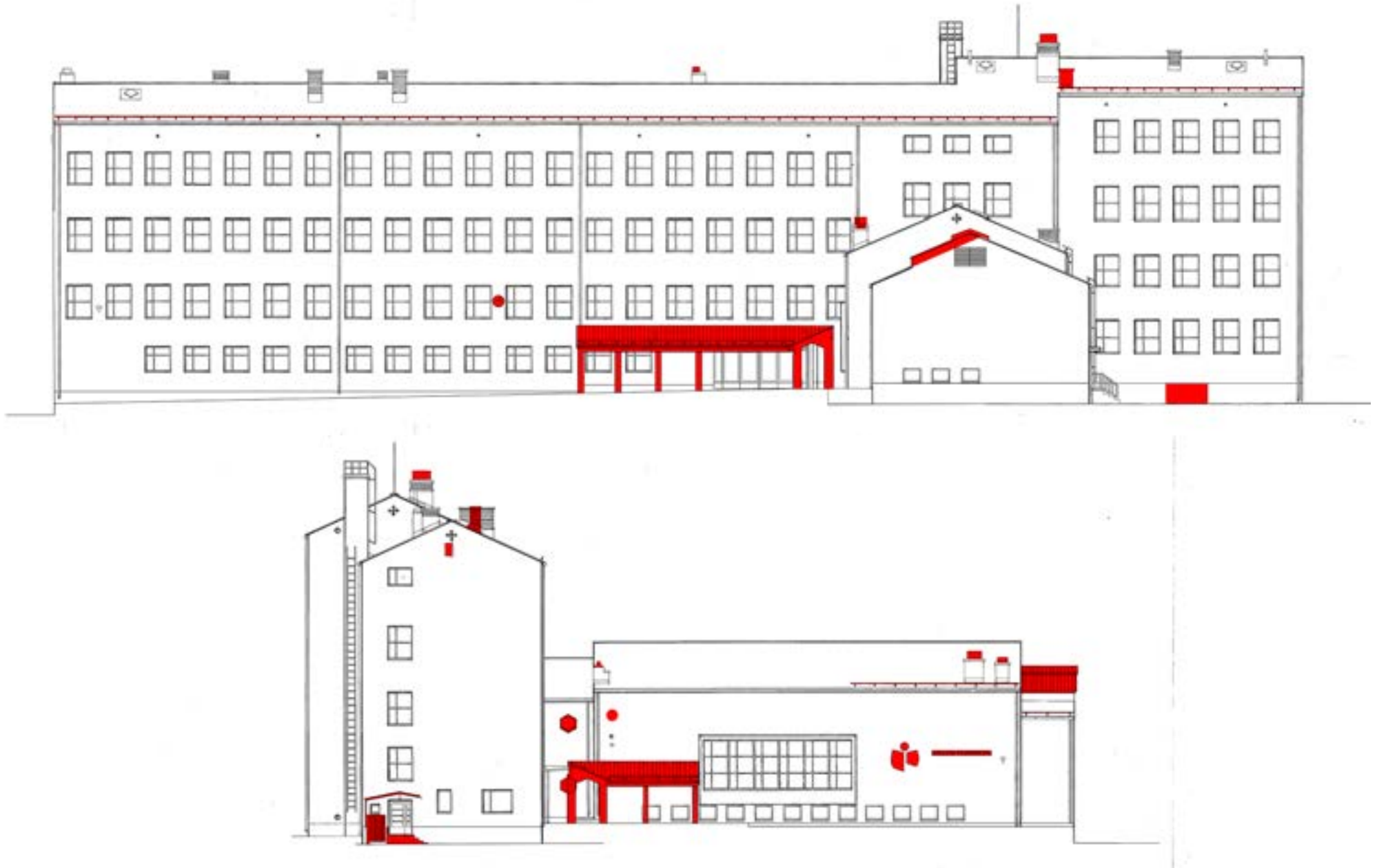
Pakolliset aineet:	I luokka	II luokka
Kauppaoppi ja -oikeus, konttorityöt	3	3
Liikkeenhoito-oppi	2	2
Kansantalous ja yhteiskuntaoppi	—	2
Talousmaantieto	3	—
Tavaraoppi ja kemia harjoitustöineen	2	2
Kirjanpito	5	5
Kauppalaskento	4	4
Suomen kieli	4	2
Kauppakirjeenvaihto	—	2
Ruotsin kieli	4	4
Käsialanharjoitus ja tekstaus	2	—
Konekirjoitus	2	3
Valinnaiset aineet, joista yksi on pakollinen:		
Englannin kieli	4	4
Saksan kieli	4	4
Myynti- ja mainosoppi harjoitustöineen	4	4
Vapaaehtoiset aineet:		
Venäjän kieli	4	4
Pikakirjoitus	2	2
Urheilu ja maanpuolustus	1	1
Vähin pakollinen tuntimäärä	35	34

LIITE 5. Kaupunginarkkitehti Pentti Talan vuonna 1964 laatima suunnitelma koulurakennuksen laajentamiseksi. Suunnitelman toteuttamiseksi olisi maa-alaa jouduttu kasvattamaan siirtämällä rantaviivaa täytemaalla ulommaksi.

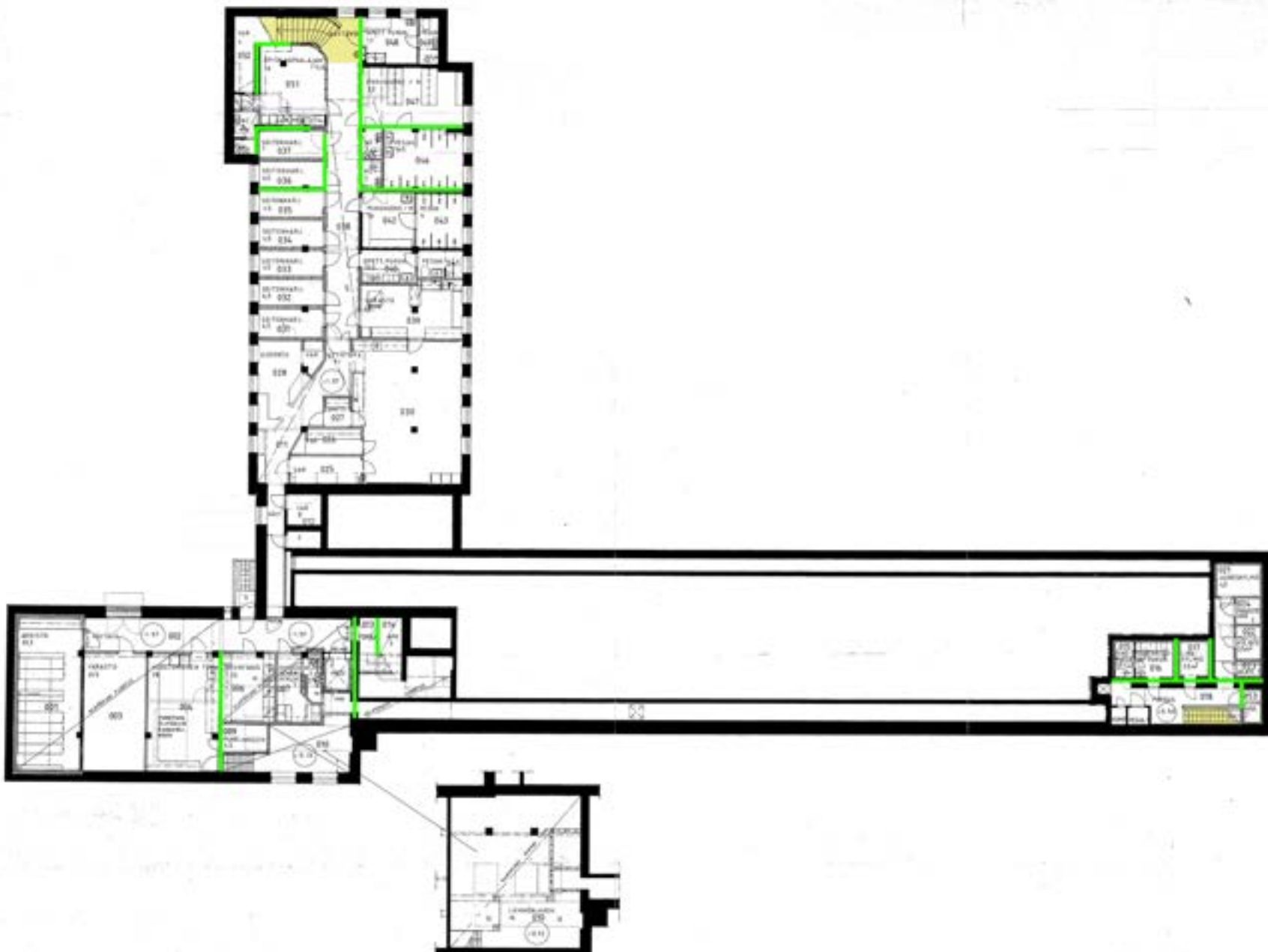
LIITE 6. Kaupunginarkkitehti Esko Tuuloksen vuonna 1973 ennakkoluuloton ehdotus kauppaopetuskorttelin järjestämiseksi Kuusiluotoon. Ehdotuksessa mustalla väritetty monimuotoinen rakennus muodostui kahdesta olemassa olevasta koulurakennuksesta ja uudisrakentamisesta. Ehdotuksessa olisi purettu matalat rakennukset Nummikadun ja Saunarannan väliseltä korttelialueelta.

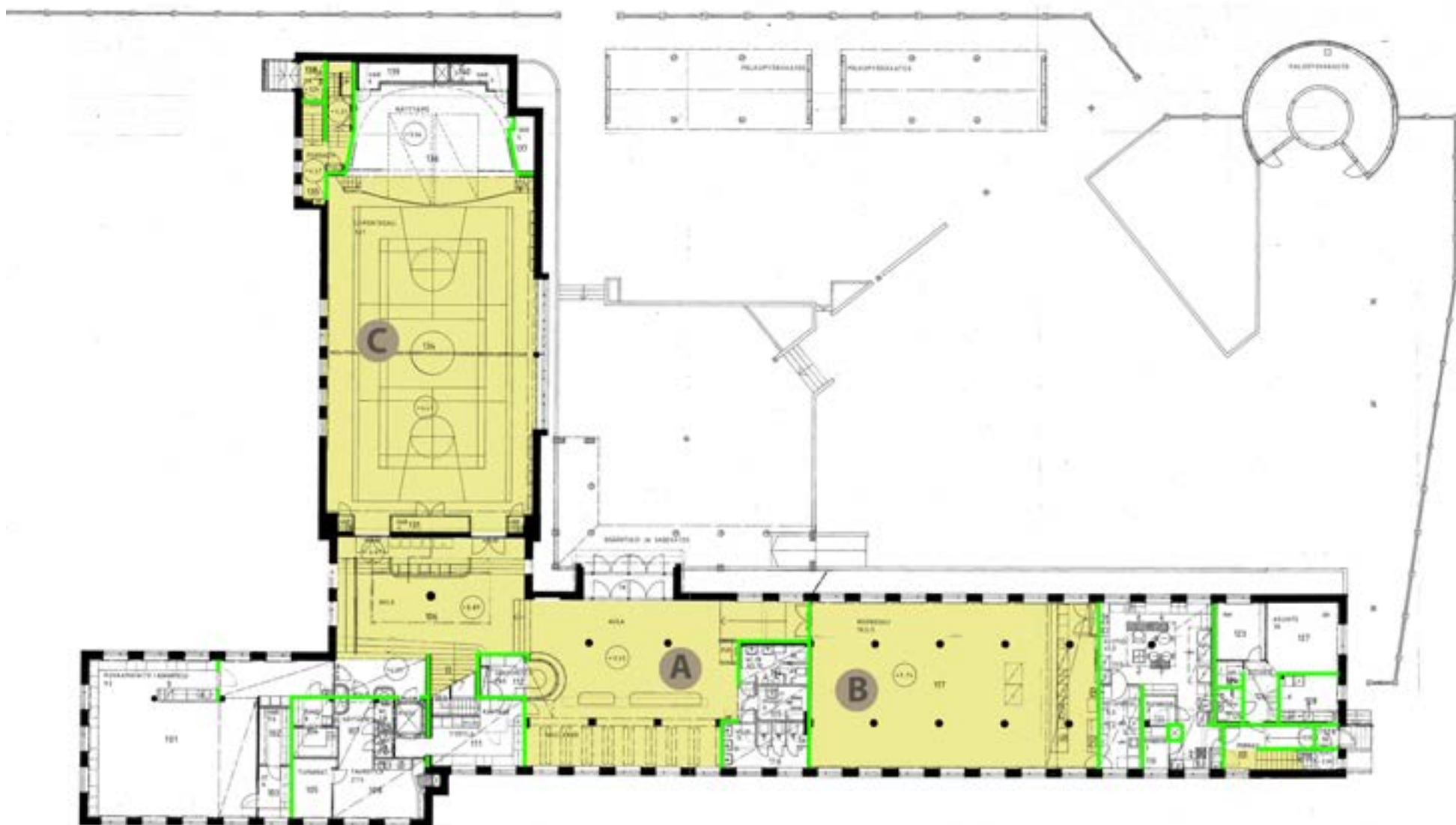
LIITE 7. Koulurakennuksen julkisivujen säilyneisyys. Punaisella korostetut kohdat ovat muutosalueita.

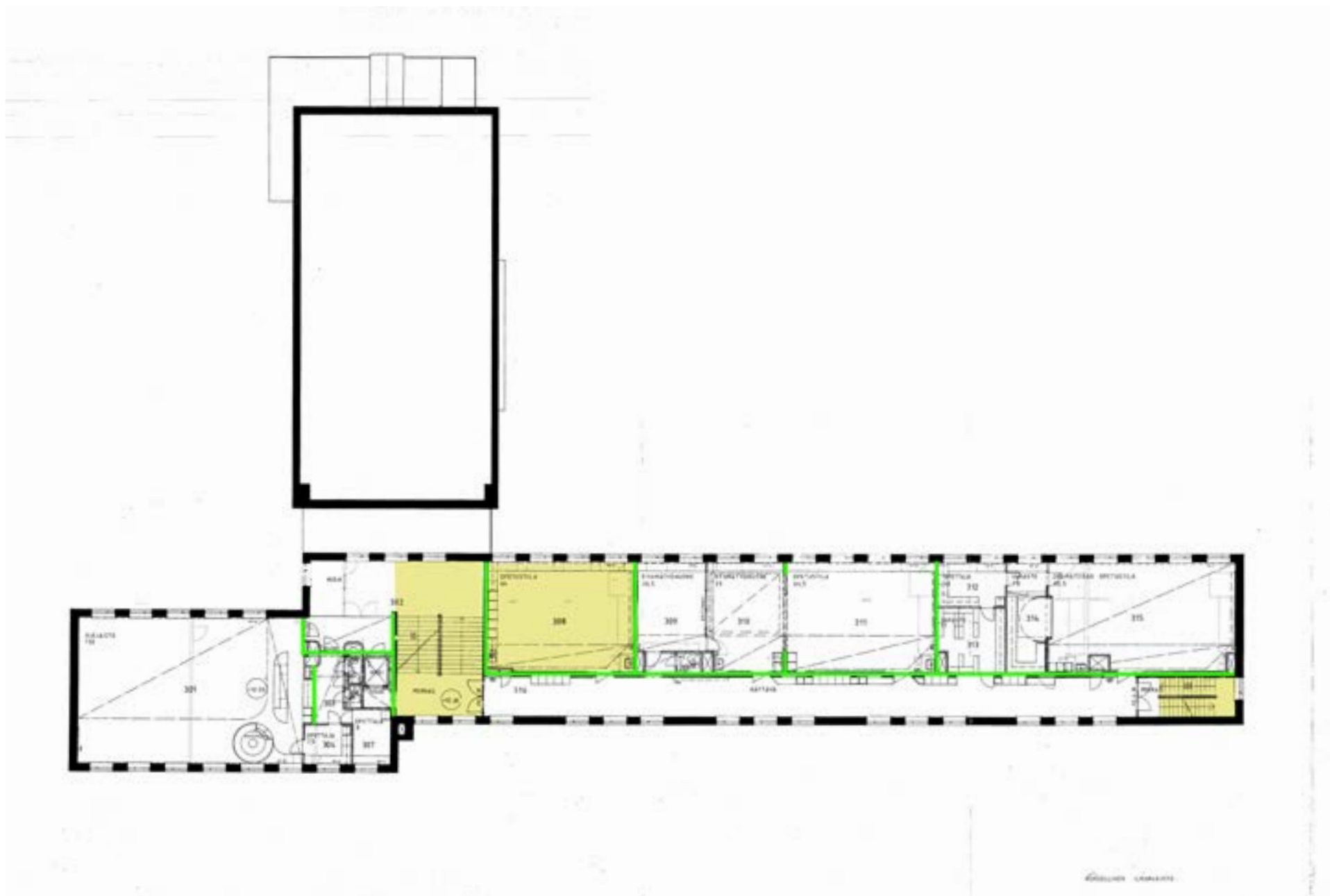
LIITE 7. Koulurakennuksen julkisivujen säilyneisyys. Punaisella korostetut kohdat ovat muutosalueita.

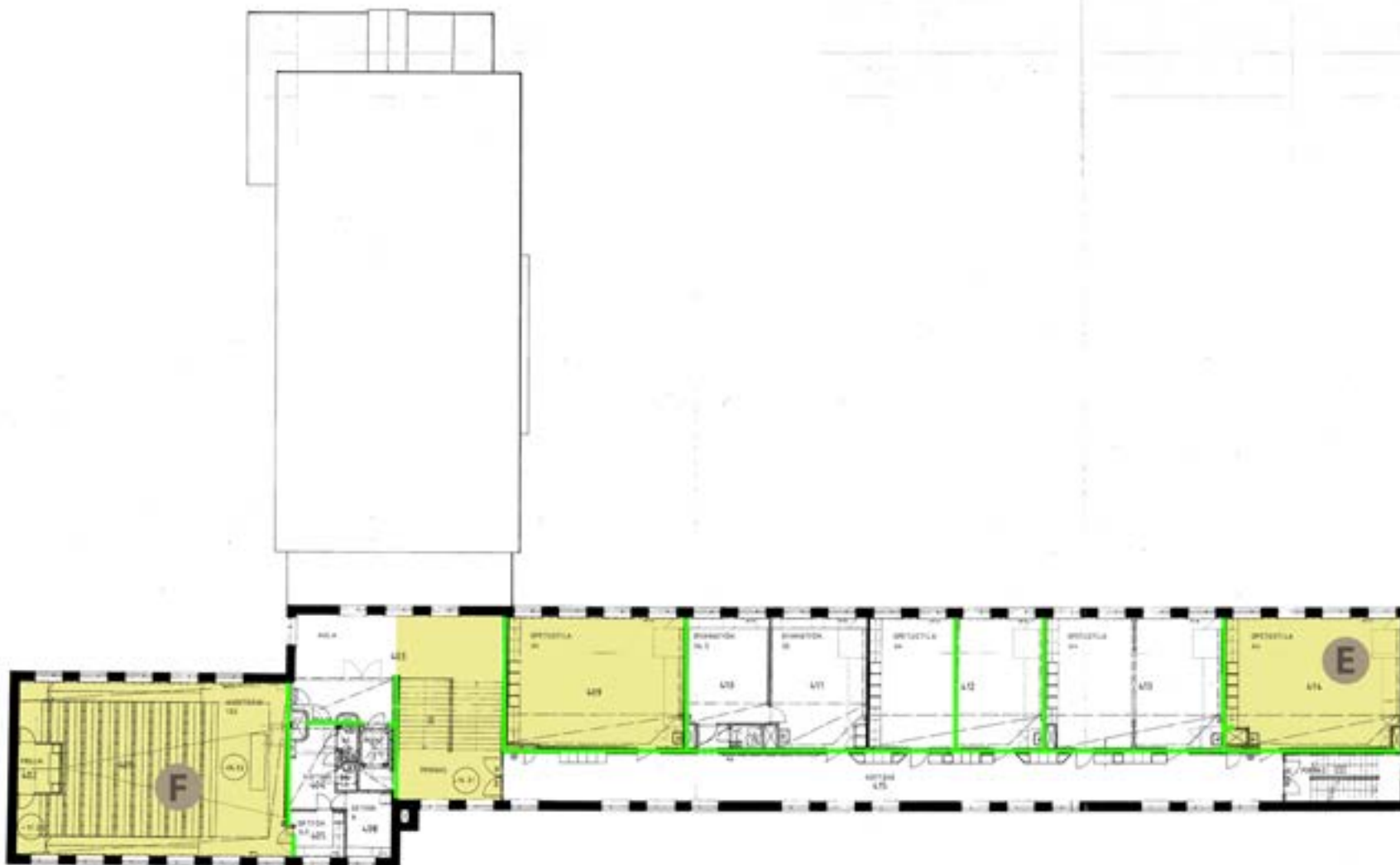
LIITE 7. Koulurakennuksen sisätilojen säilyneisyys kellarikerroksessa. Vihreällä on korostettu alkuperäisillä paikoilla olevat sisäseinälinjat. Keltaisella on puolestaan korostettu ne tilat, jotka ovat lähimpänä alkuperäistä asuaan ja muotoaan - pinnat näissä tiloissa on kuitenkin pääsääntöisesti uusittu.

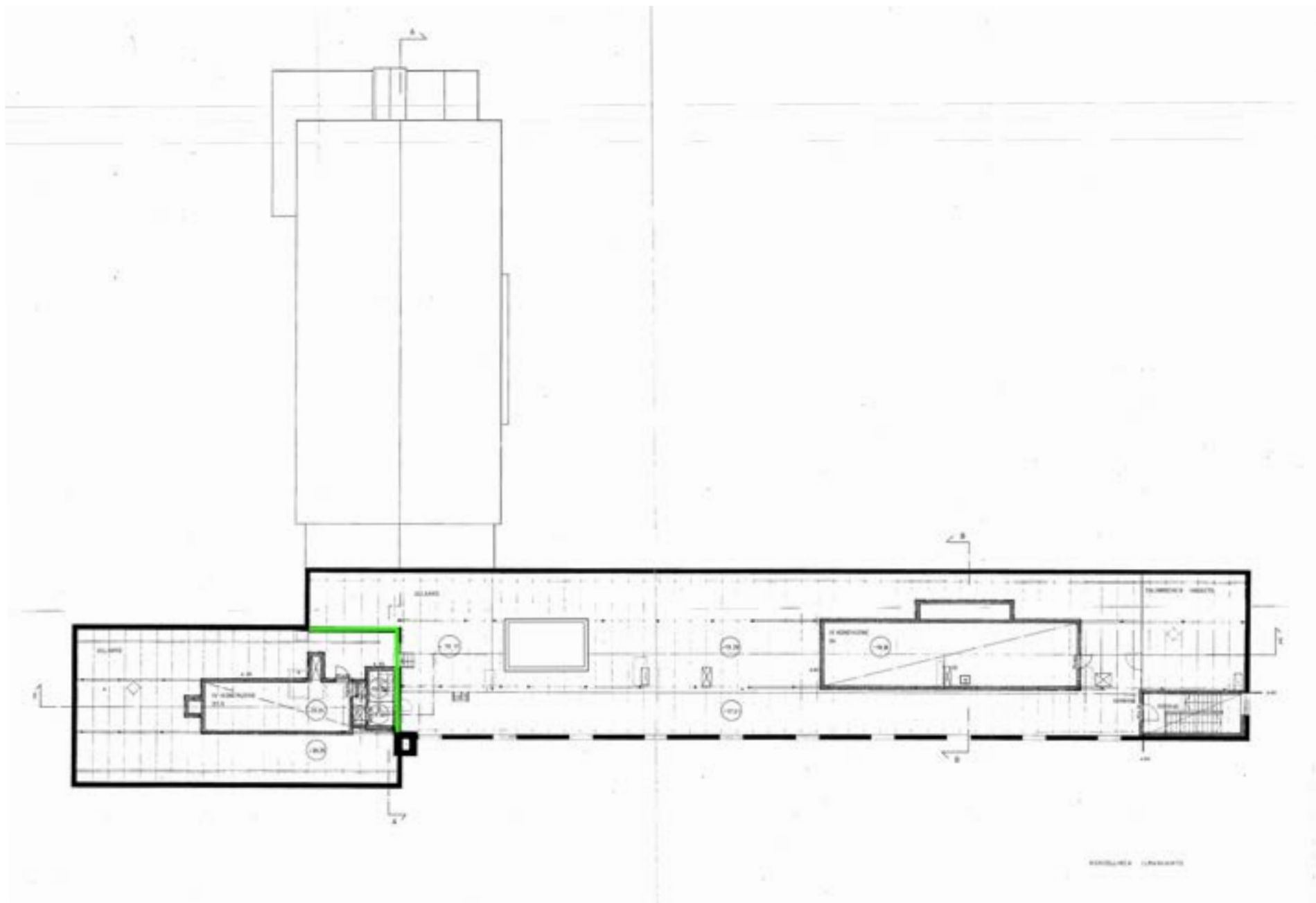
LIITE 7. Koulurakennuksen sisätilojen säilyneisyys 1. kerroksessa. Vihreällä on korostettu alkuperäisillä paikoilla olevat sisäseinälinjat. Keltaisella on puolestaan korostettu ne tilat, jotka ovat lähimpänä alkuperäistä asuaan ja muotoaan - pinnat näissä tiloissa on kuitenkin pääsääntöisesti uusittu.

LIITE 7. Koulurakennuksen sisätilojen säilyneisyys 3. kerroksessa. Vihreällä on korostettu alkuperäisillä paikoilla olevat sisäseinälinjat. Keltaisella on puolestaan korostettu ne tilat, jotka ovat lähimpänä alkuperäistä asuaan ja muotoaan - pinnat näissä tiloissa on kuitenkin pääsääntöisesti uusittu.

LIITE 7. Koulurakennuksen sisätilojen säilyneisyys 4. kerroksessa. Vihreällä on korostettu alkuperäisillä paikoilla olevat sisäseinälinjat. Keltaisella on puolestaan korostettu ne tilat, jotka ovat lähimpänä alkuperäistä asuaan ja muotoaan - pinnat näissä tiloissa on kuitenkin pääsääntöisesti uusittu.

LIITE 7. Koulurakennuksen sisätilojen säilyneisyys ullakkokerroksessa. Vihreällä on korostettu alkuperäisillä paikoilla olevat sisäseinälinjat. Keltaisella on puolestaan korostettu ne tilat, jotka ovat lähimpänä alkuperäistä asuaan ja muotoaan.

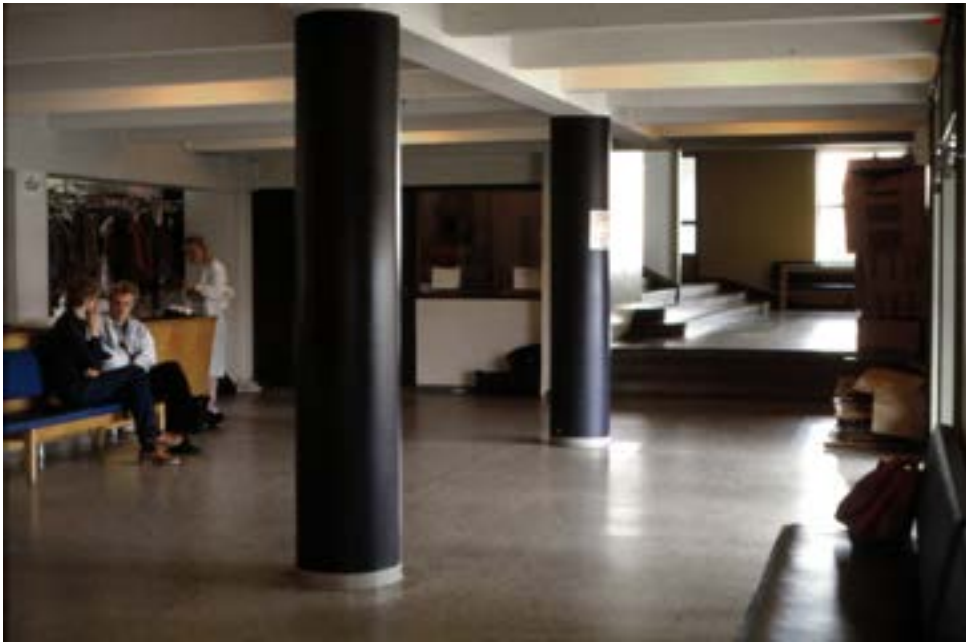
A	Huonetila Sisäänkäyntiaula	Huoneen nro -	Kerros I	HUONETILAINVENTOINTI			
Alkup. käyttö	Sisäänkäyntiaula			Kohde	Oulun kauppaoppilaitos	Päiväys 17.3.2014	Laatija TK
Lattia	- mosaiikkibetoni (uusittu)			Valokuvia 			
Jalkalista	- maalattu puinen jalkalista (vanhan mallin mukaisia)						
Seinät	- tasoitettu ja maalattu						
Katto	- maalattu ylälaattapalkisto - harva lakattu puurimasäeikkö palkkien välisissä kentissä						
Kattolista	- ei ole						
Sisäovet	- maalattuja laakaovia (vanhan mallin mukaan uusittu) - lasiaukollisia teräsprofiliovia - viilutettuja haitariovia						
Kiintokalusteet	- naulakkokalusteet, tiskirakenne						
Irtokalusteet	- ilmoitustaulu						
Huomiot	- mosaiikkibetoniset ikkunapenkit alkuperäisiä - tila alkuperäisessä käytössä						

C	Huonetila Liikuntasali	Huoneen nro -	Kerros I	HUONETILAINVENTOINTI			
Alkup. käyttö	Juhlasali/konserttisali			Kohde	Oulun kauppaoppilaitos	Päiväys 17.3.2014	Laatija TK
Lattia	- liikuntasaliparketti			Valokuvia 			
Jalkalista	- lakattu puulista						
Seinät	- tasoitettu ja maalattu - lakattuja koristepuurimoituksia						
Katto	- teräsbetoniyläpohja - alaslaskettu maalattu harva puurimasäleikkö						
Kattolista	- ei ole						
Sisäovet	- jalavapuiset pariovet ja -laakaovi (alkuperäisiä)						
Kiintokalusteet	- liikuntasalivarusteet						
Irtokalusteet	- verhot, sälekaihtimet, pimennysverhot						
Huomiot	- mosaiikkibetoninen ikkunapenkki alkuperäinen - kuusikulmaiset yläikkunat alkuperäisiä - näyttämön pinnat uusittu kokonaisuudessaan						

D	Huonetila Toimistotila	Huoneen nro -	Kerros II	HUONETILAINVENTOINTI		
Alkup. käyttö Naisopettajien tila				Kohde Oulun kauppaoppilaitos	Päiväys 17.3.2014	Laatija TK
<i>Lattia</i> - linoleum (kuvioitu) <i>Jalkalista</i> - maalattu puinen jalkalista (vanhan mallin mukaisia) <i>Seinät</i> - tasoitettu ja maalattu <i>Katto</i> - maalattu ylälaattapalkisto - osittainen maalattu kipsilevyinen alaslaskukotelointi <i>Kattolista</i> - ei ole <i>Sisäövet</i> - maalattu laakaovi <i>Kiintokalusteet</i> - kaapisto - sähköasennuskouru ulkoseinällä <i>Irtokalusteet</i> - verhot, sälekaihtimet <i>Huomiot</i> - sisäikkunoita 3 kpl käytävätilaan				<i>Valokuvia</i> 		

E	Huonetila Luokkahuone	Huoneen nro -	Kerros IV	HUONETILAINVENTOINTI		
Alkup. käyttö Luokkahuone				Kohde Oulun kauppaoppilaitos	Päiväys 17.3.2014	Laatija TK
<i>Lattia</i> - muovimatto <i>Jalkalista</i> - muovilista <i>Seinät</i> - tasoitettu ja maalattu <i>Katto</i> - maalattu ylälaattapalkisto - akustolevy palkkien välisissä kentissä - osittainen maalattu kipsilevyinen alaslaskukotelointi <i>Kattolista</i> - ei ole <i>Sisäovet</i> - laakaovi <i>Kiintokalusteet</i> - liitutaulu, vesipiste kalusteineen ja varusteineen <i>Irtokalusteet</i> - sälekaihtimet <i>Huomiot</i> - mosaiikkibetoniset ikkunapenkit alkuperäisiä				<i>Valokuvia</i> 		

F	Huonetila Auditorio	Huoneen nro -	Kerros IV	HUONETILAINVENTOINTI		
Alkup. käyttö	Luentosali (auditorio)			Kohde Oulun kauppaoppilaitos	Päiväys 17.3.2014	Laatija TK
Lattia	- linoleum (kuvioitu)			Valokuvia 		
Jalkalista	- maalattu puinen jalkalista (vanhan mallin mukaisia)					
Seinät	- tasoitettu ja maalattu					
Katto	- maalattu ylälaattapalkisto - akustolevy palkkien välisissä kentissä - osittainen maalattu kipsilevyinen alaslaskukotelointi					
Kattolista	- ei ole					
Sisäovet	- maalattuja laakaovia (yksi lasiaukollinen) - rautalankalasin teräsprofiiliovi					
Kiintokalusteet	- auditoriokalusteet, ikkunoiden putoamissuojasäleiköt, liitutaulu,					
Irtokalusteet	- verhot, sälekaihtimet, liitutaulu, valkokangas					
Huomiot	- mosaiikkibetoniset ikkunapenkit alkuperäisiä (2 kpl uusittu) - tilan perälle toteutettu tarkkailu/projektiohuone - tila alkuperäisessä käytössä					

LIITE 9. Valokuvavertailua vuosien 1984 ja 2014 sisätilanventoinneista, yllä varhaisempi ajankohta. Vasemmalla sisääntuloaula ja oikealla salitilan lämpiö.

LIITE 9. Vasemmalla liikuntasaliksi muutettu juhlasali ja oikealla näyttämö.

